

B+

Sayı: İlkbahar '10/8

Bağımsızlık ve Cumhuriyet Ateşi Hiç Sönmez!

16-19 Mayıs "Bağımsızlık İçin İlk Adım"
etkinlikleri bu yıl da coşkuyla kutlandı

Tarihe tanıklık eden bir semt: Vişnezade

Pazarın ablası: Aysel Gürel

Belgesel sinema Beşiktaş'ta

Prof. Dr. Süheyl Batum: "Türkiye bir oyun tahtası"

Yılmaz bir aydın: Tarık Akan

Savaşta büyük asker, barışta büyük devlet adamı ve diplomat İsmet İnönü'nün heykeli evinin önündeki Taşlık Parkı'nda. Heykelin bir yüzünde Atatürk'ün 2. İnönü zaferini kutlamak için İnönü'ye gönderdiği telgraf metni yer alıyor:

"...Siz orada yalnızca düşmanı değil, milletin makus talihini de yendiniz."

“Sanat ve kültürün aydınlığına belgesel sinemayı da ekledik...”

Değerli Beşiktaşlılar,
Son sayımızdan bu yana yeni gelişmelere tanık olduk. Gerek ülkemizde, gerekse dünyada son derece hızlı gelişmeler oluşuyor, sürekli yeni gündemler yaratılıyor. Kitle iletişim araçlarının yaygın etkileri de düşünüldüğünde dünyamız, uzmanların öngördüğü gibi “küçük, küresel bir köy” düzeyine indi. Bir yerde yaprak kımıldasa, hepimizin anında haberi oluyor. Haberleşmenin bu denli hızlandığı ve yaygınlaştığı yeni dünya düzeninde, artık çok ciddi olarak sorgulanan bir olgu var: Hızlı iletişim, bilgilerin, haberlerin içeriğini yok mu ediyor? Bize haberleşme araçları ile ulaşan haberler, bilgiler gerçeği anlatmıyor da, manipüle edilmiş, bozulmuş, birilerin çıkarları için yeniden düzenlenmiş haberler haline mi getiriliyor? Kitle iletişim araçları kitlesel yalan makinelerine mi dönüşüyor?

Gazete-dergi gibi elle tutulur iletişim araçlarından, televizyon- internet gibi sanal iletişim araçlarına kadar medya, demokratik hayatı zenginleştirme işlevi yerine “medya destekli diktatörler” yaratmaya mı yöneliyor? Ünlü spekülasyon veya taraf olma deformasyonu da taşıyor. Son günlerde yaratılan “resmî tarih” tartışlığı, aslında daha nesnel ve derinlikli bir tarih seçeneği üretmiyor. Yeni küresel egemenlerin ideolojik ve tarihsel yetersizliklerini örtmek için, bir tür yeni tarih yazılıyor, uydurma tarih yaratılıyor.

Özgür haberleşmenin önüne çıkan engeller, bilgi iletişimi için de geçerli. Bilgi olarak sunulan çoğu şey spekülasyon veya taraf olma deformasyonu da taşıyor. Son günlerde yaratılan “resmî tarih” tartışlığı, aslında daha nesnel ve derinlikli bir tarih seçeneği üretmiyor. Yeni küresel egemenlerin ideolojik ve tarihsel yetersizliklerini örtmek için, bir tür yeni tarih yazılıyor, uydurma tarih yaratılıyor.

Beşiktaşlılar olarak bu karabasana karşı direnirken, sanat ve kültür aydınlanmasının yanına sinemayı da ekledik. “Belgesel sinema”yı Beşiktaş’a taşıdık. BSB-Belgesel Sinemacılar Birliği ile TGC-Türkiye Gazeteciler Cemiyeti’ni bir araya getiren bir proje ürettik: “Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit!” Her hafta çarşamba günleri yaptığımız bu sohbetli

belgesel gösterimlerinin tasarımı ve koordinasyonunu kendisi de belgesel yönetmeni olan Hasan Özgen gerçekleştirdi.

“Belge ve bilginin sanata dönüşen biçimi” olarak da tanımlanan belgesel sinema, Beşiktaş’a çok yakıştı. Belgesel filmler yoluyla oluşan bozulmamış bir bilgi ve iletişim ortamını, kent sakinleri her gösterimde salonu doldurarak ve film sonrası tartışmalara katılarak ödüllendirdiler. İlk fazı 17 hafta süren bu etkinlik zenginleştirilerek sürdürülecek, Beşiktaşlılar için özgür bilgilendirme noktası olarak hizmet verecek.

Dergimiz bu gelişmelere de yer veriyor ve çok zengin bir içerikle size ulaşıyor. Anayasa değişikliği tartışmalarının karmaşasından referanduma doğru giden bir süreci yaşıyoruz. Bu gelişmeleri bir bilim insanının gözüyle değerlendirelim istedik. Anayasa hukuku profesörü sayın Süheyl Batum’un özlü değerlendirmelerini bir söyleşi etrafında iletmeye çalıştık.

Aslında çağdaşlaşma tarihimiz bir tür anayasa tarihidir. Her sıçrama ya da karşı devrim noktasında karşımıza yeni bir anayasa düzenlemesi çıkarılır. Bu nedenle devrimler ile karşı devrimler yani darbeler-bilerek ve haince- birbirine karıştırılır. Bu kavramsal karmaşa, çoğu zaman olayı bilimsel zeminde irdeleyen, halk çıkarını gözeten ve üreten insanı öne çıkartan programların, siyasetlerin boğulmasında çok kullanıldı. Bu kez olup bitenleri bir uzmandan dinleyelim istedik.

Öte yandan Türk sinemasının değerli aktörü Tarık Akan da konuklarımız arasında. Türk sinemasının “star” anlayışını sosyal içerikli filmlerle buluşturan Tarık Akan en azından çocukluğundan hemşehrimiz. Sanatçı duyarlılığı ve bilinen dik duruşu ile ünlü oyuncu, sayfalarımızı zenginleştiriyor.... Sanat ve eğlence dünyasının önemli simgelerinden biri olan Aysel Gürel için ayırdığımız sayfalar ise, bir saygı ve anma niteliğinde. Bu deli-dolu kimliği, sizlere daha yakından, Müjde Ar ve Mehtap Ar gibi en yakın tanırların anlatımlarıyla sunmayı denedik.

Çalışma dünyamızdan başarılı kadın olarak ise Meral Gezgin Eriş sizlerle olacak. Aile boyu sanayici olan

Meral Gezgin Eriş’in dünyaya ve iş hayatına bakışı, felsefesi ve sorgulamaları arasından yürüyerek “kadın girişimci” kimliğine ulaşmaya çalıştık. Başarılı iş hayatı kadar, hanımefendi duruşu ile de sayın Gezgin gerçekten örnek göstereceğimiz bir hemşehrimiz...

Bilgi dünyamıza yeni katkılar sunuyor bu sayımız. Biryandan Vişnezade Mahallesi’ni birikimleri ve tarihleriyle tanyacağız, öte yandan ilk askeri müzemi olan Deniz Müzesi’nin zengin sunumlarına, tarih hazinelerine ortak olacağız. Göreve geldiğimizden bu yana özel bir bakışla Beşiktaş kentini heykellerle donatmaya gayret ettik. Bu çabamızın ürünlerini, parklarımız ve meydancıklarımızı süsleyen heykelleri derli toplu dikkatlerinize sunuyoruz.

Geçtiğimiz günlerin çok önemli bir olayı da “düşünen, sorgulayan, devşiren bir sanatçı” olan Adnan Çoker’in 21 yıl aradan sonra ikinci retrospektif Sergisi’ni Beşiktaş Çağdaş’ta açmak oldu. Olağanüstü ilgi gören bu sergi ile ilgili izlenimleri dergimize taşıdık. Sessiz ve derinden giderek önemli işler başaran bir diğer üretici kimlik ise yazar-gazeteci Faruk Şüyün! Yıllardır büyük bir özen ve sabırla gerçekleştirdiği “Ustalara Saygı” toplantılarının ustası... Çok keyif alacağınız bir söyleşiyi aramıza katılıyor.

Haberler bölümünde ise Beşiktaşımızın sosyal ve kültürel hayatına taşıdığımız yeni renkler, yeni oluşumlar ve hizmetler yer alıyor. Sizlerle yaşadığımız bu birliktelikten, bu buluşmalardan büyük keyif aldığımı belirtmeliyim. Geride kalan günlerimizin küçük bir hafızası olarak B+ dergisini sizlerle paylaşmak ise başka bir onur. Çabalarımızda, attığımız adımlarda, gerçekleştirdiğimiz hizmetlerde sizlerin desteğini hissetmemek olanaksız. Bu nedenle gücümüz ve inancımız “önce insan” diyen bir ahlakın ve dünya görüşünün emrinde olacak. Hem de “sonuna kadar!”

Esen kalın!

İsmail ÜNAL
Beşiktaş Belediye Başkanı

B+

BEŞİKTAŞ KENTLİSİ' NİN DERGİSİ ilkbahar '10 / 8

İMTİYAZ SAHİBİ

Beşiktaş Belediyesi adına
Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal

YÖNETİM YERİ

Beşiktaş Belediyesi
Nispetiye Mahallesi Aytaç Caddesi
Başlık Sokak No: 1
34340 Levent, İstanbul
www.besiktas.bel.tr - 444 44 55

YAYIN TÜRÜ

Dergi/Yaygın

YAYIN KURULU

Hasan Özgen, Yüksel Türkil, Füsün Türkvan, Görkem Kızılkayak

PROJE YÖNETMENİ

Hasan Özgen

EDİTÖR

Görkem Kızılkayak

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Gülçin Tahiroğlu

GÖRSEL YÖNETMEN

Nadir Mutluer

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Ayla Çiringel

YAZI İŞLERİ

Gülçin Tahiroğlu, Nilüfer Oktay, Ayla Çiringel, Rüya Kalıntaş

SAYFA YAPIM

Engin Ak

KATKIDA BULUNANLAR

Yalçın Çiringel, Taylan Sulaoğlu, Cengiz Kahraman

FOTOĞRAFLAR

Görkem Kızılkayak, Erdem Aydın, Serhat Keskin, Şenol Kaşıkçı

YAPIM

NDR Tasarım ve Reklamcılık Tic. A.Ş.
Merkez Mahallesi, Sarmaşık Sokak
Mart Plaza No:24/1 Kağıthane/İstanbul
Tel: 0212 321 11 12

BASKI

Promat Matbaacılık 0212 622 63 63

Baskı Tarihi: Mayıs 2010

Kapak Fotoğrafı: Erdem Aydın

03 Başkan'ın Beşiktaşlılara Mesajı

06 Anayasa Değişikliği

Prof.Dr. Süheyl Batum ile söyleşi.

10 Çok Renkli Bir Beşiktaş

Türkiye'deki Birleşmiş Milletler: Beşiktaş her milletten, her meslekten Beşiktaş sevdalıları...

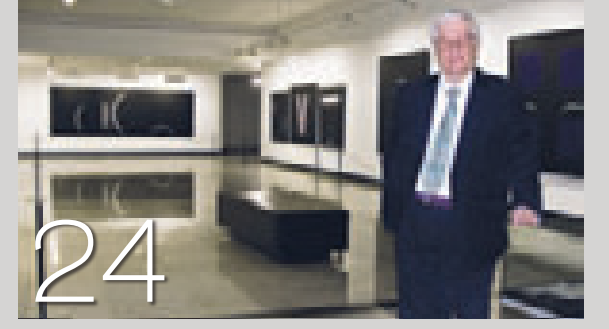
16 Bir Belgesel

"Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit" günleri gerçeği arama ve öğrenme tutkumuza alternatif bir akıl sunuyor.

24 Portre: Adnan Çoker

Düşünen, sorgulayan, devşiren bir sanatçı.

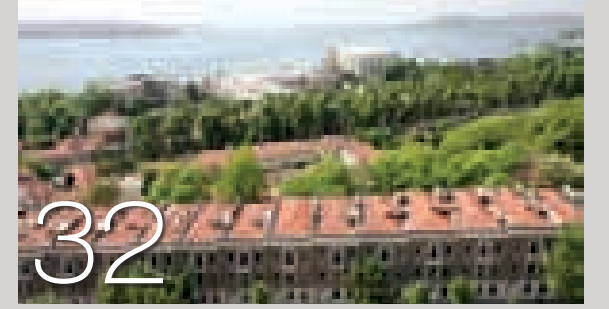

30 Necati Cumalı

"Yaşlanmaz şair çocuk", hayatı boyunca içindeki çocuğa seslendi.

32 Bir Semt: Vişnezade Mahallesi

Tarihten bugüne renkli, hareketli bir yaşam durağı.

40 Sanatçıya Vefa

Abdülcanbaz yetim kaldı.

42 Albüm: Sinan Çakmak

Beşiktaş'tan kareler.

50 Kadın Girişimci

Başarılı bir sanayici: Meral Gezgin Eriş'le geçmişten geleceğe.

54 Deniz Müzesi

Türkiye'deki ilk askeri müze olan Deniz Müzesi, Beşiktaş'ta tarihin izini sürenleri bekliyor.

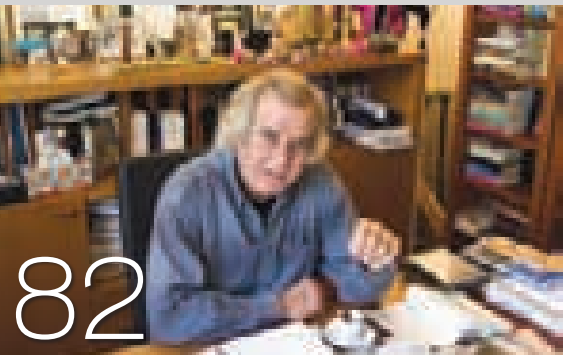
- 60 **Şairler Sofası Parkı**
Akaretler yokuşunu çıkar
çıkamaz sizi bekliyor.
Kimler yok ki orada...

- 64 **Kent Konseyi**
Beşiktaş Kent Konseyi ile ilgili
araştırma ve yorumlar.
- 66 **Beşiktaş Gönüllüleri**
Kent yaşamında kararlılıklar,
heyecanları ile el ele veren
insanlar.
- 68 **Ustalara Saygı**
84 kez Ustalara Saygı Gecesi
düzenleyen Faruk Şüyün
B+'ya anlattı.
- 74 **Pazarın Ablası: Aysel Gürel**
Aysel Gürel'in ardından hayat
hikâyesi ve tutkunu olduğu
Cumartesi Pazarı.

- 78 **Sokak Heykelleri**
Her biri birbirinden özel.
- 82 **Sanatçı Gözüyle**
Yılmaz bir aydın: Tank Akan'la
çocukluk yıllarından bugünlere
doğru uzandık.

- 86 **Haberler**
Beşiktaş'ta gerçekleşen
etkinliklerden özetler.
- 92 **Rehber / 24 saat**

Artı

Size sizler kadar yakın...

Aziz Nesin'in "Arkadaşım Badem Ağacı" şiirinde söylediği gibi: "Sen ağaçların aptalı/ Ben insanların/ Seni kandırır havalara/ Beni Sevdalar.

Badem ağacı "yalancı" güneşe kanar, bazen erken açar çiçeklerini. Oysa her şeyin bir zamanı vardır. Zaman kapıyı çalmadan boşa gider çabalar. Tıpkı Anayasa Paketi'nde olduğu gibi... Anayasa Paketi de zamansız açan bir badem ağacı gibi acele ile Türkiye'nin gündemine getirildi. Amaç belli, kandırmacası bol bir paket bu.

Toplumsal uzlaşmanın olmadığı bir ortamda Anayasa değişikliğine gitmenin sonuçları ne olacak? Anayasa Hukukçusu Prof. Dr. Süheyl Batum, gündemdeki son gelişmeleri B+ için değerlendirdi. Prof. Batum, içinde bulunduğumuz durumu 1980'den beri süregelen uluslararası bir paradigmanın doğal sonuçları olarak görüyor. Prof. Süheyl Batum'un yorumları çarpıcı.

Beşiktaşlılar, Beşiktaş Belediyesi'nin çeşitli etkinliklerinde yeni yeni pencerelerden bakmanın keyfini yıllardır yaşıyor. "Bağımsızlık İçin İlk Adım" etkinlikleri de onlardan biri.

Cumhuriyet sevdası her Mayıs ayında bir başka hissedilir Beşiktaş'ta. Çünkü her Beşiktaşlı, Kurtuluş Savaşı'na uzanan yolun nerede başladığını iyi bilir. Bu yıl da yine 16 Mayıs'ta başladi kutlamalar.

"Bağımsızlık İçin İlk Adım" etkinliğinin başlama yeri yine Atatürk'ün Akaretler'deki evinin önüydü. Kalabalık bir grupla başlayan tören bir çengelin denize bırakılmasıyla son buldu. Törenin ardından Beşiktaş Meydanı'nda Atatürk'ün yanında mücadele veren 18 askerin konu alındığı "Bandırma Vapuruna Binenler" sergisinin açılışı yapıldı. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı da törenlerle kutlandı.

Uzun soluklu etkinliklerden biri olan "Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit" etkinliğinin konusu ise titizlikle seçilmişti. Beşiktaşlılar Levent Kültür Merkezi'nde "Dolmabahçe ve Atatürk" konulu belgeseli izlediler. Ve her belgeselde olduğu gibi ayrıntıları yakalamanın keyfine vardılar. O belgeseli izleyenler artık Dolmabahçe'nin önünden her geçişlerinde Cumhuriyet'in kurucusu Atatürk'ün saraya ilk girişindeki sözlerini

anımsayacaklar: "Bu saray Tanrı'nın yeryüzündeki gölgesi sayılan padişahların değil, gerçeğin kendisi olan halkın saraydır..."

Bu sayının kapağı için, binlerce fotoğrafın arasından "Bağımsızlık İçin İlk Adım" etkinliklerinden bir kare seçildi. Cumhuriyet ateşi Beşiktaş'ta hiç sönmeyecek...

Hayatın akışı Beşiktaş'ta bir başkadır. Bu renklilik Beşiktaş kentlisine de yansımıştır. Bazıları bu hayattan göçüp gitse de, izleri sonsuza kadar Beşiktaşlılar'da kalır. Tıpkı Aysel Gürel gibi.

Hayatının sonuna kadar, gücü yettikçe her cumartesi pazarın yolunu tutan Aysel Gürel'i esnaf hiç unutmayacak, onu her daim sevgiyle anacak. Çünkü Aysel Gürel halktan beslenen bir sanatçıydı. Müjde Ar'ın sözleriyle "O bir ozandı". Kızları Müjde ve Mehtap Ar da B+'ya anneleriyle ilgili anılarını paylaştılar.

Beşiktaş'ın her sokağı anı dolu. Tıpkı Necati Cumalı'nın adının verildiği sokak gibi... Yaşar Kemal'in sözleriyle, "Bir mübadele çocuğu" olan Necati Cumalı, hayatı boyunca içindeki çocuğa seslendi. "Yaşlanmaz şair çocuk", Necati Cumalı sokağında ve hayallerimizde gezinecek.

Bizi şairlerle buluşturan "Şairler Sofası Parkı" da, tarihe tanıklık eden bir semt olan Vişnezade de öyle...

Dergimizde dünün yanı sıra bugünün izlerini de sürdürdük. Adnan Çoker'in 93 özgün eserinin yer aldığı sergi Beşiktaşlılarla buluştu.

Daha pek çok haber sizler için hazırlandı. Size sizler kadar yakın olmak için...

Sevgiyle kalın.

B+

besiktasarti@besiktas.bel.tr

Prof. Dr. Süheyl Batum: Türkiye, oyun tahtası

Söyleşi: GÜLÇİN TAHİROĞLU

Anayasa hukukçusu Prof. Dr. Süheyl Batum anayasa değişikliğinin demokratikleşme kaygısıyla yapılmadığını söyleyerek görüşlerini B+ ile paylaştı.

Yer Ortaköy Kültür Merkezi. Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Süheyl Batum Beşiktaşlıların yoğun katılımıyla son derece canlı geçen bir toplantıdan çıktı. Konu “anayasa değişikliği paketi”. Şimdi sıra B+'nın sorularını cevaplamaya geldi. Anayasa değişikliği konusunda Türkiye tam olarak ikiye bölünmüş durumda. Hemen herkes 1982 darbe anayasasının değişmesi gerektiğini düşünüyor ama, işte bu “ama”lar tartışmaya açık... Anayasanın değiştirilmesi bile teklif edilemeyen maddelerini değiştirmeye çalışmak, ulus devletin korunması önünde tehlike yaratıyor mu? Teklif edilen anayasa değişikliği kabul edilirse Türkiye bir hukuk devleti olmaktan uzaklaşacak mı? 30 maddenin aynı anda oylanmaya sunulması ne kadar gerçekçi ve adil bir

yaklaşım? Prof. Dr. Süheyl Batum, AKP'nin anayasa değişikliği konusundaki taleplerini bir demokratikleşme adımı olarak tanımlamıyor. Aksine aslında yapılmak istenen değişikliklerin 1980'den beri süregelen uluslararası bir paradigmanın doğal sonuçları olduğunu söylüyor ve bu saptamasını dayanaklarıyla açıklıyor. Süheyl Batum Galatasaray Lisesi ve ardından Paris 1 Pantheon-Sorbonne Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1980'de İstanbul Üniversitesi'nde Anayasa Hukuku kürsüsünde asistanlık yapmaya başladı. 1985 yılındaki tezi “Siyasi Katılma Aracı Olarak Referandum”du. “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Türkiye Üzerine Etkileri” isimli teziyle de Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde profesör unvanını aldı. Prof. Dr. Batum bir anayasa hukukçusu olarak B+'nın sorularını yanıtladı.

Bugün bir kalemde silinmek istenen asker; sivil aydınlar tarihimizin ilerici, öncü güçleri de aynı zamanda. Bunların yok edilmek istenmesini ve bir iktidara tüm erklerin teslim edilmeye çalışılmasını siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

S.B: Bana göre 1980'lerin sonundan itibaren yaşadığımız olaylar farklı bir paradigmanın doğal sonuçları. Türkiye'de farklı bir sistemi yerleştirmek isteyenler çok güçsüz değil. Çünkü uluslararası konjonktür küreselleştirme dediğimiz olgunun yeni çıkarttığı çok önemli güçler, ekonomik güçler, küresel güçler, küresel sermaye, ABD yeni bir dünya sistemi yaratmak istiyor. Bu dünya sisteminde bir zamanlar bize, Sovyetler Birliği yıkılırken, bunun demokrasi olduğunu söylediler. Bu ülkelerin Sovyetler Birliği'ne benzer sosyalist rejimler üzerinde büyük bir zafer kazandığını anlattılar. Tabii Sovyetler Birliği yıkıldı, ortaya ‘fukuyamalar’ çıktı. ‘Tarihin sonu, dünya artık değişti’ dediler. Esasında bunun yeni bir paradigma olduğunu ama söylendiği gibi liberal demokrasilerle sonuçlanan bir gidiş olmadığını dünya gördü. Nasıl gördü? Irak Savaşı'yla gördü. Afganistan'la gördü. Bosna Hersek'le gördü. Birtakım zengin ülkelerle fakir ülkeler arasındaki uçurumun büyümesiyle gördü. Irak Savaşı sırasında Avrupa Birliği'nin bile Amerika'nın etkisiyle ikiye bölünmesiyle gördü. Bir tarafta Fransa ile Almanya'nın, öbür tarafta İtalya ile İngiltere'nin başı çektiği ülkeler olarak gördü. Ve şunu anladılar: Küreselleşme adıyla yeni oluşan dünyada artık her şey toz pembe değil. Şimdi bu, bazı ülkelerde anlaşıldı. Ama bütün ülkelerde anlaşılmadı.

Türkiye bu paradigmayı anlayabilen, algılayabilen ülkeler arasında yer aldı mı?

S.B: Hayır bizde daha anlaşılmadı. Bunların tarihin doğal süreçleri olduğu zannedildi. Ve bir gecede Türkiye bankalarından belli paraların çekilmesi... Kimin çektiğinin hâlâ, hiçbir zaman ortaya çıkmamış olması... Ondan sonra bu ekonomik kriz nasıl geldi? Kemal Derviş'i kim getirdi? Kemal Derviş ne-

İlk Osmanlı Meclisi'nin açılışı.

TBMM'nin ilk açılış günü

den bir anda "Erken seçime gidelim" diye çıktı.

Bu oyunu anlayabilmemiz için kendimize ne gibi sorular sormamız gerekiyordu sizce?

S.B: Evet nasıl sormalıydık. Nasıl olur da 1980 ihtilalinden sonra o darbeler, Kenan Evrenler bu kadar güçlü olabildiler. Düşünün herkesi veto edebiliyorlar. Bir tek kişiyi unuttular; siyasetle uğraşmış, siyasetle bir şekilde yan yana gelmiş herkesi, İnönü'nün oğlu dahil herkesi veto ederlerken Turgut Özal'ı unuttular. Acaba bu basit bir unutmama mıydı, yoksa birileri o dönemde askere, "Biz sizin darbenizi kabul ettik. Biz size darbe yaptırttık. Ama bu iş bittikten sonra bu ülkeyi bizim Turgut yönetecek"mi dediler. Şimdi bu soruları sormadık kendimize, uydurduk onun yerine. Ahmet Necdet Sezer anayasa kitabını attı da Ecevit'e, o yüzden kriz oldu gibi. Her dönemde bir şeyleri uydurup durduk.

2010'a gelecek olursak bu paradigma nasıl devam etti?

S.B: Şimdi dolayısıyla buradaki anayasayı değiştirmek istemelerindeki paradigma Türkiye'nin demokratikleşmesi falan değil. Çünkü eğer dertleri demokrasi olsaydı böyle yapmazlardı. Demokrasi ne demek, halkın talepleri demek. Halk kim? Bugün burada yaşayan değişik kategorideki, değişik meslek gruplarındaki, değişik dinlerdeki veya değişik sınıflardaki insanlar. Peki 2007 taslağını ele alalım. Hangilerinin taleplerine cevap veriyor-

du? Kadınların mı, işçilerin mi, Alevilerin mi, Kürtlerin mi? Bugünkü taslak, haydi demokratikleşiyoruz diyelim, kimin taleplerine cevap veriyor? Halk çok mu istiyor HSYK'yı değiştirmeyi? Herkesin bir talebi var. Peki bu anayasa değişikliği onlara herhangi bir şey getiriyor mu? Hayır...Peki bu nasıl bir demokratikleşme? Halkın talepleri ile ilgisi olmayan bir demokratikleşme bu. Halka temel hak ve özgürlükleri vermeyen bir değişiklik.

Peki o zaman bunlar kimin talepleri?

S.B: İşte bu kimin talebi dediğinizde; bu anayasa değişikliği 1980'lerden itibaren Türkiye'ye giydirilecek bir gömleğin, küresel sermayenin Türkiye için çizdiği modele uygun bir anayasa değişikliğidir derim.

Peki aydınlanma tarihimizde varolan bütün güçleri silin, yeni bir iktidar oluşturun düşüncesi de bu gömleğin bir parçası mı?

S.B: Tabii ki. Neden Fukuyama'ya böyle bir kitap yazdırdılar. Sonra özür diledi. Neden? ABD bunun için çok uğraştı. Neden Yeltsin'i seçtirmek için çok uğraştı. Neden Ukrayna'da "Turuncu Devrimler" yapılırken çok etkin oldu. Neden Avrupa Birliği'ne alınan bütün ülkelere daha sonra bir "Avrupa Birliği anayasası" yapılmak istendi. Daha sonra kabul edilmedi. Üç devlet kabul etmeyince Lizbon Anlaşması'yla yetinildi. Çünkü, yeni bir ekonomik sistem isteniyor. Dünyadaki bütün ekonomik ve sosyal sınıfların dayandığı

ya sınıflar vardır, ya tabakalar vardır. Toplumsal ve siyasal yapısı vardır. Bunda yok. Bunda sadece şu var; aydın sadece benden olursa var. Klasik aydınlanmayı gerçekleştirdiklerine inanılan bürokrat olmayacak ancak benden olursa bürokrat olacak. Bunlar yok. Bugün o liberal denilen aydınların bir tanesinden duydunuz mu? "Bu anayasada basın özgürlüğü yok" denmiyor. Tesadüf mü bu? Değil tabii ki.

Anayasa değişikliği bir telaşla sunuldu. Nedir bu telaşın sebebi?

S.B: Bunların hepsi bir amaca yönelikti. Türkiye bu bölgede enerji yollarını ve belirli oluşumları güvence altına alacak, bu yönde beçlilik yapacak bir devlet olarak öngörüldü. Bu öngörülürken içeride de birtakım adamlar çıkıp ileri geri konuşuyorlardı. Çünkü Türkiye hâlâ Atatürk Cumhuriyeti'nin getirdiği çok partililik geleneğine sahip. "Ben bireyim, ben vatandaşım, ben kadını, ben örgütlüyüm" anlayışını 82 Anayasası bile ortadan kaldıramamıştı. 13 yıl yasak olmasına rağmen örgütlenme geleneği devam ediyordu. Dolayısıyla bunları kıracak bir kişiyi seçimle işbaşına getirip, ona biat edecek bir devlet yapısının oluşturulması gerekiyordu. Bunun için her şey yapıldı. Ermenistan, Kıbrıs protokolü... Fakat bakıldı ki, bunlar yapılamıyor. Yapılamamasına neden de yargı. O zaman sırasıyla önce askere vurulmaya başlandı, aydınlara vurulmaya başlandı, basın zaten ele geçirildi, son yargı kaldı. Şimdi; "Kürt açılımı yapılsaydı bu yapılmayacaktı" demek yanlış olur. Belki hemen yapılmayacaktı tamam ama toplumu iyi yönlendiriyoruz denecekti. Ama anlaşıldı ki, onu iptal ediyor, bunu iptal ediyor. Bazı insanlar da, "Aferin doğru yaptın, hukuk devletini korudun" diyor. Bunun üzerine birileri dedi ki yukarıdan: 'Yeter derhal Anayasa'yı değiştiriyorsunuz, yargıyı ele geçiriyorsunuz.'

Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın da ciddi uyarıları var. Anayasa değişikliğinde yargıyı değiştirmeye yönelik maddeler, kuvvetler ayrılığı prensibine tümüyle aykırı. Bu konudaki görüşünüzü alabilir miyiz?

S.B: Tabii yalnız kuvvetler ayrılığına değil, bu, anayasanın kuvvetler ayrılığı prensibinin yanında çok temel ilkelerine de karşı. Hukuk önünde eşitliğe aykırı, yargı-yasama-yürütme ayrılığına aykırı. Hukuk devleti anlayışına aykırı. Bunlar siyaseten değil, hukuksal anlamda aykırı. Ancak bu aykırılıklar bilinmiyor ya da önemsenerek yapılıyor değil. Böyle bir kaygıları yok. İstediklerinde bir hukuk devleti anlayışı yok. O yüzden üç beş yıldır şunu söylüyorlar: "Boşverin bağımsızlığı. Harbe karar veren, ekonomik politikaya karar veren hükümet bir yargıç mı belirleyemeyecek?" Onları belirlemeli diye mahsustan yapılıyor bu.

Yani amaç üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek mi?

S.B: Tabii bağcıyı dövmek. Bunların kafasındaki hukuk falan değil. Yoksa bir cumhurbaşkanı çıkar, "Fazla imza atılmışsa onun üzerine çizik atarız"

der mi? Yoksa bir cumhurbaşkanı gece iki buçukta gelip, bütün yargıçların Adalet Bakanı tarafından atanmasına yönelik bir kararı sabah altıda yayınlar mı? Ben önceden yasayı okumuştum, der mi? Bu bir yol. Onun için geldiler, onun için devam ediyorlar.

Anayasa'nın değiştirilemez maddeleri var. 4. maddesi gibi. Dünyanın birçok ülkesinde de anayasalar yapılırken öyle kurallar koyalım ki iktidarlar istedikleri anda değiştiremesinler diye değiştirilemeyen, dokunulamayan maddeler koymuşlar. Öyle mi?

S.B: Bu kesinlikle Anayasa Mahkemesi'ne gidecek. Onlar da biliyorlar bunu. Bakın şöyle düşünün, zaten Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın sinirlerinin bozulmasına neden olan şey buydu. Mesela anayasaya aykırı yasaların yapılması işini dünyanın çoğu yerinde mahkemeler denetliyor. Almanya da denetliyor, yetkilerini aşarak. Ve değişmez maddeler uygulaması birçok ülkede var. Portekiz'de, Yunanistan'da, Fransa'da... Anayasa Mahkemesi de var. Peki Türkiye'de neden bu kadar gürültü koparttı. Şundan ; onlar kafalarında zaman kaybettiler çünkü onlara biçilen yol 2006-2007'lerde bu işi bitirebilecekleri yolundaydı.

Sayın Abdullah Gül bunu açıkça söyledi; 'Bu meclis bu tarihi fırsatı kaçırmıştır' dedi.

S.B: Evet aynen bundan. Bunlar açılımın rahat gideceği yönünde söz vermişlerdi; 'Merak etmeyin, bu toplum bizim elimizde. Korkmayın. Ermeni açılımını da geçiririz rahatlıkla.' Fakat tepki olunca ezber bozuldu. Ezber bozulunca hani yedek askerler vardır ya onları da çıkarmaya başladılar. Şimdi faraza daha önceki anayasa tartışmalarında ve siyasal tartışmalarda bile bu kadar sık görmediğimiz halde bir anayasa tartışılıyor. Çok sık görmediğimiz yeni aktörler çıktı. Bazı gazeteciler, eskiden aydın gazeteci olarak onlar rezervdiler. Şimdi bakın hepsi ortalarda. Eski baro başkanları ortalarda. Bunlar anayasa değişikliğini onaylar oldular. Eski savcılar... Şimdi bunlar savaşa sürülüyor. Çünkü bana göre birileri "Nasil yapamadığınız 2007"de diye kızıyor. "Şimdi olmalı. Neden olmadı?" diyor.

Aslında 82 Anayasası da delik deşik olmadı mı?

S.B: Tabii. Sonuç itibarı ile bu anayasa kesinlikle değiştirilmeli. Ve Türkiye bu anayasayı değiştirecek bir birikime sahip. 1995 ve 2001'de de değişiklikler yapıldı. Şimdi dikkat edin o değişikliğin bile nasıl yapıldığını unutturmaya çalışan bir kesim var. Sanki değişiklikler yapılmamış gibi davranıyorlar. Peki bu tesadüf olabilir mi, bunların hafızası bu kadar dar, kısıtlı olabilir mi? Hayır. Çünkü Türkiye'de insanlar kandırılmak isteniyor. Çünkü amaç bir demokratikleşme, daha güzel bir anayasa değil. Nerede Alevilerin hakları, nerede YÖK, basın nerede?

En önemlilerinden biri de Anayasa'nın 298. maddesi... Seçimlerin temel hükümlerini değiştirmek gerekmiyor mu?

S.B: Bunların hiçbiri yok. Çünkü amaçlanan bu değil. Amaçlanan; iktidara getirilmek için o kadar prim verilmişken, o kadar imkânlar sağlanmışken o iktidara getiren güçlerden bir bölümü dönüp diyor ki; "Haydi yeter artık. Hiç kimse kimseye on sene boş yere destek olmaz".

Durum bundan ibaret diyorsunuz. Peki 30 maddeyi birden referanduma sunmak ve tek bir cevap beklemek ne kadar doğru?

S.B: Ben 1986 yılında tez yazdım referandum üzerine. O zaman da yazdım, yani bu saptamaların AKP ile de alakası yok. 24 sene önce de söyledim. Referandumun referandum olabilmesi için halkın karar verebilmesi lazım. Halkın karar verebilmesi için de halkın neye karar verdiğini anlaması lazım. Halk neye karar verdiğini anlayacak, "evet"i de "hayır"ı da dinleyerek sonunda içgüdüsel de olsa bir karar verecek. Bu karar yanılmaz. Ama sen halka bu imkanı vereceksin. Oysa bugün yapılmak istenen o kararı ve-

“Venedik Komisyonu raporlarına göre; halk seçimlerde aynı anda karar vermeye zorlanmamalı.”

rirken, istenen, ‘Benim söylediklerimin etkisinde kalsın, başka bir şey dinle- mesin, aydınlanmasın’ olduğu için bunların hepsini referanduma sunuyorlar.

Anayasa değişikliği konusunda iktidarın sıkça dayandığı Venedik Komisyonu Raporları bu konuda neler diyor?

S.B: Bu komisyonun 13 Mart 2010 tarihli son raporunda, “Halk seçimlerde aynı anda karar vermeye zorlanmamalıdır” şeklinde kararı var. Komisyonun “Referandumlarda İyi Uygulamalar Kılavuzu” var, bunu alıp iyi incelesinler. Resmi Gazete’de yayımlandıktan sonra uygulamaya girmesi bile sorun yaratacaktır. Halka dayatılan olayı kavrama, benimseme süresi bile verilmiyor.

Süreç nasıl işleyecek?

S.B: Süreç şu olacak: Bu anayasa değişikliği parlamentodan geçecek. İktidar bütün geleceğini bu anayasa değişikliğine bağladı. Kim ne derse desin. Artık bu geçmezse bu yargıyla bu iktidar istediklerini yapamayacak. İstediklerini yapamayınca da artık birilerinin sabrı tükenecek. Kimin ? O iktidarın gelmesine destek olanların. Onlar kim? İşte askerlere ‘Turgut Özal sizi

yönetecek, onu veto etmeyin’ diyen güçler. Ne olacak? Çok açık, kanun çıktı. Resmi Gazete’de yayımlandı. 10 gün içinde Anayasa Mahkemesi’ne gidecek. Sonraki gelişmeleri izleyeceğiz.

En tartışmalı kavramlardan biri de egemenlik kavramı. Egemenlik meselesi mayınlı alanlardan biri. Sizce bu anayasa değişikliği olursa ulusal devletin sonuna mı gelinecek?

S.B: 15 yıldır Türkiye’de bunu tartışıyorlar. Diyorlar ki: “Artık ulusal devlet bitti, artık ulusal egemenlik diye bir şey yok”. Avrupa Birliği gibi üst kuruluşlar var. Ama Bosna Hersek faciası gösterdi ki; Bu yalan. Birtakım güçler, “Sen gel kur, yok sen yapamazsın” diyorlar. Arkasından Avrupa Birliği’nin Irak Savaşı sırasında göbekten ikiye çatladığını gördük. Bu gösterdi ki ulus devlet daha bitmemiş. Almanya ulus devlet, Fransa ulus devlet, İngiltere ulus devlet. Fransız Büyükelçisi Körfez Savaşı sırasında oradaki devletlere, “Biz sizi Avrupa Birliği’ne aldık, sözümüzü dinleyin. Sözümüzü dinlemedikten sonra sizin ne gücünüz var ki?” dedi. İşte tekrar söylüyorum bu bir paradigmadır.

Bütün hukuk sistemini alt üst etmeye çalışmalarının ardında yatan gerçek nedenler ekonomik mi?

S.B: Kesinlikle evet. Her siyasal ve hukuksal yapının bir ekonomik ve sosyal tabanı vardır. Bu ekonomik ve sosyal taban anayasayı üretti. 82 Anayasası’nı da o günün ekonomik tedbirleri üretmişti. 24 Ocak Kararları ve o dönemdeki düzenlemeler 1982 Anayasası’nı üretmişti. Bugünün ekonomik sistemi de 2010 değişikliklerini üretecek. Kızgınlıkla dediler ki; ‘2007’de söz verdiniz hâlâ yapamıyorsunuz. “Ne yapalım?” “onları içeri atalım” dediler; Attılar. “Basını korkutalım” dediler; korkuttular. “Satalım” dediler; sattılar.

Tabi bu malı satmakla ilgili değil. Zaten hiç kimse malı olsun istemiyor. Türkiye bir sözümüzü dinlesin, biat etsin, istiyor. Suudi Arabistan gibi halkın yüzde yüzü bile Amerikan aleyhtarı olabilir. Bir kişi lehtar olsun: Suudi Arabistan Kralı. Burada da herkes muhalif olabilir. Bir tek başbakanlar ve cumhurbaşkanları benden yana olsun. Basit bir mantıktır bu: Dolayısıyla bu Türkiye demokratikleşmeye gelemes. Demokrasinin o bildiğimiz klasik, bütün büyük devletlerde olan halini Fransa’nın, İngiltere’nin, Almanya’nın üzerine dayandığı bir rejim düşünün. İçinde bazı insanlar, bizler gibi, sizler gibi, Türkiye’nin aydınlık dediğimiz insanları Türkiye’de hâlâ bu ilkelere dayalı. Yargı bağımsızlığı olmalı, iktidarın elinde olmamalı diyor. Buna rağmen de birtakım aydın geçinen insanlar iktidarın bu planlarının farkında olduğu için iktidarı destekliyor. Maddi kazançları var mıdır bilmem ama bir kazanç elde ediyorlar, o kesin. **B+**

1960’da geçici Anayasa Meclisi’n gündemindeydi.

12 Eylül Anayasa’sının gazetelerdeki yankıları.

Türkiye'deki Birleşmiş Milletler: Beşiktaş

Yazı ve Söyleşiler: ÇİÇEK KANAR Fotoğraflar: ERDEM AYDIN

Yıllar önce Boğaziçi'ni kendine yurt edinip yerleşenler gibi bugün de İngiliz, Fransız ya da Alman, farklı milletlerden sanatçı, bilim adamı, dil uzmanı, öğretmen yaşamak için Beşiktaş'ı seçiyor. Çünkü, bu ilçenin bir ayağı modernliğe basarken diğer yanı geleneksel değerleri bağrında korumayı sürdürüyor.

Içinden deniz geçen şehrin, denizle iç içe geçmiş ilçesi! Neresinden bakarsanız bakın bir parça Boğaziçi çıkar karşınıza. Mutfak penceresinden, yokuştan inerken, köşeyi dönünce hep deniz karşılar sizi. İstanbul'u yaşamak biraz da Beşiktaş'ta yaşamak belki bu yüzden. Barbaros Hayreddin'in görkemli gemilerini bağlamak için yaptırdığı "beş taş" tan gelen ismi, kim bilir belki en az beş milletin yan yana aynı denizi görebilmesini anlatır. Türk, Rum, Ermeni, Gürcü, Yahudi'nin yıllarca yaşadığı Beşiktaş, bugün de bu özelliğinden

çok şey kaybetmemiş. İngiltere, Fransa, Almanya ya da daha uzaklardan, ABD'den gelip, yaşamak için bu kenti seçenlere hâlâ cömertçe kendini sunuyor. Pek çok sokağında dört ayrı dil aynı anda konuşuluyor.

Sanatçı, bilim adamı, araştırmacılar ilçenin verdiği ilham ve zenginlikle Beşiktaş'ı seçiyor. Hemen hepsinin tercihinde ortak nokta: "Denizi görebilmek, Batı'yla Doğu'yu harmanlamak, modern yaşamdan payını alırken, geleneksel değerini koruyabilmek."

Fırçasının götürdüğü yere gitti

Sabine Buchmann, yaşamak için Beşiktaş'ı seçen yabancılardan. Aslına bakarsanız, ona yabancı demek çok da doğru değil. Artık içimizden biri olmuş.

Geleneksel Türk el sanatı minyatüre gönül vermiş bir sanatçı Sabine Buchmann. Bu tutkusu bütün hayatını değiştirmiş. Bir tutkunun peşinden yeni bir hayat yaratmış kendine. Minyatürlerinde renk renk, cıvılcıvılcı Boğaz ve gemiler çıkıyor karşımıza. Bu kentin tek tek her karesi besliyor fırçasını. Fransa'nın Strasbourg kentinde doğmuş Buchmann. Üniversite eğitimini Montpellier Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde tamamlamış. Tatil için geldiği Türkiye, 1986 yılında sürekli yaşamak için seçtiği ülke olmuş. Gelin, neden bu ülkede kaldığını kendi ağzından dinleyelim:

"İlk adresim İzmir'di. Kısa süreli bir işte çalışmak için gelmiştim. İki yıl kaldım. Sonra İstanbul'a geldim. Avrupa'da pek çok ülke ve şehir gördüm, yaşadım. Ama İstanbul beni çok etkiledi. Büyükannem resim yapardı. Ben de resmi seviyorum. Türk tarihi de hep ilgimi çekmişti. Osmanlı'dan başladım okumaya. Selçuklu dönemini sonra okurum dedim. Soluksuz Osmanlı tarihi okumaya başladım. Fransız ve Osmanlı tarihindeki ortaklıkları aradım. Resim ve tarih iç içedir. İstanbul'dan Fransa'daki yakınlarıma kartpostallar gönderirdim. Minyatürle ilk karşılaşmam böyle oldu. O kartpostallara bakarak 1988'de minyatüre başladım. Osmanlı tarihi okumamın çok büyük faydası oldu. Herhangi bir kursa gitmedim. Minyatür tutkum beni bu kente ve bu ülkeye bağladı. Çünkü sanatımı besleyen yer burası. Fransa'ya dönsen devam ettiremezdim. Zamanla kendi stilimi geliştirdim. Sanatımda beni besleyen bu kent ve Boğaziçi! Cem Sultan'la ilgili bir sergi açmıştım. Bu, Türkiye ve Fransa'nın ortak yanlarını da ortaya koyuyordu." 1996 yılından bu yana yurt içi ve yurt dışında çok sayıda kişisel ve karma sergi açan minyatür sanatçısı Buchmann, İstanbul'daki ilk yıllarında yaşamak için Anadolu yakasını seçse de atölyesi hep Beşiktaş'ta olmuş. Durmadan çizdiği şehir hatları vapurları böyle girmiş hayatına.

Buchmann, "Her gün Anadolu yakasından Beşiktaş'a vapurla geçmek büyük bir lüks. Çünkü İstanbul'u en çıplak ve engelsiz haliyle vapurdan görürsünüz sadece" diyor.

Sabine Buchmann'ın eserlerinden biri: Ortaköy Minyatürü

"Sanatımı
bu ilçe besliyor,
burası İstanbul'un
minyatürü"

Sanatımı bu ilçe besliyor. Burası İstanbul'un minyatürü

Sonunda evini de taşımaya karar vermiş Beşiktaş'a: "Serencebey Yokuşu"nu seçtim. İskeleyle yakın. Evi seçerken önce balkonunu seçtim. Balkon çok önemli. Az da olsa denizi görebiliyorum, arka tarafta doğa manzarası da var. Beşiktaş, bir kadının tek başına yaşaması için çok uygun.

Bu ilçeyi farklı kılan, Boğaz'a çok yakın oluşu. Yüz metre yürüyüp denize ulaşabiliyorum. Otomobil kullanmıyorum, o nedenle merkezi olması çok önemli. Yirmi dakikada Kadıköy'e de ulaşabiliyorum, Belgrad Ormanı'na da. Müthiş bir özgürlük bu. Yıldız Parkı'na yürüyerek gidebiliyorum. İstersem, şehrin keşmekeşine de aynı hızla ulaşıyorum. Taşranın bir güzelliği vardır. Beşiktaş, bünyesinde onu barındırıyor. İddialı değil. Teşvikiye'de de oturdum ben. Orada her yer mağaza. İnsanı tek tip. Yapay geldi bana, rahatsız etti. Oysa şimdi yaşadığım yerde her kültürden, her sınıftan insanı bir arada görebiliyorum. Lüks konutların hemen dibinde orta sınıf apartmanlar da var. Beşiktaş bu şehrin minyatürü aslında bu yönüyle. Simitçi geçiyor mesela sokaktan. Bu mühim bir şey. Çizebilmek için görmek ve hissetmek gerekiyor. Burada bunu fazlasıyla buluyorum."

Marketler karşısında mahalle esnafı da yaşamalı

Alışverişini mahalle esnafından yapmayı seviyor Sabine. Tıpkı Ferhan Şensoy'un "Kahraman Bakkal Süpermarkete Karşı" oyununda olduğu gibi: "Gerektiğinde bir bakkal borç bile verir insana." "Mahalle esnafından alışveriş yapmak önemli. Daha pahalı bile olsa manavdan alışveriş yaparım. Onların yaşaması gerekiyor çünkü. Tamam, süpermarket olsun ama bakkal da yok olmamalı. Güzel şeyleri modernlik adına yok etmemeliyiz. Geleneksel olan ölürse bir daha geri dönme şansı yok çünkü. Fransa'da bitti bu. Ama benim yaşadığım yerde, şu an hâlâ var. Ayakkabılarımı sokak arasındaki dükkânlara götürüp tamir ettiriyorum. Bakkalı tanır, sohbet edebilirsiniz. Oysa süpermarketteki kasiyerle sohbet edemezsiniz" diye özetliyor gerekçesini Buchmann.

Camilerin, çeşmelerin tarihini biliyor

Minyatür çalışmaları sürerken Osmanlıca da öğreniyor Sabine Buchmann. Beşiktaş üzerine çıkan tüm kitapları okuyor. İlçedeki eski çeşmeleri, camilerin tarihini araştırıyor. Eserlerinde yeniyile eskiyi buluşturduğunu görüyorsunuz. Yüksek binaların arasından tarihi bir yapı yükseliyor aniden. Hızlı kentleşmenin eski kenti yok etmesinden korkuyor Buchmann.

Vişnezade'nin Fransız sakinleri

İsmi Serasker Mehmet Vişnezade'den alan Vişnezade Mahallesi'nin sakinleri arasında bir buçuk yıldır sevimli bir çift var. Ducrot çifti bu mahallede satın aldıkları dairede daha uzun yıllar yaşayacak gibi görünüyor.

Christelle Demange Ducrot ile eşi Jean Michelle Ducrot Beşiktaş'ın yeni sakinlerinden sayılır. Bir buçuk yıldır ilçenin şirin semtlerinden Vişnezade'de yaşıyorlar. Fransız çift, geçici diye geldikleri kentte ev satın alacak kadar kalıcı olmuşlar. 31 yaşındaki Christelle Strasbourg'lu bir arşiv uzmanı. 37 yaşındaki Parisli eşi Jean Michelle Ducrot ise dil uzmanı. Ducrot çifti, Türkiye'ye ilk kez 2007 yılında gelmiş. İstanbul, Antalya, İzmir Efes ve Kapadokya'yı kapsayan bu turda Türkiye'den çok etkilenmişler. İkisi de farklı kültürleri tanımak istemiş. İşlerinin buna imkân vermesi büyük şans olmuş. Suriye'de bir süre yaşayan Ducrot çiftinin, bir sonraki durağı Türkiye olmuş. Bu yolculuğu Christelle Demange Ducrot şöyle anlatıyor: "Loui Pasteur Üniversitesi 'Dokümantasyon ve Arşiv' bölümünden mezun oldum. Eşim dil uzmanı. Hem mesleğimizi yapabilmek, hem de farklı kültürleri tanımak istiyorduk. Türkiye tatili bizi çok etkilemişti. Modernlikle gele-

nekselliği bir arada bulmuştuk. Suriye'den sonra yaşamak için önümüzde 30 ülke seçeneği vardı, Uzakdoğu'dan Orta Avrupa'ya kadar. İlk tercihimiz İstanbul oldu. Müthiş bir karışım bu kent. Doğu ve Batı bir arada."

Bu semtin bir enerjisi var

İstanbul'daki ilk adresleri Beyoğlu olmuş. Kısa bir süre sonra oturacakları evin kendilerine ait olmasını istemişler. Christelle Demange Ducrot, o arayış sürecinde yollarının Vişnezade'ye nasıl düştüğünü anlatıyor: "Eşim Kadıköy'deki Fransız Saint Joseph Lisesi'nde öğretmenlik yapıyor. Ben de Beyoğlu Saint Pulcherie Lisesi arşivinde çalışıyorum. İkimize de en uygun yerin Beşiktaş olduğuna karar verdik. Üstelik yabancıların mülk edinmesine de uygundu şartlar. Yaşam dolu, canlı, enerjik bir atmosfere sahip bu ilçe. İskeleyle yakın semtlerde ev ararken Vişnezade'ye düştü yolumuz.

"Evimizin terasından Boğaz'ı seyretmek en büyük lüksümüz"

Christelle Demange Ducrot ile eşi Jean Michelle Ducrot

Megapol rahatlığıyla mahalle sıcaklığı birarada

Rezidans modeli bir binada da oturabilirdik ama tercih etmedik. Öylesi steril bir yaşam değil aradığımız. Sahici ve canlı, yaşanmışlığı geçmiş olan bir mekan istedik. Sonra bu daireyi bulduk. Bir kere bizi çok mutlu eden bir terası var. Boğaz'ı görebilmek, etrafta ağaçları görebilmek büyük bir lüks. Kız Kulesi'ne bile bakabiliyoruz. Çevresi açık. Size bir megapolün tüm imkânlarını sunarken, evinize geldiğinizde küçük sıcak bir yerleşim biriminde yaşadığınızı hissediyorsunuz. Daha ne ister bir insan." Christelle Ducrot evinin tüm alışverişini Beşiktaş çarşısından yapıyor. "Orada aradığımız her

şeyi bulabiliyoruz. Zorunlu olmadıkça süpermarkete gitmiyoruz. Cıvı cıvı bir alışveriş ortamı" diyor Ducrot.

Fırsat buldukça kendilerini Ortaköy'e atıyorlar. Yürüyüş yapabilmek için otomobil de almamışlar. En büyük lüksleri Dolmabahçe'de çay içip, Boğaz'a karşı not alıp çalışabilmek. Apartmanda komşuluk ilişkileri de var. Yakınlarına yaşadığı yeri şöyle anlatıyor Christelle Ducrot: "Megapolde yaşamın rahatlığı ile bir mahalle sıcaklığının güzelliğini aynı anda görmek istiyorsanız Vişnezade'ye gelin."

Wiesbadenli Susanne artık Ortaköylü Suzan

Almanya'nın Wiesbaden kentinden kısa bir tatil için geldiği Türkiye'de, 23 yıldır ilmik ilmik bir hayat ördü kendine. Önce aşk, sonra iki çocuk, sonra iş ve Ortaköy'de akıp giden huzurlu bir yaşam.

Dostoyevski, tüm servetini Wiesbaden'de oynadığı kumarda kaybetti. Ülkesine ancak yayıncısından aldığı borçla dönebildi. Dönüşünde yaşadıklarına da yer verdiği Kumarbaz romanını 25 günde kaleme aldı. Kumarbaz, bugün Wiesbaden'deki her kitapçının rafında bulunuyor.

Bu kentte doğup büyümüş Susanne da, hayatın ve seçimlerin içinde bir risk taşıdığını düşünüyor; kumar gibi. Yıllarca yaşadığı Wiesbaden'i, ülkesini, sevdiğini geride bırakıp yeni bir hayata yelken açarken kazanmak da kaybetmek de mümkündü. O kazandı. Şimdi 23 yılını paylaştığı eşi, iki oğluyla Ortaköy'ün sakinlerinden biri.

Ortaköy meydanında sırtını Büyük Mecidiye Camii'ne verip Boğaz'ı yanı başına alarak Almanya'dan buraya kadar olan öyküsünü anlatıyor; "Manz Üniversitesi'nde psikoloji eğitimi alıyordum. Babam hep teşvik ederdi bizi; "Gidin, gezin, farklı kültürleri tanıyın" diye. Ben de geziyordum, sırtımda çantam ülke ülke. Türkiye'ye düştü yolum. Eşim Necati ile tanıştım. Aşık olduk. O eğitimini tamamlamış çalışıyor. Tatil bitti, Almanya'ya döndüm. Ama haberleşiyoruz. Ben geliyorum, o Almanya'ya geliyor. İki yıl boyunca böyle sürdü ilişkimiz."

Evlilik teklifi benden geldi

Susanne Postacı, okul bittiğinde bir yol ayrımına geldiğini anlatıyor. Artık düzenli iş hayatı içinde öğrencilik dönemi gibi görüşmelerinin kolay olacağını düşünmüş. O süreci şöyle anlatıyor: "Ya kopacağız ya karar verip aynı yerde birlikte yaşayacağız. Bir sene deneyelim dedik. Almanya'da da yaşayabilirdik ama onun kurulu bir düzeni ve işi vardı. İngilizce anlaşıyoruz. Almanca bilmiyorum. Gelse dil sorunu da var. Ben geldim İstanbul'a. Çok saçma bulurdum, bir tatilde tanışıp aşık olmayı, ama oldu. İstanbul'da ilk oturduğum semt Ortaköy oldu. Sonrasında bir daha ayrılmadım. Resmi nikâhımız henüz yoktu. Bu nedenle belirli aralıklarla yurt dışına çıkmak zorundaydım. Baktım olmuyor. Bir yılın sonunda Necati'ye ben evlenme teklif ettim. 'Çocuk yapmayız şimdilik. İyi giderse devam ederiz, olmazsa boşanmak sorun değil benim için' dedim. E oldu. Baktık iyi gidiyor evliliğimiz iki çocuk yaptık. Yani adım adım sınıyarak devam ettik. Tabii her ilişki her evlilik bir risk taşır. İyi de olabilir kötü de. Sade bir nikâhla başlayan evliliğimiz 22 yıldır sürüyor."

Ailem Türkiye'yi bilmediği için ürkütü

Evlilik kararını ailesine açıkladığında Susanne pek de beklemediği bir tepkiyle karşılaşmış; "Bize her zaman farklı kültürleri tanıyın diyen babam beklemediğim şekilde karşı çıktı. Türkiye geçmişte bu kadar dışa açık ve tanınan bir ülke değildi. Ancak daha sonra gelip yaşadığım yeri ve hayatımı görünce rahatladılar" diye anlatıyor o süreci.

Psikologluk yapabilmek için büyük mücadele verdi

İstanbul'a geldiğinde en büyük kaygısı eğitim gördüğü ve çok severek okuduğu psikoloji alanında çalışmamak olmuş. İlk olarak üniversitede Almanca eğitimi vermeye başlamış. Fakat gönlünde hep kendi işini yapmak var. "Ancak alanımda çalışabilmek için Türkçemi ilerletmek zorundaydım. Çapa Tıp Fakültesi Psikiyatri Bölümü'nde çalışmaları takip ettim. Sonunda kendime bir ofis açtım, yanıma da bir Türk çalışan aldım. Beşiktaş Belediyesi'ne bağlı olarak da dar gelirli ailelere psikolojik danışmanlık yaptım." Susanne Postacı son yıllarda kendi alanında çalışmak yerine eşiyile birlikte kurdukları bir şirkette ithalatlara ilgileniyor.

Eski evler ellerinde can buluyor

Ancak onu asıl heyecanlandıran şey, Ortaköy'ün tarihi evlerini restore etmek. Bu işe ilk olarak Ortaköy'de satın aldıkları kendi evlerini restore ede-

rek başlamış. "Bu semt büyük bir zenginliği barındırıyor. Şimdi yeni bir ev aldık. Onun restorasyonu ilgileniyorum."

İstanbul'un en kültürlü insanları bu semtte

23 yıldır Ortaköy'de yaşayan Susanne semti çok seviyor. Yaşadığı yerin özelliklerini şöyle anlatıyor: "İstanbul'un en kültürlü insanların yaşadığı yerlerden biri burası. Eski İstanbullular var çoğunlukla. Farklı kültürleri bir arada yaşatıyor. Bu ülkeye gelmiş bir yabancı olarak yaşamak çok kolay. Güzel değerleri koruyorlar. Artık tarihi evlere ve mimariye de daha fazla önem verildiğini görüyorum. Beş, on adımda Boğaz'da olabilmek çok keyifli. Şehrin kaosuyla canlılığıyla iç içe bir yaşam. Bir başka bölgede yaşamam gibi geliyor."

Hem Susanne, hem Suzan

Susanne 5 yıl kadar önce hayatında önemli bir değişiklik yaparak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına da geçmiş. "Şimdi çifte vatandaşım. Bu geçiş sırasında isminize bir de Türkçe isim eklemek kanunen zorunlu. Neyse ki benim ismim olan Susanne'ye Türkçe'de çok yakın Suzan ismi vardı. Onu seçtim. Her şey kolay oldu" diye anlatıyor bu seçimi.

"Ortaköy dışında bir başka yerde yaşayamam gibi hissediyorum."

“Kanada’dan yola çıktı Okyanus’u aşırp Ulus’u seçti”

Sevgi, binlerce mil uzaklığı, koca bir okyanusu aşırtabiliyor. Hem de hiç zorlanmadan. Kanadalı Erika Wilkens ile Yunus Sözen’in aşkları da kıtaları aşmakta zorlanmadı. Bir dünya vatandaşı Wilkens ile Sözen’in Ulus’taki evlerinde iki kıtanın buluşmasından doğan bir bebek var şimdilerde, adı Asya!

Ulus’taki Aykut Barka Parkı’na gelenler iki aydır farklı bir yüzle, iki yaşındaki kızıyla mutlulukla vakit geçiren Dr. Erika Wilkens Sözen’le karşılaşılıyorlar. Sözen, henüz Türkçe’yi konuşamasa da anlayabiliyor. Genç kadın, binlerce mil aşırp yeni yaşamı için Ulus’u seçti. Uluslararası ilişkiler uzmanı Erika Wilkens Sözen’e Kanada’daki ilk gençlik yıllarında, günün birinde Türkiye’de, İstanbul’un bir semtinde çocuk pusetiyle dolaşacağını söyleselerdi muhtemelen inanmazdı. Oysa hayat, tesadüflere ve sürprizlere gebe dir. Kimbilir belki de, onun gibi dünyaya geniş açıdan bakan, algıları açık biri için bu hayat çok da sürpriz sayılmaz.

Erika Wilkens Sözen, 60’lı yıllarda Amerika’dan Kanada’ya göç etmiş akademisyen bir ailenin iki çocuğundan biri. Kanada’nın en zengin kentlerinden biri olan, kayak merkezleriyle ünlü Calgary’de dünyaya gelmiş. Armut dibine düşer misali o da anne babası gibi akademik kariyeri seçmiş. Calgary Üniversitesi’nde işletme okuyup, ardından da sosyoloji yüksek lisansı yapmış. Bu eğitime devam ederken Hindistan’da gelişim sosyolojisi okumuş. Bir süre de Litvanya’da eğitim görmüş. Ardından İngiltere’de Lancaster Üniversitesi’nde uluslararası ilişkiler yüksek lisansını tamamlamış.

Parlak bir özgeçmiş

Erika Wilkens Sözen için eğitimde dur durak yok. ABD Syracuse Üniversitesi’nde doktora eğitimine başlamış. Siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler öğrenciliği sürerken 2000 yılı hayatının dönüm noktası olmuş. Binlerce mil öteden gelen Boğaziçi Üniversitesi mezunu İstanbullu Yunus Sözen’le üniversite kampüsünde karşılaşmışlar. Sözen de aynı bölümde doktorasını tamamlamak üzereymiş ve onlar için aşırp kapıyı çalmış. Dersler daha bir renkli geçer olmuş. Yunus Sözen, bir süre sonra doktora eğitimine devam etmek için New York Üniversitesi’ne geçince birliktelikleri de New York sokaklarına taşınmış.

Akademisyenlik genlerinde var

Kanadalı Erika ile Türkiyeli Sözen bu birlikteliklerini 2006 yılında Kanada’da nikâh masasına taşımışlar. İstanbul’da da bir törenle kutlamışlar evliliklerini. “Zor değil miydi peki, bir başka ülke, bir başka kültür?.. Aileleriniz ters karşılamadı mı?” diye soruyorum. “Hayır” diyor Erika Sözen ve devam ediyor: “Biz Yunus’la birbirimize çok benziyorduk. Aileler de öyle. İkimizin ailesi de akademisyen. Kültürleri, hayata bakışları, siyasi görüşleri birbirine çok yakın. Tanıştılar ve onlar da birbirini sevdi. Ben zaten uzun yıllardır evden uzak, farklı ülkelerde yaşamıştım. Ailelerimiz bizim yargılarımıza güveniyordu. Bu nedenle bu birliktelik ve ardından Türkiye’ye gelişimiz onları pek ürkütmedi.”

‘Küçük’ bir ayrıntı değiştirdi hayatlarını

Peki, neden New York’u terk edip Türkiye’ye, İstanbul’a gelmişlerdi? İşte burada “küçük” bir ayrıntı araya girdi. 2007 yılının son günleri New York tüm ihtişamıyla Noel’e hazırlanırken, anne- baba olmanın keyfini yaşadılar. Kucaklarına aldıkları bebeğe Asya adını verdiler.

Levent, eşimin büyüdüğü semt

Asya’nın rüzgârı onları bu kente sürüklemeye yetti. “Niye?” diye soruyorum, Erika Sözen yanıtıyor: “İstanbul, çocuk büyütme için rahat bir şehir. Burada aile ilişkileri sıkı. Sonra, havası güzel (gülümsüyor burada). Asya,

İstanbul’da büyüsün istedik. Toparlanıp geldik. İlk adresimiz Levent. Çünkü eşim Yunus’un doğup büyüdüğü semt. Babaanne, dede, hâlâ orada yaşıyorlar. Asya beş aylık o zaman. En uygunu buydu. Asya bu sayede gerçekten rahat büyüyor. Şimdi 2,5 yaşında. Evde bir teyzesi var. Birkaç gün o, izin günlerimizde biz, sonra hala, babaanne, dede... Sevgi içinde büyüyor yani.”

Mesleğini sürdürmenin keyfi

“İstanbul’a gelirken hiç endişelendin mi?” sorusuna şu yanıtı veriyor: “İstanbul’a evlenmeden önce de gelmişim. Dinamik bir şehir. Kalabalık oluşu ve büyüklüğü beni biraz korkutmuştu. Daha önemlisi, işimi yapma imkanı bulabilecek miydim? Dilini öğrenebilecek miydim? Örneğin New York’ta faturaları yatırmak gibi evin birçok işini ben üstlenmişim. Dilini bilmediğim bir ülkede her şeyi denetleyemeyeceğim endişesi taşıyordum. Ama aile desteği büyük oldu. Endişelerim azaldı zaman içinde. Başlangıçta yarı zamanlı çalıştım. Altı aydan bu yana bir vakıf üniversitesinde uluslararası ilişkiler alanında, yani kendi alanımda ders veriyorum. Müthiş bir arkadaş desteği oldu. Çok değerli çalışma arkadaşlarım var burada.”

Farklı üniversitelerde görev yapan biri olarak, Türkiye’deki üniversitelerde bir sıkıntı yaşayıp yaşamadığını soruyorum. Şöyle anlatıyor: “Yeni üniversitelerde iş dünyası modeliyle akademik modelin çatışmasına tanık oldum.”

“Kızımı
Ulus’ta sevgi
çemberinde
büyütüyorum”

Beşiktaş’ta ikinci adres: Ulus

İki ay önce Levent’ten Ulus’a, şimdi oturdukları eve taşınmışlar. Beşiktaş’ın bu iki mahallesinde de keyifli bir yaşam sürdürdüğünü söylüyor Erika Sözen ve anlatıyor: “Levent ve Ulus yaşamak için çok kolay bölgeler. İnsan ve bina yoğunluğu daha az. Çarşıya pazara ulaşabilmek çok kolay. Şehrin merkezindeki gibi üzerinize gelen bir kalabalık yok. Daha sakin. Yeni yapılmış siteler tercih etmedik. Neden? Sitelerde aynılık olduğunudüşünüyorum.”

Şimdi oturduğumuz semtin, evin bir karakteri var

Sitelerin enerjisinin farklı olduğuna inanıyor ve sürdürüyor konuşmasını: "Kapısında güvenlik var. Oturanlar aynı sınıftan. Steril bir yaşam egemen. Kentin dinamizminden uzaklar. Küçük bir markete ya da kafeye gitmek için bile otomobile binmek gerekiyor. Bu, sizi hayattan koparıyor. Belki çok çocuklu aileler için uygun olabilir ama benim hoşuma gitmiyor. Topluluk içinde yaşadığımı hissediyorum. Bir karakteri var oturduğumuz yerin, mahallenin... Ulus'ta çevreyle de bütünleşiyoruz. Apartmanımızın hemen karşısında çocuk parkı var. Kızımın gidiyoruz. Bazen Aykut Barka Parkı'nda geziyoruz. Kızımın arkadaşları oluyor yavaş yavaş. İnsanlar bizi tanıyor, esnaf tanıyor. Tüm bunlar insana iyi geliyor. Muhafazakar bir semt değil Ulus. Güvenlik açısından da iyi. Benim için bunlar çok önemli."

"Nasıl tarif ediyorsun bu kenti, Ulus'u ve Beşiktaş'ı" sorusuna şu yanıtı veriyor Sözen: "Yakınlarıma nasıl mı anlatıyorum bu kenti, bu semti. Bunu, kuzeyde yaşayanlara onların anlayacağı kelimelerle anlatmak pek kolay değil. Ne olmadığını anlatmak gerekiyor. İki durum var, hiç bilmemek ya da yanlış algı. New York'a benzediğini söyleyerek anlatıyorum en çok. Her mahallesi kendine özgü bir şehir ve farklı bir ilçe. Farklı yaşam formlarının birarada olduğu, tarihi, tepeleri ile çok etkileyici bir şehir. Hem modern, hem dinamik, hem kozmopolit, hem de geleneği olan bir imparatorluklar başkenti. Evet, kültürü farklı da olsa, New York'a benziyor. Kafe kültürü, restoran kültürü, insanların yoğun çalışmasıyla benziyor. O stresi hissedebiliyorsunuz. Elbette, şehrin bir agresifliği de var. Metropol stresi. Kanadalılara göre çok daha agresif bir yer. Otomobil kullanırken, otobüse binerken ilginç geliyor bana." **B+**

Semt pazarının müdavimi

Dr. Erika Wilkens Sözen, ÇEKÜL Vakfı için de çalışıyor. Hafta sonları eşi ve kızıyla Ortaköy'e iniyorlar. En sevdikleri restoranlar Beşiktaş balık pazarındaki mekânlar. Sözen'in vazgeçemediği mekanlardan biri de tarihi Beşiktaş Köftçisi. "Köftesi kadar dolmaları da çok lezzetli" diyor. İlk geldikleri dönemde tam zamanlı çalışmadığı için eşiyle İhlamur'daki semt pazarının da müdavimi olmuşlar. Şimdi vakit darlığından buna fazla imkân bulamıyorlar.

Belgesel sinema severler, Levent Kültür Merkezi'ndeki etkinliğe yoğun ilgi gösterdi

Belgesel sinema Beşiktaşlılarla buluştu

Yazı: B+ Fotoğraf: ŞENOL KAŞIKÇI

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, Belgesel Sinemacılar Birliği ve Beşiktaş Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit" günleri gerçeği arama ve öğrenme tutkumuza alternatif bir akıl sunuyor.

Yer, Levent Kültür Merkezi Onat Kutlar Sinema Salonu. Günlerden 10 Şubat 2010 Çarşamba. Uzun soluklu bir etkinliğin başlama gongunu birazdan Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal vuracak. Gerçeği arama ve öğrenme tutkusu hâkim salonda. Başkan Ünal bu tutkuya "alternatif bir akıl" olarak belgesel sinemanın da katılacağını açıklıyor. "Belgelerin ve bilginin diliyle hayatımızın ve dünyamızın keşfine çıkılacak, sinema sanatının belgeselci tadı yaşanacak" diyor. Her çarşamba saat 19.00'da gösterilecek bir belgeselin ardından yapılacak söyleşide bir gazeteci ve belgeselin yönetmeni Beşiktaş kentlisiyle buluşacak. Etkinliğin adı da açık ve net. Tıpkı ortaya konulan belgeseller gibi: "Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit".

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Orhan Erinc, Bâbiâli çay-simit geleceğinin bu etkinlikte yaşatılmasından memnun. Öncesi ve sonrasıyla dolu

dolu bir sohbet ortamı bu. 10 Şubat'ta başlayan etkinlik 2 Haziran'a kadar sürdü. Bir çarşamba gecesini Levent Kültür Merkezi'nin yolunu tutmadıysanız eğer, Beşiktaş kentlisine ardına kadar açılan o bilgi dolu kapıdan geçmek ve bambaşka dünyalara uzanmak için hâlâ vaktiniz var. Belgesel etkinliğinin ikinci sezonu 2010'un sonbaharında başlayacak.

Etkinliğin fikir babası B+ Dergisi Yayın Kurulu üyesi ve belgesel sinemacı Hasan Özgen. 2 Haziran'da gösterilen "Gidenler, Gelenler, Kalanlar" isimli belgeselin yönetmenliğini de Hasan Özgen üstlendi. Projeyi hayata geçiren ekipten B+ Dergisi Yayın Kurulu üyesi Görkem Kızılkayak da belgesele uzak olmayan bir isim. 17 Mart'ta gösterilen "Savaşın Barışa Yeşil Gelibolu" belgeselinin genç yaşta kaybettiğimiz yönetmeni Selçuk Kızılkayak'ın oğlu aynı zamanda. Belgesel Sinemacılar Birliği ile birlikte uzun çalışmalarından sonra tek tek seçilen belgeseller tarihe ışık tutuyor.

Bir belgesel, bir gazeteci, çay ve simit

Her aramba Saat: 19.00

10 ubat-2 Haziran 2010

LEVENT KÜLTÜR MERKEZİ

Nazım Hikmet Şarkıları

Yönetmen: Mehmet Erşahin

Konuklar: Mehmet Erşahin, Tarık Akan (sanatçı ve Nazım Hikmet Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi), Zeynep Oral (Cumhuriyet Gazetesi Yazarı)

Etkinliğin ilk belgeseli Nazım Hikmet'in yedi şiirinin sanatçılarca yorumlanmasıydı. Ruhi Su'dan "Kuvayı Milliye Destanı" ile başladı belgesel. Nadir Gökçürk'ün bestesi ve Emin İğüs'ün yorumuyla "21-22 Şiirleri" ve "Seni Düşünmek Güzel Şey" adlı şarkıyla sona erdi.

Bambaşka bir Nazım Hikmet yorumu da söyleşi bölümünde Sanatçı Tarık Akan'dan geldi. Akan, belgesel gösteriminin ardından yaptığı konuşmada, Nazım Hikmet heykeli ile ilgili bir anısını paylaştı Beşiktaş kentlisiyle. Bir zamanlar Nazım Hikmet'in heykelinin bile gümrükten geçemediğini, ancak alçıyla kaplanarak başka bir kimlikle yurda sokulduğunu anlattı Tarık Akan.

Cumhuriyet Gazetesi Yazarı Zeynep Oral, Mehmet Aksoy'un yaptığı Nazım Hikmet heykelini Hikmet'in doğum günü olan 15 Ocak'ta Küba halkına hediye ettiklerini belirterek şöyle konuştu: "Nazım Hikmet Türkiye'den sonra Moskova'da yaşamaya başlamıştı. Orada zor günler geçirdi. Uzun aradan sonra Küba'da yapılacak Dünya Şairleri ve Yazarları Kongresi'nden bir davet aldı. Küballar Hikmet'e yeniden daha güzel bir dünya mümkün umudunu verdi."

Belgeselin yönetmeni Mehmet Erşahin ise filmi heyecanla yaptığını belirterek: "Her şeyden önce bu filmle gençliğimde şiirleriyle büyüdüğüm Nazım'a bir Türk vatandaşı olarak borcumu ödediğimi düşünüyorum" dedi. Etkinliğin ilk belgeselinin konusunun Nazım Hikmet olması Beşiktaş kentlisinin Nazım'a vefasıydı.

Mehmet Erşahin, Zeynep Oral, Tarık Akan söyleşi bölümünün konuklarıydı.

Adakale Sözlerim Çoktur

Yönetmen: İsmet Arasan

Konuklar: İsmet Arasan, Ersin Kalkan (Hürriyet Gazetesi Yazarı)

"Tuna Nehri'nin cenneti" olarak tanımlanan Adakale; Lozan Anlaşması ile Romanya toprağı olarak kabul edilmiş olmasına rağmen Türkçe'nin yaşama-ya devam ettiği gizemli bir bölgeydi. Ne yazık ki artık masallara konu olacak kadar geçmişte, hatıralarda ve belgelerde kaldı. 1963 yılında Yugoslavya ile Romanya'nın Tuna'yı kapatan ünlü Port de Fer (Demirkapı) Barajı'nın yapımına başlanmasıyla Adakale sular altında kaldı. Osmanlı İmparatorluğu'nun

ileri karakolu olarak, Padişah Abdülaziz'i, İbrahim Müteferrika'yı, Romen kral ve kraliçesini, Çavuşesku'yu, J. C. Andersen'i ve nice bektâşi baba-sını ağırlayan bu toprak, bir yazarımızın da dediği gibi, "Rumeli'nde unutulmuş bir İznik çinisi" sayılmalıdır. Bu adada Billur Köşk'ün misafiri olarak iki yıl yaşayan ünlü Macar Türk bilimcisi Ignacz Kunos, Türk halk edebiyatının varlığının tartışıldığı 1885 yılından başlayarak, tüm dünyada büyük yankılar uyandıran çalışmalarını yayınlamaya başladı. "Adakale Masalları", "Adakale Manileri", "Adakale Türküleri" bunlardan bazıları. 1965 yılından itibaren ünlü Romen bilim adamı N. Plopsor'un yönetiminde UNESCO desteği ile yapılan kurtarma çalışmaları ve Adakale'yi Tuna'daki Şimian Adası'nda yeniden inşa etme çabaları ne yazık ki yeterli olmamıştır.

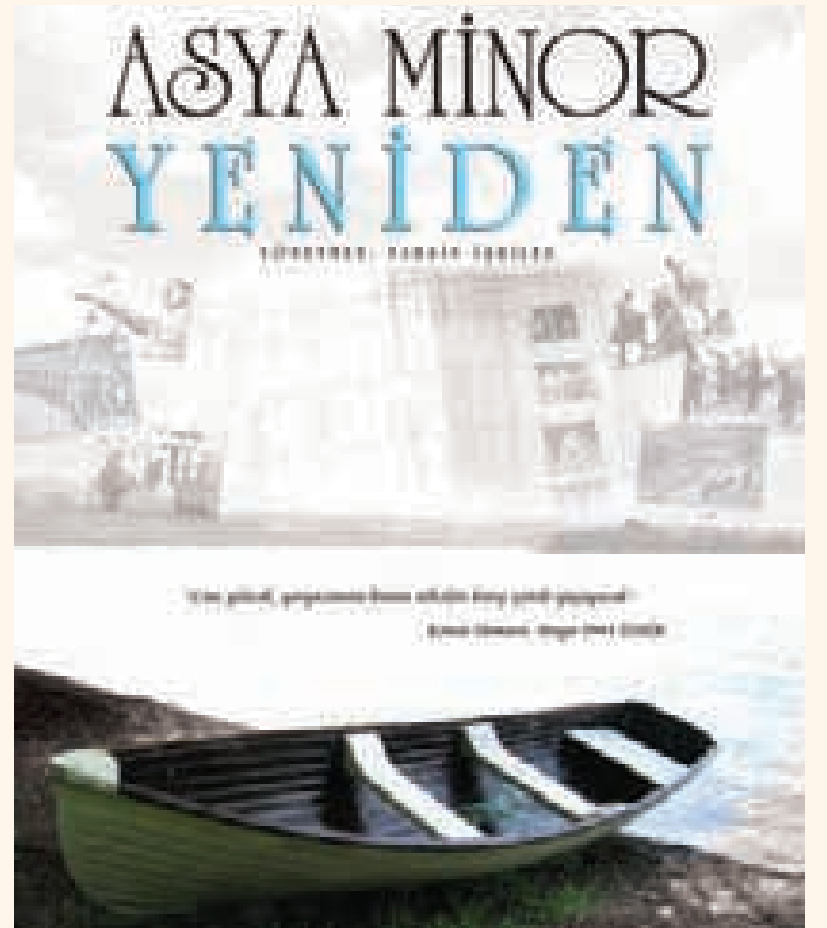
Adakale belgeseli basında da ilgi gördü.

Asya Minör Yeniden

Yönetmen: Tahsin İşbilen

Konuklar: Tahsin İşbilen, Mihail Vasiliadis (Apoyevmatini Gazetesi Yazarı)

II. Dünya Savaşı gaz odalarıyla, katliamlarla, yokluk ve ekmek karneleriyle akıllarda kaldı. Ancak savaşın çok karanlık bir yüzü daha vardı: Göç. Savaş, farklı yönleriyle çok sayıda insanın yerini yurdunu terk edip göçmen olmasına neden oldu. Bu göç dalgalarından biri de, Yunanistan'dan Anadolu'ya yönelen göç dalgasıydı. Savaştan yaklaşık 20 yıl önce "Küçük Asya Felaketi"nin yaşandığı Anadolu'ya göç edenleri karşılayanlar, yine mübadeleyle Yunanistan'dan gelen Türkler oldu. Bu dönemin öyküsü Kostas Demerci'nin anıları kaynak alınarak oğlu Nikos Demerci'nin ağzından anlatılıyor.

Yarına Bir Harf

Yönetmen: Hakan Aytekin

Konuklar: Hakan Aytekin, Rıdvan Akar (CNN Türk Haber Müdürü)

Bugün dünyada 6 bin 700 civarında dil konuşuluyor. Eğer uzmanların tahmini doğru çıkarsa, bu dillerin yüzde 90'ı önümüzdeki yüzyılda yer yüzünden silinecek. Bu tehlike, dünyanın yaşayan en eski üç dilinden biri olan Süryanice için de geçerli. "Yarına Bir Harf" Süryanice çekilen ilk belgesel olmasıyla da önemli. Süryanice'nin tarihsel gelişiminin, el yazmacılığı geleneğinin bölgedeki son temsilcisi Papaz Gabriyel Aktaş'ın dünyası üzerinden ele alındığı belgeselde doğum ile ölüm arasında, yaşamın ve kültürün temel dinamikleriyle Süryanice'nin tarihsel gelişimi arasında paralellikler kuruluyor.

Kâtip Çelebi

Yönetmen: Tülay Akca

Konuklar: Tülay Akca, Orhan Koloğlu
(Tarihçi, Gazeteci)

Prof. Dr. Halil İnalçık, Kâtip Çelebi'yi "Osmanlı modernleşmesinin öncülerinden biri" olarak tanımlıyor. Bu şairi bilim adamının ilginç hikâyesi, sadece konunun uzmanlarına değil, hakkında hiçbir şey bilmeyenlere de günümüze dair pek çok şey anlatıyor. Bu sebeple belgesel "Kâtip Çelebi'yi neden tanıyoruz?" sorusunu merkezine alıyor ve cevabını aramak üzere çıkılan bu yolculuğa sizi davet ediyor. Zamanında kendi kişisel kitaplığını kuran ve üç bin el yazması bulunan Kâtip Çelebi'nin yaşamı şiirsel bir anlatımla belgesele yansıtılıyor. Belgesel, Kâtip Çelebi'nin ölümünden sonra önce Avustralya'nın daha sonra da Avusturya'nın Çelebi'nin kitaplarını sahiplenme mücadelesini anlatarak tarihimize neden sahip çıkmak zorunda olduğumuzu bir kez daha gözler önüne seriyor.

Türk Gibi Başla, Alman Gibi Bitir

Yönetmen: Murat Şeker

Konuklar: Murat Şeker, Serdar Akbıyık (Star Gazetesi Yazarı)

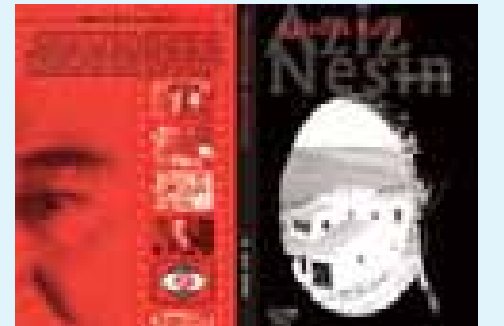
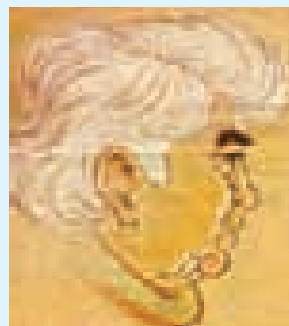
Almanya'da yaşayan Türklerin yaşamlarında karşılaştıkları zorlukların yanı sıra, sahip oldukları iki farklı kültürü harmanlayarak sanat ve kültür hayatında nasıl önemli yerlere geldikleri mercek altına alınıyor. 45 yıl önce çalışmak için Almanya'ya giden Türklerin sanatçı çocukları; başarılarını, basamakları nasıl çıktıklarını, ne gibi zorluklarla mücadele ettiklerini belgeselde açıkça dile getiriyorlar.

Akıntıya Karşı Aziz Nesin

Yönetmen: Sinegöz Film Atölyesi

Konuklar: Güzellâ Bayındır ve Şule Süzük (Sinegöz Film Atölyesi), Süleyman Cihangiroğlu (Aziz Nesin Vakfı Yöneticisi), İsa Çelik (Fotoğraf Sanatçısı)

Belgesel, Aziz Nesin'i hatırlatmayı ve onun savunduğu değerleri tartışmayı amaçlıyor. Akıntıya Karşı Aziz Nesin'in Nesin'in çocukluk dönemiyle açılan ilk bölümünde yazarın ailesi, çocukluğunda önemli yeri olan yakınları, adadaki yaşamı, kaygıları, hayalleri anlatılıyor. Yurt dışında onlarca ödül alan ve eserleri yaklaşık 100 farklı dile çevrilen Nesin, bir edebiyatçı olarak Türkiye'de ödül alamamış ve antolojilere seçilememiştir. Belgeselin diğer bölümlerinde Markopaşa süreci, "aydınlar dilekçesi", Sivas katliamı gibi önemli konular da işleniyor.

Savaştan Barışa Yeşil Gelibolu

Yönetmen: Selçuk Kızılkayak

Konuklar: Prof. Dr. İsmail Duman (İTÜ Öğretim Üyesi), Gürsel Göncü (NTV Tarih Dergisi Yayın Yönetmeni)

1994 yılında Gelibolu Milli Parkı'nda yaşanan büyük yangının ardından binlerce kişilik sivil ağaçlandırma hareketinin belgeseli. İTÜ, İstanbul Üniversitesi ve Çanakkale Savaşları'na katılan ülkelerin üniversitelerinden gelen 1500 öğrenci iki hafta içinde 400 bin ağaç dikti. Bu gönüllü hareket, 1915'te Gelibolu'da savaşan Türk ve Anzak askerlerinin torunlarını aynı alanda, barış içinde biraraya getirmeyi başardı.

Toroslar'da Bir Efsane: Prof. Dr. Halet Çambel

Yönetmen: Aylin Eren

Konuklar: Aylin Eren, Oktay Ekinci (Cumhuriyet Gazetesi Yazarı)

1946 yılında Adana yakınlarında Karatepe Aslantaş'ta keşfedilecek bulun-tularıyla uzun zamandır çözülemeyen Hitit hiyerogliflerinin anlaşılmasın-da büyük katkısı olan Kral Asativatas'ın kalesinin öyküsü... "Toroslar'da Bir Efsane: Prof. Dr. Halet Çambel" Çambel'in öncülüğünde gerçekleştirilen Türkiye'nin ilk taş eser restorasyonundan, Türkiye'nin türünde ilk olan açık hava müzesinin kuruluşuna kadar uzanan süreci; Karatepe Aslantaş için yarım asrı aşan çabaları anlatan bir belgesel.

Bizim Köy: Mahmut Makal

Yönetmen: Rabia Bige Berker

Konuklar: Bahriye Kabadayı, Prof. Dr. İsa Eşme (Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi)

Bizim Köy, 1933 yılında Niğde'nin Ak-saray ilçesinin Demirci Köyü'nde doğan, İvriz Köy Enstitüsü mezunu yazar Mah-mut Makal'ın öyküsü. Makal, köy yaşan-tısını, köyde doğmuş ve yaşamış biri-nin gözünden anlatan ilk yazardır. Film, Makal'ın köy öğretmenliği yaptığı sıradaki izlenimlerini yansıttığı "Bizim Köy" ro-manından esinlenmiş. Mahmut Makal ve Antalya Aksu Köy Enstitüsü'nden mezun olan eşi Naciye Makal yıllar sonra Demir-ci Köyü'nü ziyaret ederler. Zaman zaman politik baskılarla önü kesilen öğretmenlik mücadelelerinin öyküsü, aynı zamanda köy enstitü-lerinin de öyküsüdür.

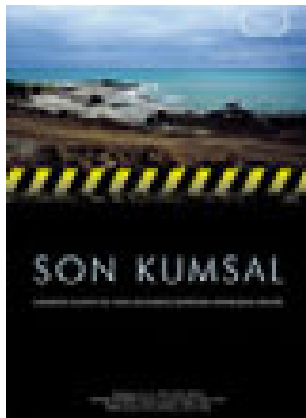

Son Kumsal

Yönetmen: Rüya Arzu Köksal Kudu

Konuklar: Rüya Arzu Köksal Kudu, Oktay Ekinci (Cumhuriyet Gazetesi Yazarı)

Güzel bir yaz günü, Vakfıkebir'in Dutluk pla-jında neşeye koşan çocuklar, top oynayan, horon tepen gençler, güneşlenenler, yüzen-ler... Birkaç yüz metre uzakta, onlarca kam-yonun sahile boca ettiği kayalar ve denizi dolduran iş makineleri görünür. Koyun di-ğer ucunda ise otoyolu dalgalardan korumak için yapılan dalgakıran inşaatı. Doğal limanla-rın ve balıkçı barınaklarının otoyol yapımı yü-zünden yok olmasıyla kendilerine yeni yerler arayan balıkçıların takalarını karayoluyla taşı-malarının trajikomik öyküleri. Son Kumsal adlı belgeselde Karadeniz halkı-nın, yol yapma bahanesiyle denizinden koparılmasının hikâyesi anlatılıyor.

Sokağın Sesi

Yönetmen: Mihriban Sezen

Konuklar: Mihriban Sezen, Pınar Ögünç (Radikal Gazetesi Yazarı)

Curcunası, şiddeti, sakinliği ve sıradanlığı ile sokak herkesindir. Her-kesin, tanısın tanımaysın, yan yana durduğu, teğet geçtiği, çarpıştığı, çalıştığı, buluştuğu yerdir. Hele de kentlerde, hayatın atardamarlarıdır sokaklar. Sokağın sesi hayatı yansıtır, hayata yansır. Sokaklar kir-lenir, temizlenir her gün. Her gün, sokaklara sesler dolar, sonra hep-si uçup gider. Biz kulak vermezsek, dinlemezsek, yakalayıp yorum-lamazsak yeniden sessiz kalır sokaklar.

Beşiktaş'ta Bir Tayyare Fabrikası

Yönetmen: Savaş Güvezne

Konuklar: Savaş Güvezne, Necdet Sakaoğlu (Tarihçi/Yazar)

Nuri Demirağ; demiryolları ihalelerine girerek Türkiye'de en çok demiryolu inşaatı yapan müteahhittir. Soyadı Atatürk tarafından verilmiştir. Demirağ, 1930'larda havacılık sektörüne yatırım yapmıştır. Beşiktaş'ta bir fabrika ve Yeşilköy'de bir havaalanı kurmuştur. Türk Hava Kurumu'ndan sipariş aldığı 64 planör ve 12 uçak imal etmiş, ama uçaklar teknik nedenler ileri sürüle-rek reddedilmiştir. Elinde kalan bu uçakların iyi ve güvenilir olduğunu ispat-lamak için bir uçuş okulu kurmuş, toplam 420 pilot yetiştirmiştir.

Devrimci Gençlik Köprüsü

Yönetmen: Bahriye Kabadayı

Konuk: Bahriye Kabadayı

1969 yılında 68 gençliği içinden bir grup, istenildiğinde hayalle-rin gerçekleşebileceğini göstermek için İran ve Irak sınırında bulu-nan Hakkâri'ye gittiler. Zap Suyu üzerine bir köprü inşa ettiler. Bu, Türkiye'nin doğusu ve batısı arasındaki eşitsizliklerin sembolü haline gelen İstanbul Boğaz Köprüsü'ne karşı yaratıcı bir protesto eylemiydi. Hakkâri'de yapılan köprüye "Devrimci Gençlik Köprüsü" adı ve-rildi. "Halklar arasındaki dostluk" anlamını taşıyan köprü, 1999 yılın-da kimliği belirsiz kişiler tarafından havaya uçuruldu.

Dolmabahçe ve Atatürk

Yönetmen: Suha Arın

Konuk: Reha Arın, Hasan Özgen

30 yıldan sonra özgürlüğüne kavuşan belgesel. Dolmabahçe Sarayı, Osmanlı İmparatorluğu'nun Batılılaşma anlamında mekânsal değişim programının öncülerindedir. Dolmabahçe Sarayı, Osmanlı yönetimini Topkapı Sarayı'ndan Boğaziçi'ne, Beşiktaş'a taşımıştır. Bir anlamda sedirden kalkan Osmanlı hanedanı sandalyeye oturmuştur. Ancak Dolmabahçe Sarayı, Osmanlı'nın ilk dış borçlanmasına da neden olur. Cumhuriyet'ten sonra saray yeni işlevlerle kullanılır. Atatürk uzun bir aradan sonra geldiği İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda kalır ve Cumhuriyet tarihimizin pek çok ilerici atılımını bu sarayın salonlarında gerçekleştirir. Bir Cumhuriyet kurucusu olarak sarayın girişinde verdiği demeçte, devrimci dönüşüm yönünde de vurgu yapar: "Bu saray, kendisini Tanrı'nın yeryüzündeki gölgesi sayan padişahların değil. halkın sarayıdır". Suha Arın'ın yönettiği belgesel bu bakışta Dolmabahçe ve Atatürk ilişkisini irdeliyor. 12 Eylül koşullarında yapılan, baskılar nedeniyle yeterince gösterim olanağı bulamayan belgesel bir anlamda 30 yıl sonra özgürlüğüne kavuşuyor.

Rüzgârlı Sokak

Yönetmen: Kurtuluş Özgen

Konuk: Kurtuluş Özgen, Metin Aksoy

Cumhuriyet'in kuruluşundan itibaren Ankara basınını konu edinen "Rüzgârlı Sokak: Cumhuriyet'in Basın Tarihi", Gazi Üniversitesi Basın Tarihi İletişim Fakültesi öğretim elemanları ile öğrencilerinin ortaklaşa çabalarının ürünü. Başkentte bir dönem siyasetin nabzının attığı Ulus'ta bulunan Rüzgârlı Sokak, uzun yıllar birçok basın kuruluşuna ev sahipliği yapmıştır. Altın çağında birçok tanınmış gazeteci, yönetici ve çalışan, Rüzgârlı Sokak'ın kaldırımlarını

arşınlamış, gece yarılarda ayakçı meyhanelerinde içmiş, sabahları parasızlıktan simit ve çayla karınlarını doyurmuşlardır.

Gidenler, Gelenler, Kalanlar

Yönetmen: Hasan Özgen

Konuk: Hasan Özgen, Hikmet Altinkaynak

Doğa kendi varoluşunu, gelmeler ve gitmeler üzerinden kurgular. Her şey gelir ve gider... Kalanlar da tanık olanlardır. Gelenlerin, gidenlerin ve kalanların toplamıdır uygarlık mirasımız. Karaman çevresi ve Toroslar, bu bağlamda oluşmuş güçlü bir mirası barındırıyor. Ancak bu harmanı taşıyan ve dillendiren hep Türkçe olmuş. Beş bin yıldır Türkçe ile yürüyenler ve Yunus Emre'yi yaratanlar bu belgeseli şenlendiriyor.

"İnsanın içindeki vatani kimse söküp atamaz..."

Bu belgeseli defalarca izlememe rağmen her defasında yeni duygular buluyorum. Belgeseli çekmek için Çanakkale'den Didim'e kadar 80 yaş üstü insanlarla görüştim. Köy kahvesinde oturan yaşlı bir amca; "Bir gün birilerinin gelip bunu bana sormasını bekliyordum" dedi. Gördüm ki; onlar şimdiye kadar

Asya Minör'ün yönetmeni Tahsin İşbilen

kendi aralarında konuşmuşlar ve hep bu olayı paylaşmak için de birilerini beklemişler. O kadar ki konuşmalar sırasında bir amcanın hatırasını torunları ilk kez duydu. Bu çok ilginçti. Bütün bir kıyı boyunca anlatılanlar hep aynıydı. Çok fakirdiler, çok kötü durumdaydılar ve teknelerle geldiler. Bu çalışmada insanın içindeki vatani söküp atmanın mümkün olmadığını gördüm.

Orhan Erinç: "Aslolan barıştır, dayanışmadır"

TGC Başkanı Orhan Erinç

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti olarak Beşiktaş Belediyesi'nin "Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit" adıyla düzenlediği etkinliğe Belgesel Sinemacılar Birliği ile destek vermektan mutluluk duyuyoruz. Bâbüâli'nin simit ve çay geleneğini bu etkinlikte geri getirmiş olduk. "Asya Minör Yeniden" belgeselinde savaşın arkasından, 20 yıl geçmesine rağmen insanlığın nasıl ağır bastığını gördük. Bunda kuşkusuz Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı sonrasında Yunanistan'ı yönetenlere gösterdiği hoşgörünün de payı vardı. Ama daha önemlisi eğer halklar fazla kurcalanmazsa duygularının dostluğa dönüşebileceğini gördük. Aslolan barıştır, dayanışmadır. İnsanları içten yakalayan, duygusal yanı da olan, mantığın ve insanlığın öne çıkarıldığı bir belgeseldi. Bu konuda Beşiktaş Belediyesi ile Belgesel Sinemacılar Birliği'nin ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin ne kadar doğru bir işbirliği yaptığı ortaya çıktı. Katılımcılara baktığımız zaman Kadıköy'den gelen de vardı. Bu da güzel bir kültür alışverişini kuvvetlendirmiş oldu. Beşiktaş Belediyesi'ni çok başarılı buluyorum. Kültür ve sanatla iç içe çok değişik etkinlikler yapıyor.

“Bugün numaracı Cumhuriyetçilik, medyatik tarihçilik var.”

Orhan Koloğlu 19 yaşında başladığı gazetecilik hayatına tarihe olan ilgisi nedeniyle Strasbourg Üniversitesi'nde tarih doktorası yaparak devam etti. Basın ataşeliği, Basın Yayın Genel Müdürlüğü, Bülent Ecevit'in Uluslararası İlişkiler Danışmanlığı gibi birçok alanda önemli çalışmalara imza attı. Üniversitelerde iletişim ve tarih dersleri verdi. Yedi dil bilen Orhan Koloğlu'nun 60'ın üzerinde kitabı bulunuyor. “Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit” etkinliğinde de “Katip Çelebi” ile ilgili görüşlerini Beşiktaşlılarla paylaşan Orhan Koloğlu, B+'nın sorularını yanıtladı. Orhan Koloğlu'nun değerli görüşleri özetle şöyle:

“Bizler tarihe bakışımızda çok geç kaldık. Bir zamanlar tüm dünyayı etkilemiş bir medeniyetiz ancak, tarihi araştırmaları toplumun tüm katmanlarına yaymada başarısız olduk. Ama son yıllarda büyük bir harekete geçildi. Biz daha Osmanlı belgelerini açığa çıkarmış değiliz. Daha Avrupa ve Arabistan'ın arşivlerine giremedik. Oralardaki arşivlere girip araştırmamız lazım. Bir devlet teşkilatı kurmakla yetişmek mümkün değil. Bu konuda özellikle yerel yönetimlerin desteği gerekiyordu. Yerel tarih, yerel anlatım çok önemli. Yerel özellikleri bilen insanların araştırılması, konuşurulması lazım. Mutlak surette bu yapılmalı. ‘Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit’ etkinliğinde bu yapıldı. Çok zengin bir içerik seçilmiş belgesellerde. Beşiktaş Belediyesi’ni bu etkinliğinden dolayı kutluyorum. Çok başarılıydı. Beşiktaş Belediyesi’ne destek verilmesi gerektiğini düşünüyorum.”

Tarihle uğraşmak insanın içinden gelen bir şey ama, benim için ailemden gelen bir tutku da aynı zamanda. Beşiktaş'taki Balmumcu'ya adını veren bir aileden geliyorum. Balmumcu Çiftliği aileme aitti bir zamanlar. Ailemin geçmişini 1810'lara kadar götürebiliyordum ama Başbakanlık arşivlerindeki bir dostum yardımıyla Balmumcuzadelerin geçmişinin 250 sene geriye uzandığını gördüm.

Babam Posta Telgraf Başmüdürlüğü'nden emekliydi ve fotoğrafa merak-

lıydı. Ondan Konya'daki tarihi eserlerin fotoğrafını çekmesini istemişlerdi. Ben küçük bir çocuktum. Birlikte çalıştığı Kıbrımlı Gaffar Hoca'yı ve beni yanına aldı, Konya'ya gittik. Mezarlıktaki kitabeleri boyayıp yazıları açığa çıkarmam için de elime fırça ve boya vermişlerdi. Bir kitabenin önünde saatlerce konuşurlardı. Bir konu için saatler boyunca konuşmalarından, ilgilerinden çok etkilendim. İlk tarih yazılarım Galatasaray'da öğrenciyken iki sene boyunca çıkardığım sınıf dergisinde yer aldı. Galatasaray'dan sonra 19 yaşında gazeteciliğe başladım.

Biz 400 sene geç kaldık. Avrupa'da 1450'lerde matbaa bulundu. Tüm toplum okur yazar oldu. Avrupa'nın her şehrine kitap basılarak ulaştırıldı. Halkla paylaşıldı bilgiler. Önce kitap yaygınlaştırıldı sonra gazete çıkarıldı.

Bizde ise 1830'larda hâlâ el yazması ile yazılıyordu kitap.

Kâtip Çelebi'ye gelince, o Osmanlı modernleşmesinin öncülerinden biridir. O dönemde kütüphane kuracak kadar el yazması vardır. Kâtip Çelebi'nin el yazması kitaplarını 30-40 kişi okumuştur. Halka inmez bilgiler. Bizde diplomatlar bile dil bilmezdi, Rumlar, Ermeniler diplomat yapıldı o yüzden. 1650'lerde Kâtip Çelebi dil öğrenir ve Cihannüma'yı yazar. Batı'dan yeni bilgiler aktarmaya çalışır. Bugün bile örnek alınması gereken bir şahsiyettir.

Ben tarihle ilgilenmeye kendi geçmişimizi anlamamızın gereğini hissederek girdim. Bunun için kendime göre de plan yaptım. Kemalist Devrim zaten bize anlatılmıştı. Onu daha iyi anlamak için İttihatçıları, İttihatçıları daha iyi anlamak için Sultan Abdülhamit'i, Abdülhamit'i

anlamak için Tanzimat'ı, Tanzimat'ı anlamak için Osmanlı yapısını, klasik Osmanlı yapısını anlamak için de İslami yapıyı anlamak gerekir. İslami yapıyı araştırırken Peygamber'in sunduğu ilkelerle, sonradan klasik İslam diyeceğimiz yapının arasındaki farkı anlamak lazımdı. Ve nihayet Batı dünyasının ne olduğunu anlamak gerektiğini hissettim. Bu esaslara göre yaptım planı, adım adım uyguladım. Zamanı iyi kullanmayı becerdiğimi düşünüyorum.”

Orhan Koloğlu, tarihçi-gazeteci

“Bu etkinlik barışa hizmet ediyor...”

Kültüre ve sanata yönelik ne varsa barışa hizmet eder. Bir sanat eseri, bir resim, bir film, bir müzik barışa hizmet eder. Bir insana; barışı sev, savaşma demenin hiçbir yararı yoktur. Resimden hoşlanmayı, film izlemeyi, şiiri öğretirsen ve bundan zevk almaya başlarsa işte o zaman savaştan nef-

Apoyevmatini Gazetesi Yazarı Mihail Vasiliadis

ret eder. Bu açıdan bu etkinliğin çok güzel olduğunu düşünüyorum. Resmi tarih alınan emirlere göre yazılır. Bu yüzden de tarafsız olunamaz. Oysa belgesellerdeki konuşmalar, söyleşiler gerçektir ve çok duygusaldır. Gerçek duyguları açığa vurur. Belgeseldeki resmi görevlilerin davranışları önemli değil çünkü onlar emirle hareket ediyorlar. Asya Minör'de anlatılan 1941'de gerçekleşen olaylarda İngilizlerin parmağı olduğu kesin. Türkiye'ye göçen Rumlar üç sebepten gelmişler. En başta açlık, sonra Nazi korkusu ve Ortadoğu'daki Yunan direniş alayına destek vermek. Türk halkı onlara kucak açmış. Bu belgesel bu dostluğu anlatıyor.

“Arşivimizde iki bin den fazla film var”

Bir Belgesel, Bir Gazeteci, Çay ve Simit etkinliği aslında Belgesel Sinemacılar Birliği kurucu ve aktif üyelerinden Hasan Özgen tarafından ortaya atılmış bir fikir. Hasan Özgen bu fikrini bana açtığı anda, hemen hayata geçirme kararı aldık.

Semra Güzel Korver,
Belgesel Sinemacılar Birliği Başkanı

Beşiktaş Belediyesi'nin kültüre, sanata ve ustalara gösterdiği saygıyı takdirle karşılıyorum ve bu yaklaşımının Beşiktaş'ta oturan biri olarak her geçen gün artmasını diliyorum.

Belgesel Sinemacılar Birliği (BSB)'nin ana amaçlarından biri de toplumsal hafızaya katkı sağlamak ve toplumsal bellek ve ar-

şiv oluşturmak. BSB arşivinde yerli ve yabancı toplam iki bini aşkın film var. Ben daha çok tarih, psikoloji ve sosyoloji alanından belgeseller ürettim. Avrupa'nın 14 ülkesinde yayınlanan ve yayımlandığı ülkelerin pek çoğunda reyting alan İstanbul'da yaşayan sıradan ama sıra dışı insanların günlük hikâyesini anlatan “Şehir İnsanları” belgeselim onlardan biri.

Levent Kültür Merkezi'ndeki gösterimlerde daha çok, sinemasal anlamda başarılı olan ve aynı zamanda tarihsel, toplumsal, kültürel ve güncel konulara ve sorunlara denk düşen belgeselleri seçtik.

Benim katılabildiğim her gösterimde salon doluydu. Filmle seyirci arasında bir etkileşim oldu. Ben tek tek filmler üzerinden değil de, bütün üzerinden bakıyorum. Her filmi seyircisine ulaştı, kafalarda bir sorgulama, yeniden düşünme, bir kez daha gözden geçirme süreci yarattı. Hafızalarda etkileyici görüntüler, sesler, müzikler, sinema sanatından tatlar, çeşitli duygular ve sorgulamalar bıraktı. Bu anlamda da gösterimler amacına ulaştı. Salonlar dolu ve tekrarı için talepler var. Daha ne olsun?”

“Belgeselci şeytanın gör dediğini gören, gösterendir”

Belgesel Sinemacılar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi,
Yönetmen Hakan AYTEKİN

Son yıllarda “hayat”la olan ilişki ve kavga biçimimiz büyük ölçüde “ekonomi”ye endekslendi. “Ne kazanırız? Ne kadar kazanırız? Daha fazla nelerin sahibi oluruz? Daha ... Daha... Daha!” Bu algı ve yönelim hem bireylerimiz hem de kurumlarımız için geçerli. Çünkü bu konuda sürekli yönlendiriliyoruz. Borsa haberleri, borsada kaybeden ve geleceği kararların haberlerinden çok daha önemli. Televizyonların baş köşesinde ekonomi var. Hemen her gazetenin birkaç sayfası ekonomiye ayrılmış durumda. Belediyeler söz konusu edildiğinde de, algı ve değerlendirmeler yine maddi kazancın ötesine geçemiyor. “Ne yatırımlar yaptı? Vatandaş olarak bizi

zahmete sokmadan bize ne olanaklar –hatta fırsatlar– sundu?” Hayatı ekonomik olanaklar üzerine kursak da, bizi mutlu eden sadece kazandıklarımız değil ki... Çocuğumuzun doktor ya da mühendis olması kadar, bir müzik aletini çalabilmesi, resim yapabilmesi, dans edebilmesi bizi mutlu etmez mi? Yerel yönetimlerle sorumluluk alanındaki vatandaşlar arasında da benzer bir ilişki kurulabilir. Bir yanı “ekonomiye dayanan”; diğer yanı hayatı daha bilerek, daha mutlu, daha geleceğe aktarıcı bir boyutta kalıcı kılan bir ilişki... Kültür ve sanat en önemli anahtar. Belediyeler bu bağlamda, “ebeveyn” sorumluluğu taşımalıdır. Beşiktaş Belediyesi'nin kültür ve sanat konusundaki duyarlılığını böyle görüyor ve iyi bir örnek olduğunu düşünüyorum.

Etkinlikte yer alan belgeselime gelince; başlangıçlar hepimizi mutlu eder, oysa bitişler, bir zafer elde etmediğimiz sürece yaralar... “Yarına Bir Harf” belgeselini çekerken benzer bir paradoksun içindeydim. Dünyada, Süryanice üzerine ilk kez bir film çekiliyordu. Üstelik filmin orijinal dili de Süryanice'ydı. Bu bir başlangıçtı... Ama bu film, aynı zamanda, dünyada kaybolmaya aday dillerden biri üzerineydi. Süryani kültürünün önemli geleneklerinden biri olan el yazmacılığı üzerinden Süryanice'nin tarihini ve geleceğini ele alıyorum. Coğrafyamızda bu geleneği sürdüren son kişi olan Gabriyel Aktaş'ın yaşam öyküsüyle akıyor film... Hem bir başlangıç hem bir sonu bir arada yaşamak çok etkiledi beni...

Bugüne tanıklığın, deneyimlerin ve birikimlerin birinci elden anlatımı olarak belgesel filmlerin bugünü yarına taşıyan araçlar olduğunu düşünüyorum. Bu anlamda, belgesellerin bizzat kendilerinin birer “belge” olarak kalacağını hesaba katmak gerekiyor. Belgeselin önemli yanlarından biri de farkındalık yaratmak. Öncü ve tahrik edici bir yanı var. Şeytanın gör dediğini gören, gösteren bir sorumluluk.

Düşünen, sorgulayan, devşiren bir sanatçı Adnan Çoker

Söyleşi: NİLÜFER OKTAY Fotoğraflar: ERDEM AYDIN

Resimlerinde konstrüksiyon ağırlıklı; az renkli, biçim, renk ve denge elemanları en aza indirilmiş özgün bir dil oluşturan Çoker, yirmi bir yıl aradan sonra ikinci Retrospektif Sergisi'ni Beşiktaş Çağdaş'ta açtı.

Röportaj öncesi: Kararlaştırdığımız saatte Beşiktaş Çağdaş'tayız. Adnan Çoker, eserlerinin sergilendiği duvarların önünde, muhtemelen daha önce tanımadığı, belki bir daha hiç karşılaşmayacağı iki sergi gezgini ile sohbet ediyor. Sohbeta biraz uzaktan biz de dahil oluyor, dinliyoruz. Konu, Mustafa Kemal. Şaşırtıcı değil. Zira 2007'deki Yapısal Ritm Sergisi'ni Mustafa Kemal Atatürk anısına gerçekleştiren bir sanatçı o. Sonra söz Atatürk'ten başka yerlere uçup kübizme konuyor. Çoker kimi zaman kendisi sorular sorarak kimi zaman sorulan sorulara yanıt vererek sohbetin enerjisini yüksek tutuyor. O heyecanla anlatıyor, çevresinde toplanan bizler zevkle dinliyoruz.

Röportaj sırasında: Bu "Retrospektif Sergi" için özel olarak hazırlanan ve Beşiktaş Belediyesi'nin yayınları arasından çıkan, Prof. Adnan Çoker ka-

talogunu Çoker'le birlikte inceliyoruz. O anda, sonradan 13 yaşında olduğunu öğrendiğimiz bir kız çocuğunun sesi ulaşıyor kulaklarımıza: "Bu resimleri yaparken ne düşündünüz? Amacınız neydi? Onları uzun uzun seyretmemizi mi istiyorsunuz?" 73 yaşındaki sanatçı, 13 yaşındaki çocuğun bu doğrudan, cesur sorusunu gülümseyerek cevaplıyor: "O kadar çok şey düşündüm ki... 60 yıla sığdırdım bunları, 60 yılı altı dakikada nasıl anlatayım? Edebiyatla meşgul olsaydın okumaya önce eski Yunan klasikleriyle başlar, sonra Shakespeare'i inceler, ardından çağdaş edebiyata girerdin. Çünkü her şeyin bir sırası vardır, öğrenmenin ilk adımları vardır. Bir yıl daha alacaksın, sonra bir yıl daha... Büyüyecek, başka türlü düşünmeye başlayacaksın, karşılaştırmalar yapma dönemin gelecek. Bir müzik eserini ya da bir resmi 10 yıl sonra şimdi duyduğundan, gördüğünden farklı algılayacaksın."

Maraton koşucusu olmak

Sıkılmadan, istekle sürdürdüğü konuşmanın devamında, beş yıldır müzik öğrendiğini söyleyen küçük kıza sanat tarihinden örneklerin yanı sıra önemli öğütler de veriyor Çoker: “Çok sevdiğim Masaccio diye bir sanatçı vardır. 28 yaşında ölmüş. Ne zaman doğdun, ne zaman resim öğrendin, ne zaman üslubunu buldun, ne zaman başyapıtlarını verdin? Leonardo da Vinci'ye, Michelangelo'ya, Raffaello'ya örnek olmuş, yüzyıllar sonra da Picasso'yu etkilemiştir... Gençsin, heyecanla “Bütün sorunları aşarım” diyorsun. Birçok kişi söyler bunu, örneğin bir resme bakıp “Bunu ben de yaparım” der. Oysa homo sapiens'in hikâyesi, 40 bin yıllık, çok zengin bir hikâyedir. Sonra bir Picasso çıkar; 40 bin yılın sanatını her an kafasında tutabilen, bu binlerce yılın zenginliğiyle çalışmalarını ortaya koyan adam... Demek ki neymiş? Bir kere sanat tarihi çok iyi öğrenilecek ve o mesleğe bağlanılacak, şakası yok bu işin. Gençsinizdir, 18 yaşında akademiye girersiniz, bitirene kadar çok iyi gider. Fakat istek yoksa içinizde, bir gün her şey biter. 100 metre değil maraton koşucusu gibi bakmalısın olaya; tükenmek, mesleği terk etmek yok, ölünceye kadar... Var mısın, örneğin 150 sene daha müziğin üzerinde ciddiyetle durmaya? Var mısın, 150 sene sonra karşılaşalım seninle?”

Komplekssiz ve dinamik

Sergi mekânından Adnan Çoker'in bu cümleleriyle ayrılıyor meraklı kız çocuğu. Bizim aklımıza ise 456 sayfalık katalogdaki yazılardan biri düşüyor. Sanat tarihçisi Yalçın Kadak, Ağustos 2009'da kaleme almış. Başlığı “Adnan Çoker: Bir Portre Denemesi”. Bu denemede ne söylenmek istendiğini daha iyi anlıyoruz. Çünkü tam da Kadak'ın tarif ettiği gibi bir sanatçı var karşımızda: “Her gerçek sanatçı gibi Çoker'in yapıtı da, ardını toparlayamamak duygusuyla yormakta sözü, işte. Çaresiz, bir huzursuzluk sonlandıracak bu yazıyı da. Hiç değilse şu kadarını söylemiş olayım: Daima, kompleksiz ve dinamik bir sanatçı mizacı örneklemiştir Çoker. Piyasa yaygarasından uzak, düşünen, sorgulayan, başka disiplinlerden devşiren, en önemlisi, farklı bulunduğu her şeye içtenlikle el çırpacak kadar, sanata inançlı. Bu, o kadar böyledir ki, 70'li yıllarda çıkış yapan hangi sanatçıya eğilsek, ardında, Çoker'in destek ve telkinlerini bulmamız işten bile değildir. Kendisinin, bildiğim kadarıyla, Selçuklu/Osmanlı mima-

risiyle, Rönesans'a bitmeyen bir borcu, kariyerinin başında, hiçbir koşulda sanattan ödün vermeyeceğine ilişkin Tintoretto'ya verilmiş sözü ve Malevich'le sürüp giden bir hesaplaşması var.”

İstanbul'un üçüncü tepesinde doğdu

İkinci “Retrospektif Sergisi”ni, koleksiyonerlerin de dediği gibi “ona çok yakışan” Beşiktaş Çağdaş'ta açan Adnan Çoker, 20 Ekim 1927'de İstanbul'un üçüncü tepesi olan Süleymaniye'de doğar, yedinci tepesi Samatya'da çocukluğunu geçirir.

Çoker'e ortaokulda ilk resim bilgilerini veren kişi Hayri Çizel'dir. Ailesinin isteğiyle gittiği ve bir yıl kaldığı Afyon Lisesi'nden ise Enver Kınavlı'yı sevgiyle hatırlar: “Kataloga onların fotoğraflarını da koydum, çünkü borcum var bu kişilere. İdealist öğretmenlerdi. Benim derslerim zayıftı: Kimya 1, fizik 2, tarih 3... Fakat bir bakardınız sınıf birincisiyle notlarımız yakın, çünkü resimden hep 10 alırdım. Müzik, jimnastik de katılırdı, ederdi 30... Öbür derslerden kaçıp hep resimhaneye giderdim, orada olduğumu bilirdi diğer öğretmenler ama ses çıkarmazlardı.” Bu başarısına rağmen öğretmenin “Akademide resim okusun” önerisi babası tarafından önce hoş karşılanmaz. Hatta “Sen de ağabeylerin gibi okumuyorsun” diye azar işitir. Sonra durum tatlıya bağlanır, “İleride resim hocası olur, ekmeğini kazanır” der babası. Şimdi resimleri özel koleksiyonlarda bulunan Çoker “Öyle oldu” diyor gülerek.

Yine kataloga dönüp sınıfından güzel Fahriye'yi, espas konusunda bilgileri aldığı hocası Hadi Bara'yı, babasının önerisiyle Çamaşırcı Kadının Evi adını verdiği resmi; 40 yıl sonra eline geçen, 1949-1950 döneminden Güzel Sanatlar Akademisi Öğrenci Durum Fişi'ni, hâlâ sakladığı kafatasına bakarak yaptığı iki çalışmayı, “namuslu bir öğrencinin etüdüleri” dediği işleri gösteriyor.

Kırmızı-Beyaz kayıp

Katalogun sayfalarına yerleşen sergilerinde dolaşıyoruz sonra. 1953 ve 1954'te Lütfü Günay'la birlikte düzenledikleri sergiler var. Ankara Helikon Derneği'nde yapılan ikinci sergiyi yorumlayanlar arasında sürp-

riz bir isim çıkıyor karşımıza: Bülent Ecevit. Yazının yayımlandığı gazete Yeni Ulus. 1955'te İstanbul'da, Maya Galeri'de bu kez Ali Durukan ile düzenledikleri sergi üzerinde özellikle duruyor. Maya'nın sahibi Adalet Cimcoz'un fotoğrafını gösterip "Bugünkü kuşak bu önemli isimleri tanımıyor, yenilere bir şeyler aktarmıyoruz, aktarmalıyız" yorumunu yapıyor. Avrupa Konkuru'nu kazanan tek öğrenci olarak, devlet bursu ile gittiği Paris günlerinden fotoğraflar da bulunuyor katalogda. 1955'te, Galata İskelesi'nden Marsilya'ya doğru yola çıkacak Adana Vapuru'ndan bakan Çoker mutlu görünüyor. Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nin koleksiyonunda yer alan fakat sergi için istendiğinde kayıp olduğu anlaşılan 1960 tarihli Kırmızı-Beyaz isimli resme geliyor sıra: "Bildiğim kadarıyla bu Türkiye'de yapılmış ilk kırmızı-beyaz resimdir" diyor. Vefat ettiği yıl babası için yaptığı, 1967 tarihli "Vehbi Çoker'e Anıt"ı ise katalogun yanı sıra sergide de görmek mümkün... 1961'de Türk-Alman Kültür Merkezi'ndeki sergiden de bahsetmek gerekiyor.

Çoker, Paris Çalışmaları'nı sergiliyor fakat alışılmadık bir sunumla, tuvaleri alt alta yerleştirerek: "Bu adam yurt dışına gitti ama neler yaptı? Yurt dışına gidip dönen adam başka bir şey getirdi. Türkiye'de kare sunum ilk defa bu sergiyle yapıldı." Bu ayrıntı önemli, çünkü resmin yanı sıra nasıl sergileneceğine de kafa yorar Çoker. Altı yıl boyunca akademide, "tecrübeli öğrencilerle" müzik eşliğinde resim performansları düzenler. Ve yine

yıllar boyunca akademide yapılan sergiler ve bu sergilerin kataloglarının yüzde 90'ı Adnan Çoker imzası taşır.

Sergiye özel külliye

16 Mart'ta açılan ve 30 Nisan'a kadar gezilen sergide Adnan Çoker'in 93 özgün eseri var. Sanatçının "Uzaktan görüldüğünde bile ayırt edilebilen" siyah fonlu resimlerinden önce yaptığı işler de yer alıyor, dünden bugüne bakan sergide. Yani araştıran, arayan, ilerleyen "Adnan Çoker"lere bakacaksınız bir süre. Belki ardından, kendi deyimiyile "terbiyesiz" L'Origine du Monde ilginizi çekecek. "Her resim mükemmel değildir ama bir de en mükemmeller vardır" diye anlattığı Beş Eleman'ı; "10 resim seçsem, o 10 resim arasına girer" dediği, "resim direttiği, öyle istediği için" çerçevesi "oyunlu" Açık Simetri'yi göreceksiniz. Bursa'daki Yeşil Cami'den, Türk süsleme sanatları hatayı ve pençten "esinlenen" resimlerini de ayrıca... "Bana görünmeyeni gösterin" diyen sanatçı, "Kendisi de adı da çok güzel" dediği Beşiktaş Çağdaş'ta, "Anadolu mimarisine dönelim" düşüncesiyle bir birleştirme de yaptı: Yıllardır görmediği, farklı koleksiyonlardan gelip karşısına çıkan resimleri Hazırlanmış Külliye adını vererek bir araya getirdi.

Adnan Çoker sergide karşınıza çıkabilir, ona soru sormaktan çekinmeyin... **B+**

Araştıran, arayan ve
daima ilerleyen bir
Adnan Çoker...

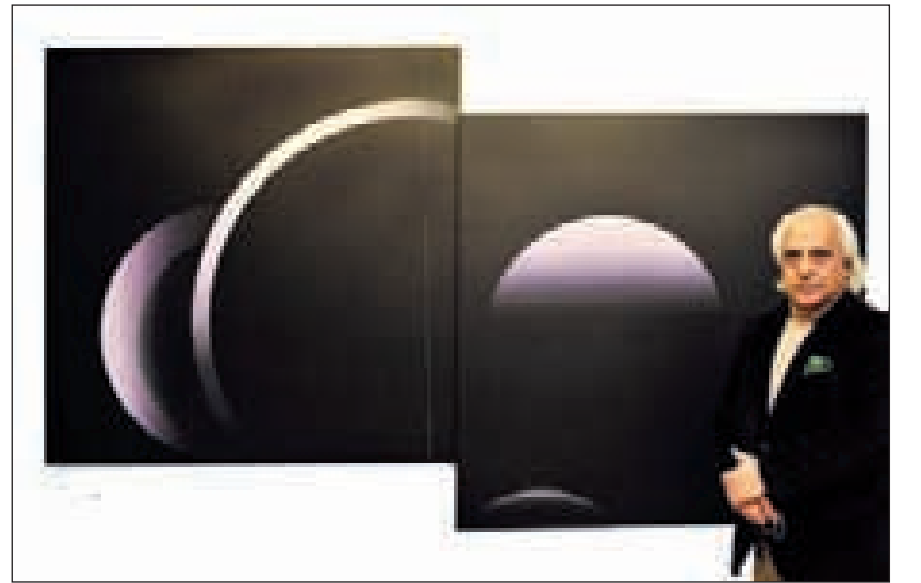
Ne dediler?

Sema Çağa/Koleksiyoner

Adnan Çoker'i çok önceden, ilk defa sanki ben keşfetmişçesine tanıdım. Adnan Bey'de çevremde daha önce görmediğim, sanata dair bir iz yakladım. Bunu bütün dünya müzelerinde, galerilerde, bienallerde, fuarlarda gezen biri olarak söylüyorum. Adnan Bey'in resimlerinde hiçbir noktaya bağlanmadığını, kendine has bir evren yarattığını gördüğüm için son derece ayrıksı; hem o çağın, dünyanın evrensel değerlerinin içinde hem de Türkiye'nin tarihine izler gönderen bir çaba gördüğüm için adeta bir mıknatıs gibi çekildim ve vuruldum. O yüzden elime geçen her fırsatta resmini almak istedim. İlk aldığım resim T'dir... Türkiye'nin galeri serüveninin tarihesi de çok önemlidir. Çünkü o yıllarda sanatseverler müzayedeler, böyle belediye galerileri olmadığı gibi kendi aralarında da bir iletişim içinde değildiler. Kendi başımıza, karanlıkta yolunu arayan dervişler gibi sanatçılara ulaşmaya çalışırdık. Bu meyanda Galeri Baraz 1975'te, Kurtuluş'taki galerisini açmıştı. Adnan Çoker'i ilk defa orada gördüm. O sadece resimler yapan bir ressam değil, bir sanat insanı; sanat tarihini, felsefesini çok iyi bilen, bütün büyük ustaları bir profesör ciddiyetiyle size anlatan, bilgisini dilinden bal damlayarak size dinleten bir hoca. Bir dünya insanı; seyahat-

lere çıkan, dünyayı hiçbir zaman göz ardı etmeyen, bienalleri takip eden kimliktir. O yüzden Adnan Bey sadece tuvaler boyayan, kendine has, o hiç değişmeyen üslubu içinde engin değişimlere kapılarını açça açça giden bir ressam değil aynı zamanda bir öğretici, bir filozof ve çok iyi bir dosttur. Sadece plastik sanatlara değil edebiyata, sinemaya, tiyatroya kapılarını açık tutan karakter sahibi bir sanatçı, olağanüstü bir insan... Burası da muhteşem bir mekân. İnanın, değil sadece Türkiye'de, dünyanın belli başlı sanat merkezlerinde de göğsünü gere gere var olabilecek bir mekân. Bu kadar güzel bir açılım, bu kadar güzel bir espas, aydınlatma, birbirini hiç kesmeyen paralel duvarlar; İstanbul için hakikaten büyük bir kazanç. Adnan Bey'in bu sergiyi burada açmış olmasını yürekten alkışlıyorum. Bir de burası özveri ve samimiyetle çalışan bir yöneticilik anlayışına sahip. Burada çok çok önemli sergiler oldu. Bu sergilere Adnan Bey gibi bir ismin de eklenerek o süreci devam ettirmesi mekân açısından da çok gurur verici.

Çakmak Turgay/Koleksiyoner

10 senedir çağdaş resim alıyorum. Takip ettiğim 10 sanatçı var, en ağırlıklı olan ise Adnan Çoker. Çünkü çok kendine özgü, tekrar yok. Bir de 150 metreden görerseniz "Bu Adnan Çoker" dersiniz. Kendisi imza zaten. Çok da dinlendirici, minimal resimler... Bende herhalde 15'in üzerinde resmi var. Bu sergide ise üç tanesi yer alıyor. Onlardan biri L'Origine du Monde... Bu serginin bu galeriyle buluşması çok güzel. Çağdaş resimler için mekân olarak mükemmel. Yalnız buraya nedense fazla gelinmiyor, seyirciyi artırmak lazım.

Sergide
Adnan Çoker'in
93 özgün eseri
yer aldı

Hakan Çarmıklı/Koleksiyoner

Adnan Çoker benzeri olmayan, kendine has stiliyle hem Türk çağdaş sanatında hem de bir Türk sanatçısı olarak dünyada resmiyle çok önemli bir yer tutuyor. Zaman içinde kendini de tanıma fırsatı elde ettim, ne kadar kıymetli bir sanatçı, bir düşünce insanı olduğunu da gördükten sonra ciddi şekilde takip etmeye başladım. Adnan Bey'in resminde mimarinin soyutlanmış bir şekli var: Kubbeler. Mimari benim de çok ilgimi çeken bir daldır. Resimlerinde bunu görmek bana çok heyecan verdi. Onun imzasını taşıyan ilk resmi 1992'de aldım. Şu anda 10'a yakın resmi var bende. Koleksiyonumun en önemli eseri Maleviche'e Saygı diye düşünüyorum. Almak için çok ciddi uğraş verdim. Bizde koleksiyonerler koleksiyonlarını sergilemedikleri için, bir resmin kimde olduğuna dair bilgi maalesef çok derin değil. Dolayısıyla beğendiğiniz bir resmin kimde olduğunu bulabilmek uzunca bir zaman alıyor. Bulduktan sonra da alabilmek... Bu resim için bayağı mücadele ettim diyebilirim... Beşiktaş, çağdaş bir başkanın liderliğinde hakikaten İstanbul'un en çağdaş ilçelerinden bir tanesi. Beşiktaş Çağdaş da İstanbul'da hatta Türkiye'de benzersiz bir sergi alanı sağlıyor. AKM'nin de henüz yenilenip devreye alınamamasından dolayı bugün Beşiktaş Çağdaş İstanbul'un tartışmasız tek etkili sergi alanıdır. Beşiktaş Çağdaş, bundan evvel yapmış olduğu tüm sergilerle de kendisini kabul ettirmiştir ama Adnan Çoker'in sergisiyle taçlanıyor gibi geliyor bana.

Meriç Hızal/Heykeltıraş

Adnan Çoker'in sanatı hakkında konuşmak çok büyük bir sorumluluk. Çünkü o yalnızca bir ressam değil aynı zamanda çok önemli bir entelektüel, bir kültür birikimcisi. Resimleri bana çok anıtsal, çok yalın geliyor; bu yalınlıkla da büyüyor hoca her zaman. Ondan öğrenecek çok şey var çünkü. Çoker, aynı zamanda çok iyi bir eğitimcidir. Yalnız öğrencilere değil, kendisinden yararlanabileceğini düşündüğü herkese veren bir yapısı var. Doğuştan hoca... Bunu da çok biriktirmesine borçluyuz. Beni en etkileyen tarafı, kendime de çok yakın buluyorum: Her bir yapıtı anıtsaldır. Onun eski resimlerinde bile yani boyanın ön planda olduğu, biçimin henüz bu kadar baskın olmadığı dönemde de aynı etkiyi gördüm. Mesela babasına yaptığı bir resme "Anıt" adını vermiş. Daha önce hiçbir ressamın iki boyutlu bir işe "Anıt" adını taktığını duymadım. Bu onun iki boyutlu tuvale öyle yaklaştığını gösteriyor. Hocada ne kadar yalın ve geometrik formlar görürseniz görün, onda Türkiye'yi, İstanbul'u, tabii ki Beşiktaş'ı görüyorsunuz. Benim bu galeride hoşuma giden şey bu mekânın yalınlığı. Hocanın tam da layık olduğu mekânı bulduğu gibi bir izlenime kapıldım. Hakikaten buraya çok uygun bir sergi oldu hocanın sergisi.

“Yaşlanmaz şair çocuk”

Yazı: GÜLCİN TAHİROĞLU Fotoğraf: ŞENOL KAŞIKÇI

Bir mübadele çocuğu olan Necati Cumalı hayatı boyunca içindeki çocuğa seslenerek umudu besleyen eserler meydana getirdi.

Etiler Nispetiye Caddesi'ndeki Uğur Apartmanı'nın kapısında şu plaket dikkat çekiyor: “Yazar ve Şair Necati Cumalı 1971-2001 tarihleri arasında bu binada oturmuştur.” Plaket Cumhuriyet Gazetesi ile Beşiktaş Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği bir törenle 2009 yılında yerini buldu. Törene yazarlar ve yakınları katıldılar. Kapının önündeki kürsüde sırasıyla Gazeteci-Yazar Doğan Hızlan, Cumhuriyet Vakfı Başkan Yardımcısı Araştırmacı-Yazar Alev Coşkun, Necati Cumalı'nın kayınbiraderi, Sinema Eleştirmeni, Araştırmacı, Çevirmen Rekin Teksoy, yazarın kız kardeşi Seramik Sanatçısı Müfide Çalık ve Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal, Necati Cumalı'nın kişiliği ve eserleriyle ilgili birer konuşma yaptılar.

Şair, Romancı, Öykü ve Oyun Yazarı Necati Cumalı otuz yılı aşkın, eşi Berrin Cumalı ile birlikte Uğur Apartmanı'nda oturdu. Eşinin ardından onun yokluğuna dayanamayan Berrin Cumalı da hayata o apartmanda veda etti.

Törene ellerinde Necati Cumalı'nın imzaladığı kitaplarla katılan Uğur Apartmanı sakinleri bu ülkenin tanınmış edebiyatçısına gösterilen saygının, sevginin canlı kanıtlarıydı.

Necati Cumalı yaşadığı yeri unutulmaz kılanlar arasında yerini aldı. Cumalı'nın çocukluğunun geçtiği Urla'daki evi de Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkısıyla bir müze olarak düzenlendi.

Ailesi göçe zorlandı

Necati Cumalı memleket hasretiyle yanan annesinden hikayeler dinleyerek büyüdü. Bir mübadele çocuğuydu o. 13 Ocak 1921 yılında Makedonya'nın Florina kasabasında dünyaya geldi.

Cumalı doğduktan üç yıl sonra ailesi İzmir'in Urla ilçesine göçe zorlandı. Doğduğu toprakları tanımadan büyüdü. Üç yaşında ayrıldığı toprakları çok sonra görebildi. Bu ayrılıkla ilgili “Bir göç yaşadım, bir dil değiştirdim” sözleri ondaki değişimin bir özeti gibiydi.

Urla'da Şehit Kemal İlkokulu'nu bitirdi. Edebiyat dünyasında yer edecek eserlerinin ilk meyvesini daha sonra gideceği İzmir Erkek Muallim Okulu'nda verdi. Şiirle de ilk kez bu okulda tanıştı. 1938 yılında İzmir Atatürk Lisesi'ni ve ardından Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Necati Cumalı'nın Türkiye'deki hayatı üç ayrı ortamda geçti. Baba evinde Makedon halk hikayelerini dinleyerek etkilendi. Bu evin baş kitabı Kur'an'dı.

Tatillerini geçirdiği dayı evinde farklı kitaplarla tanıştı. Sosyalist bir aydın olan dayısı ona başka dünyaların kapısını araladı.

Ara sıra gittiği akrabalarına ait çiftlik evinde ise ileride lirik şiirlerinin esin kaynağı olacak kır yaşamıyla tanıştı.

İlk kez Necip Fazıl'dan etkilendi ama Nazım Hikmet'in şiirleri onda farklı duygular yarattı. Bir başka bağlandı Nazım'a, şiirlerine.

Urla Halkevi Kütüphanesi onun beslendiği bir vaha olmuştu o yıllarda. Zengin bir kitap arşivi bulunan kütüphanede birçok yeni sanatçının eserleriyle tanışma fırsatını buldu. Bu tanışma hayatının son günlerine kadar sürecek bir serüvene hazırladı onu. Çok okudu, okuduklarından çok etkilendi. Kitaplar onu farklı dünyalara taşıyan köprüler oldu.

Kısa yoldan hayata

Önce İstanbul Hukuk Fakültesi'ne yazıldı ama daha sonra Ankara Hukuk Fakültesi'ne geçti. Bunun nedeni sorulduğunda, “Ankara'nın üç yıllık olmasının etkisi olduğunu” söyledi.

Bir an önce hayata atılması gerekiyordu. Hayata karşı telaşı ilk şiirlerini liseyi bitirdikten hemen sonra Urla Halk Dergisi'nde yayınlamasıyla kendini gösterdi. Liseyi henüz bitirmişti ama şiirleri yayınlanmaya başlamıştı. Bu da şiirin hayatında bir tutku haline dönüşmesine zemin hazırladı.

Daha sonra şiirleri Varlık, Uyanış, Servet-i Fünun, Yeni İnsanlık, Ülkü dergilerinde yayımlandı. İlk kitabının adı, Kızılçullu Yolu'ydu. Üniversite yılları da şiir ve kitap yazarak, deneyerek geçti. Okul sonrası doğduğu toprakları görmesi onda farklı duygular uyandırdı. Bu duygularını Viran Dağlar adlı eserinde görmek mümkün.

Ulusal edebiyata inanan Cumalı 1940 kuşağından çok etkilendi. Cumhuriyet döneminde “Garip” şiir akımı içinde yer aldı. Bu akımın öncüleri ile yakın arkadaşlık kurdu. Özellikle Orhan Veli'den etkilendi. ‘Garip’ akımına yakın dursa da Cumalı'nın kendine has bir üslubu oluştu. 1940 kuşağı şairlerinden farklı olarak lirik şiirler de yazdı.

Dili çok sade ve etkileyici kullandı. Şiirleri duru ve konuları hayata dair. Toplumsal gerçekleri anlatan şiirleri çok başarılı bulundu. Şiirlerinde umudu besleyen öğeler vardı.

“Yazar ve Şair Necati Cumalı 1971-2001 tarihleri arasında bu binada oturmuştur”
İşte bu plaket düzenlenen bir törenle 2009 yılında Nispetiye Caddesi'nde Uğur Apartmanı'nda yerini buldu.

Yapmacıksız sade bir anlatımla halktan karakterleri yazdı. Anlaşılır olmayı kendine amaç edindi. Ailesinden duyduklarını, kendi gözlemleriyle birleştirdiği zaman ortaya gerçek öyküler çıktı. Eserlerinde babası ve dedesi çokça yer aldı.

Edebiyatımıza mübadele yılları öyküleri kazandırdı. Farklı kültürden insanların yaşamlarını aktarırken, hiçbir düşmanlığa yer vermeden, olayları politize etmeden yazmaya gayret etti. Viran Bağları ve Makedonya 1900, Osmanlı devrini gerçekleriyle anlatan az sayıdaki eserden biri olarak edebiyat dünyasındaki yerini aldı.

Eserlerinde sosyal ve psikolojik olayları, günlük çekişmeleri, insani zaafaları ustaca kullandı. Çoğunlukla suç meyilli insanların öykülerine yer vermesi hukuk adamı kimliği ile bağdaştırıldı. Titiz bir gözlemci ve iyi bir analizciydi aynı zamanda.

Necati Cumalı, geleneksel tiyatrodan da etkilenmiştir. Çocukluğunda Urla'ya gelen Karagöz ve kabare oyuncularının ayrı bir yeri vardı. Her akşam okul dönüşü arkadaşlarına Karagöz oynatmasını nasıl unutulabilir ki? Onun ve arkadaşlarının belleklerine kazınmıştı o anılar. Yazdığı tek perdelik üç komedi eserinde de geleneksel tüluata dayalı söz ve davranış benzerliği o günlerin üzerindeki etkisini anlamaya yeter.

Cumhuriyet bilinci

Cumhuriyet ve ulus bilincinin ilk heyecanlarını yaşadı ve üzerine düşen sorumlulukla hareket etti. Cumhuriyet tarihimizin ilk kuşağını oluşturan, yön veren aydın ve çağdaş sanatçılar arasında yer aldı.

Gerçek bir Atatürkçüydü. Onu en iyi anlayan ve anlatan yazarlar arasında yer aldı. Cumhuriyet devrimlerine gönülden inandı ve bağlandı. Bu nedenle de çok partili dönemdeki yozlaşmalar onu derinden etkiledi. Aslolan ulusal devrimciliği. Her fırsatta görüşlerini dile getirdi.

Balkanlar'dan gelmesi kültürel olarak yüzyıllarca beraber yaşamış halkların yakınlığını anlatmasına neden oldu. Halkların kardeşliğini daha o yıllarda savundu. Eserlerinde milliyetçilik yapmadı. Düşmanlıkları körüklemedi ve asla halklar üzerinden politika üretmedi.

Necati Cumalı, “İnsanlar hangi dilden, milletten ve dinden olurlarsa olsunlar bir arada yaşayabilirler. İnsan insanın kurdu, katili olmaz” demiştir.

1960 yılında hayata gözlerini yumana kadar Türkiye İşçi Partisi'ni destekledi. Bir sosyalist olarak olayları gözlemledi ve yorumladı.

Yaşar Kemal'in sözleriyle “Yaşlanmaz şair çocuk” hayata, insanlara hep iyimser gözle bakmayı seçti. Eserlerinde insanların acıları, çelişkileri, ayrılıkları, sorunları kadar umutları da vardı. O, umudun sanatçısıydı. **B+**

Necati Cumalı

Bir Gül Açıyorsa

Bir gül açıyorsa şimdi Türkiye'de
Aşkla ümitle açıyor
Adsız unutulmuş her bahçede
Bir gül tomurcuklanıyorsa
Sabaha karşı gecede
Açmak için tomurcuklanıyor
Aşkla ümitle
Sevinçle yaşamak için tomurcuklanıyor

Kanın aktığı yerde
Gözyaşının aktığı yerde
Karanlığı içinde kahrın
Güller açıyor işte
Güller ışık aydınlık içinde

Güller bütün güller bu sabah
Bir ağızdan türkü söyler gibi
açıyor her bahçede
Geceler gündüze dönüyor işte
Karanlık ışığa dönüyor işte
Kahr sevince dönüyor işte
Akan kan dökülen yas
Güle dönüyor işte

Hasetsiz korkusuz kinsiz
Binlerce güller açıyor işte
Dargin kardeşe dönüyor işte
Artık yaşamak bütün Türkiye'de
Bir ağızdan söylenen bir türküyü dönüyor

NOT: 1960 Devrim Şehitleri'nin anısına umudu besleyen şiiri

Aldığı Ödüller

- 1957 Sait Faik Hikaye Armağanı (Değişik Gözle)
- 1965 Berlin Film Festivali Altın Ayı Ödülü (Susuz Yaz)
- 1969 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü (Yağmurlu Deniz)
- 1979 Muhsin Ertuğrul Armağanı (Yaralı Geyik)
- 1981 Kültür Bakanlığı Tiyatro Ödülü (Dün Neredeydin?)
- 1984 Yeditepe Şiir Ödülü (Bütün Şiirleri)
- 1995 Orhan Kemal Roman Armağanı (Viran Dağlar)

Semt

Tarihe tanıklık eden bir semt: Vişnezade

Yazı: RÜYA KALINTAŞ Fotoğraf: SERHAT KESKİN

Düne ve bugüne ait her şeyi içinde barındıran Vişnezade, kalabalığın yanbaşıında olmasına rağmen sakinliğini, huzurunu korumaya devam ediyor.

Beşiktaş'ın tam kalbinde saklanan bir hazinedir Vişnezade. Yoğun yapılaşmaya rağmen tarihi dokusunu ve güzelliğini korumayı başarmış sakin bir semt... Beşiktaş'ın kalabalığının yanbaşıında olmasına rağmen, sanki gizli bir duvar buranın sakinliğini ve huzurunu muhafaza etmeyi sürdürür. Dolmabahçe Sarayı, camisi, Taşlık Kahvesi ve çınarlarıyla sembolleşmiş huzurlu ve sakin bir semt olan Vişnezade düne ve bugüne ait her şeyi içinde barındırır...

Beşiktaş'ın sınırları içinde birçok üniversitenin bulunması zamanla Vişnezade semtinin yapısını değiştirmiş. Burada oturan birçok öğrenci var. Ancak bu semtte doğup büyümüş oldukça yoğun bir nüfus da yaşamakta. Bu durum, bölgenin bir şekilde yapısını ve dokusunu korumasının önemli nedenlerinden biri olarak gösterilebilir. Vişnezade'de binaların bakımlı, sokakların sessiz ve huzurlu, insanların ve esnafın güleryüzlü olması bir tesadüf değil.

Adını 17. yüzyılda vişne yetiştiren Kazasker Mehmet İzzet Efendi'den alan semt, Beşiktaş'ın en eski mahallelerinden biri. Sinanpaşa, Türkali ve Muradiye mahalleleri ile komşu, inanılmaz bir tarihsel zenginliğe sahip semtin özellikle son dönem Osmanlı mimarisinin en önemli ve en güzel örneklerini barındırdığını söylemek yanlış olmaz. Vişnezade'nin barındırdığı tarihi mirası görebilmek için Akaretler'den başlayacak bir yürüyüş yapmak yeterlidir. Süleyman Seba Caddesi'ne sapınca sizi caddenin iki yanına dizilmiş "Sıra Evler" karşılar. Akaretler, sıra ev olarak bilinen konut tipinin İstanbul'daki en önemli örneklerinden. Evler 1875 yılında, Sultan Abdülaziz tarafından Mimar Sarkis Balyan'a yaptırılmış. 133 konuttan oluşan "Sıra Evler" in arasında 76 numaralı ev oldukça özel; bu evde Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi ve kızkardeşi tam altı yıl boyunca yaşamış. Oldukça eğimli bir arazide inşa edilmiş neoklasik tarzdaki konutların özgün yapısı, sokak ile konutların uyumu çok etkileyici.

Akaretler'deki Sıra Evler

Bezmiâlem Valide Sultan Çeşmesi

Eğer Maçka yönüne doğru bu yokuşu çıkmaya devam ederseniz sağ taraftaki "Sıra Evler" in arasında Beşiktaş Spor Kulübü'nün binası olan BJK Plaza'yı görürsünüz. Sol tarafta ise son derece ilginç bir parkı keşfedersiniz

Şairler Sofrası Parkı olarak bilinen bu parkta Sabahattin Kudret Aksal, Özdemir Asaf, Behçet Necatigil, Neyzen Tevfik, Cahit Sıtkı Tarancı, Necati Cumalı, Şair Nigar Hanım ve Melih Cevdet Anday'ın heykelleri var. Parkta ayrıca Beşiktaş Kulübü'nün eski başkanlarından, onursal başkan Süleyman Seba'nın Beşiktaş Belediyesi tarafından yaptırılan heykeli de bulunuyor. Bu küçük ve sevimli parkta çeşit çeşit ağaçlar var. Üç kapısı olan parkın kapılarından ikisi Süleyman Seba Caddesi'ne, biri de Taşlık tarafındaki Baba Efendi Sokağı'na açılıyor. Zaten Vişnezade semti bu parkın çevresidir; daha doğrusu bu park Vişnezade semtinin merkezidir.

Yolculuğunuza kaldığınız yerden devam etmek için Maçka yönüne doğru bir yokuş çıkmalısınız. Yokuşun sağ tarafında tarihi bir çeşme gözünüze çarpacaktır. Burada bir iki dakika dinlenip, bu güzel çeşmeyi inceleyebilirsiniz. Bezmiâlem Valide Sultan Çeşmesi, Sultan Abdülmecid'in çok sevdiği annesi Bezmiâlem Valide Sultan tarafından yaptırılmış. Çeşme, 1958'de bir restorasyon geçirmiş, ancak 1984'te patlayan bir bomba yapıya oldukça büyük bir hasar vermiş. Bu olaydan sonra TBMM Millî Saraylar Dairesi Başkanlığı tarafından onarılan çeşme bugün güzelliği ve etrafındaki kedilerle Süleyman Seba Caddesi'nin en akılda kalıcı yapılarındandır.

Yokuşu çıkmaya devam ederseniz yolculuğunuz nefesinizi biraz zorlayacak ancak sizi İstanbul'un en güzel yapılarından birine götürecektir: İstanbul Teknik Üniversitesi'nin Maçka Kampüsü'ne. Bu kampüsün görkemli ana binası Beşiktaş-Şişli sınırında yer alan eski Maçka Silahhanesi, 1873'te Sultan Abdülaziz tarafından mimar Sarkis Balyan'a yaptırılmıştır. 1875'te Pertevniyal Valide Sultan tarafından açılan bina Cumhuriyet döneminde bir süre askeri müze deposu olarak kullanılmıştır. 1955'de İstanbul Teknik Üniversitesi'nin kullanımına verilen bina neoklasik mimarinin İstanbul'daki en önemli örneklerinden biridir. Maçka Kampüsü 1970'lerde başlayan yapılaşma ile silahhanenin arkasındaki vadiye yayılmış ve Hüsrev Gerede'ye kadar uzanan alanı kaplamıştır.

Dolmabahçe Sarayı

Parkın simgesi: İnönü Heykeli

Eğer Süleyman Seba Caddesi'nin bitiminden sola dönerseniz Maçka Demokrasi Parkı'nı U şeklinde çevreleyen ve eşsiz bir Boğaz manzarasına sahip olan Bayıldım Caddesi'nde yürümeye başlarsınız. Biraz ilerde, yolun solunda İsmet İnönü'nün evi olarak anılan bir ev bulunur. Dönemin ünlü mimarı Rüknettin Güney tarafından 1940 yılında inşa edilen bu ev İsmet İnönü tarafından yaptırılmış, ancak İnönü bu evde hiç oturmamış. Evin biraz ilerisinde ise İsmet İnönü'nün heykelinin bulunduğu bir park var. Heykel, Taksim Gezi Parkı'nın içine dikilmek üzere 1940 yılında Alman Heykeltıraş Rudolf Belling'e sipariş edilmiş. Heykelin kaidesi ve çevre düzeni Mimar Mehmet Ali Handan tarafından 1943-44 yıllarında yapılmış. Demokrat Parti iktidarı döneminde heykelin parçaları Mecidiyeköy'deki Tekel Likör Fabrikası bahçesinde, daha sonra da İstanbul Belediyesi'nin Edirnekapı'daki atölyelerinde beklemiş. 40 yıllık bekleyişten sonra 1982 yılında İnönü'nün evinin önündeki parka konulmuş.

Aslında bu parkın da içinde bulunduğu Bayıldım Caddesi ile Vişnezade Camii'ne kadar olan bölge Taşlık olarak anılıyor. Bu ismin Akaretler'le de bağı olan ilginç bir hikâyesi var: Sultan Abdülaziz'in Akaretler'den elde edilecek gelirle yaptırmayı düşündüğü Aziziye Camii'nin temelleri burada atılmış. Ancak Sultan 1876'da tahttan indirilince inşaat durmuş. Temel kalıntılarının içi de, caminin inşasında kullanılacak taşlarla doldurulmuş. İstanbul'un belki de en güzel manzaralarından birine sahip olan bu bölge daha sonra park haline getirilmiş ve bu parkın adı "Taşlık" olarak kalmış. Yani İnönü Parkı, aslında hiç yapılmamış Aziziye Camii'nin bahçesi!

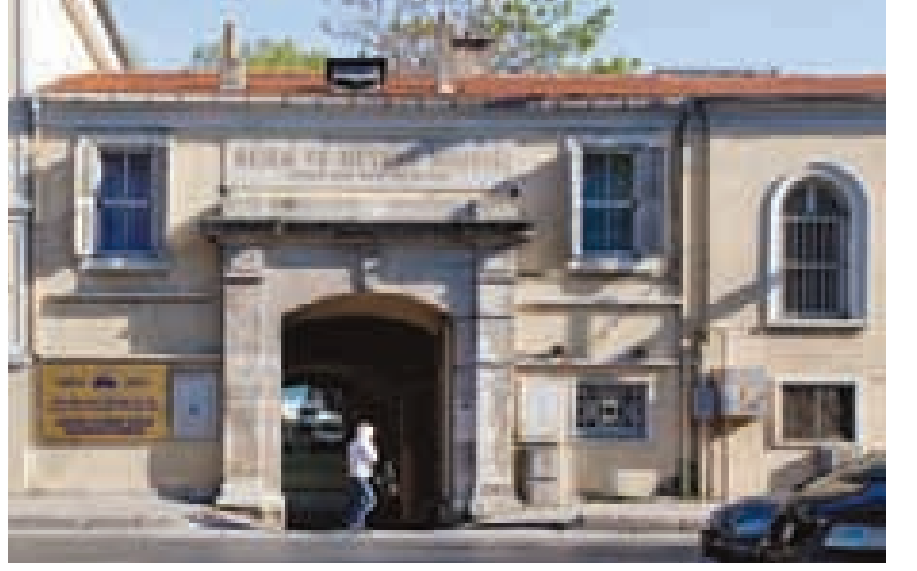

Taşlık Kahvesi

1948 yılında, inşa edilemeyen caminin istinat duvarlarının üzerindeki düzlüğe, 17. yüzyılda inşa edilmiş Amcazade Hüseyin Paşa Yalısı'nın divanhane-sinden esinlenerek tasarlanmış bir bina yapılmış. Ünlü Mimar Sedat Hakkı Eldem tarafından tasarlanan ve kendisinin başyapıtlarından sayılan betonarme strüktürlü kahvenin tavanı, geniş saçakları, iç ve dış duvarları ahşap kaplamaydı. 1950'ler ve 60'larda özellikle Beşiktaş ve Şişli'de yaşayanların gelip İstanbul Boğazı ve Marmara Denizi'ne nazır manzarası eşliğinde çay içtiği çok popüler bir yermiş Taşlık Kahvesi. Bu bölgede bulunan ünlü Taşlık Gazinosu ise, Zeki Müren ve Müzeyyen Senar gibi isimlerin sahne aldığı, İstanbul'un en iyi gazinolarından ve en afili eğlence merkezlerinden biri olarak hâlâ hatırlanıyor. Buranın bir açık hava gazinosu oluşu da bize o dönemin eğlence kültürü hakkında bir fikir veriyor. Dönemin İstanbul halkı, bugün kendilerini her fırsatta kapalı alışveriş merkezlerine atanlardan farklı olarak, sağlıkları için açık havada oturmayı tercih ediyormuş. Efsanevi Taşlık Kahvesi olarak bilinen bina, Swiss Otel'in yapımı için önce yıkılmış, ardından da farklı bir oranda yeniden inşa edilmiş.

Vişnezade gezisini Vişnezade Camii'ni görmeden tamamlamamalısınız. Vişnezade Tekke Sokağı ile Vişnezade Camiönü Sokağı'nın çatal yaptığı köşede ki caminin bahçesinde çok yaşlı olmayan çınarlar var. Vişnezade gezisini sonlandırmak için en iyi yol ise, Vişneli Tekke Sokağı'ndan aşağı yürüyerek Dolmabahçe'ye inmek olabilir. Bu sessiz ve huzurlu sokak, sizi doğrudan İstanbul'un en ihtişamlı ve en güzel yapılarından biri olan Dolmabahçe Sarayı'na çıkaracaktır.

Dolmabahçe Sarayı'nın arka sırtlarında bulunan Vişnezade Camii, Kazasker Vişnezade Mehmed Efendi tarafından 1664 senesinde yaptırılmıştır. Yapılışından bu yana çeşitli tarihlerde tadilat gören ve orijinal yapısını kısmen kaybeden cami kargir duvarlı, ahşap çatılı bir yapıdır. Minber, müezzin mahfili, çatısı ve son cemaat yeri ahşaptır. Caminin sağında bulunan tek şerefeli minaresi kesme taştan yapılmıştır. Avlusunda birkaç mezar bulunan caminin hemen altından Dolmabahçe Sarayı'na doğru inen yokuşta Ahmet Turani Baba isminde bir velinin türbesi ve hemen yanında da Bizans döneminden kalma bir ayazma mevcuttur. Cami 1995 kışında çıkan yangında yanarak dört duvar kalmış, ancak halkın ve cami görevlilerinin gayreti sonucunda içinde bulunan kıymetli yazılar ve top rakkaslı Fransız boy saati yanmaktan kurtarılmıştır. Caminin restorasyonu 1997 senesinde tamamlanmıştır.

Resim Heykel Müzesi

İstanbul Resim Heykel Müzesi, Atatürk'ün emriyle, 20 Eylül 1937'de Dolmabahçe Sarayı'nın Veliht Dairesi'nde kurulan Türkiye'nin ilk Güzel Sanatlar Müzesi'dir. İstanbul Resim Heykel Müzesi'nin bulunduğu bina Dolmabahçe Sarayı'nın da mimarları olan Garabet Amira Balyan ve Nigoğos Balyan tarafından inşa edilmiştir. Bina ampir, barok ve rokoko üsluplarının bir sentezidir. Atatürk'ün emriyle Güzel Sanatlar Akademisi'ne (bugün Mimar Sinan Üniversitesi) müze olarak tahsis edilmiş ve müdürlüğüne ressam Halil Dikmen getirilmiştir. Bakanlıklar, diğer devlet daireleri ve Dolmabahçe Sarayı'ndan devredilen eserlerle meydana gelen ilk koleksiyon bağış ve satın almalarla genişletilmiştir. Müzenin koleksiyonunda, Türk ve dünya sanatçılarına ait resim, heykel, özgün baskı yapıtlarının yanı sıra müzeye bağış yoluyla gelmiş özel koleksiyonlardan yapıtlar da bulunmaktadır. Türk sanatının seçkin örneklerinin sergilendiği salonlardan Resim Bölümü'nde, çoğunlukla yağlıboya olan yapıtlar mevcuttur. Müzede eserlerin korunma ve bakımları için konservasyon, hasar gören ve yıprananların onarımı için restorasyon ve ayrıca arşiv birimleri bulunmaktadır. **B+**

Haluk Özberki'den bir Vişnezade hatırası

Sene 1939. Yaz, mehtaplı bir gece. Arkadaşlarla kızılı erkekli Nişantaşı'ndan Taşlık'a doğru gidiyoruz. Münir Nurettin Selçuk da Teşvikiye'de karakolun karşısındaki apartmanında oturuyor o dönemde. Tam Taşlık'a geldik, Taşlık Kahvesi o zamanlar yapılmamıştı, baktık Münir Nurettin Selçuk gidiyor. Arkasına takıldık. Ayak seslerimizi duyunca telaşla döndü "Ne istiyorsunuz?" diye sordu. Biz de "gönlünüzden ne koparsa" dedik. O anda taşa dayandı ve üç şarkı söyledi bize: "Ömrüm seni sevmekle nihayet bulacaktır", "Mehtaba bakarak ağladığım çok geceler var" ve "Biz Heybeli'de her gece mehtaba çıkardık". Ben bunu hayatın doruk noktalarından biri adediyorum çünkü Münir Nurettin Selçuk bize çalgısız, orkestrasız, refakatsiz şarkı söyledi. Ama aslında kendine söyledi şarkıları, biz sadece şahit olduk.

Yüksek İnşaat Mühendisi
Haluk Özberki

Konumu ve taraftarının ilgisiyle dünyada eşsiz İnönü Stadyumu ... Mimari planları Vietti Violi, Şinasi Şahingiray ve Fazıl Aysu tarafından hazırlanan İnönü Stadı 1947 yılında 2. Cumhurbaşkanı İnönü döneminde açıldı

Abdülcanbaz yetim kaldı

Karikatür Sanatçısı Turhan Selçuk'u kaybettik.
Turhan Selçuk yaşamı boyunca
Cumhuriyet değerlerine sahip çıkan eserler verdi.

Yarattığı "Abdülcanbaz" karakteriyle tanınan ve Cumhuriyet Gazetesi'nde yıllardır "Söz Çizginin" başlığıyla karikatürleri yayımlanan Turhan Selçuk 88 yaşında yaşamını yitirdi. Turhan Selçuk vasiyeti üzerine Nevşehir'in Hacıbektaş İlçesi'nde bulunan Çilehane mevkiinde toprağa verildi. Turhan Selçuk'un adı doğduğu topraklarda da yaşayacak. Milas Belediyesi ustanın vefatının ardından Hacı Ali Ağa Konağı'na bir Karikatürlü Ev açtı. Ustanın adını taşıyan Turhan Selçuk Parkı'nın da açılışı Milaslılarla birlikte yapıldı.

Turhan Selçuk 1922 yılında Milas'ta doğdu. İlk karikatürleri 1941 yılında Adana'da Türk Sözü, İstanbul'da Kırmızı Beyaz ve Şut'ta yayımlandı. 1948'de Şaka, Akbaba, Tasvir ve Aydede dergilerinin kadrolarında yer aldı. Ertesi yıl Yeni İstanbul gazetesine girdi. ABD'li karikatür sanatçısı Saul Steinberg'in "çizgiyle mizah" anlayışını benimsedi. Aynı gazetede karikatür tarihini ele alan yazılar kaleme aldı. "Grafik mizah"ın karikatürün evrensel anlatımı olduğunu savundu. 1951'de ilk sergisini açtı; 1952'de kardeşi İlhan Selçuk ile birlikte öncülerinden olduğu 1950 kuşağının ilk yayını "41 Buçuk" adlı mizah dergisini, 1953'te de Karikatür'ü yayımladı. İlk kitabı Turhan Selçuk Karikatür Albümü'nü çıkardığı 1954'te Milliyet Gazetesine baş karikatürist olarak girdi. Sanatçı, oluşturduğu karikatür üslubunu bu dönemde geometrik bir estetiğe oturtmaya başladı ve bu tür yapıtları kardeşiyle birlikte çıkardığı mizah dergisi Dolmuş'ta ivme kazandı.

1957'de Milliyet'te "Abdülcanbaz" adlı ünlü çizgi roman kahramanının maceralarına başladı; 1959'da "140 Karikatür"de yeni dönem yapıtlarından bir seçki düzenledi. 1960'larda İtalyan mizah dergisi Travaso'nun kadrosuna girdi. 1961'de haftalık politika dergisi Yön'de çizmeye başladı; 1962'de "Turhan 62", 1964'te "Hiyeroglif", 1969'da "Hal ve Gidiş"i yayımladı. Aynı yıl ikinci kez İstanbul'a döndü, daha sonra Akşam'a geçti. 1972'de ise Cumhuriyet'te çizmeye başladı. 1979'da ansiklopedik albümü "Söz Çizginin"i yayınladıktan sonra, 1980'de tekrar Milliyet'e döndü. Son olarak Cumhuriyet gazetesinde çizen Turhan Selçuk, Gazeteci Yazar İlhan Selçuk'un kardeşidir.

Karikatürler: Cumhuriyet Arşivi

Saygıyla anıyoruz!

Ustanın vizöründen Beşiktaş'tan kareler

Sinan Çakmak B+ dergisi için Beşiktaş'ı fotoğrafladı.

sinan çakmak

Fotoğraf eğitimini Danimarka'da tamamlayan Sinan Çakmak, Türkiye'ye döndüğü 2003 yılından itibaren, başta Atlas olmak üzere pek çok dergi için fotoğraf çekmeye başladı. 2006'dan beri Viyana merkezli Anzenberger ajansı tarafından temsil ediliyor ve çalışmaları GEO France, Der Spiegel, The Financial Times gibi uluslararası dergi ve gazetelerde yayınlanıyor. 2007 yılında İtalya'da düzenlenen uluslararası "Focus on Monferrato" Masterclass'ına seçilen 12 genç fotoğrafçıdan birisi oldu. 2008 yılından beri Atlas dergisinin fotoğraf editörlüğünü de yürüten Sinan Çakmak'ın başlıca çalışmaları arasında yine bu dergi için hazırladığı Çernobil, Estonya, Ege'li Olmak konuları sayılabilir. Halen "Lodos" ismini verdiği uzun soluklu bir fotoğraf projesi üzerine çalışmalarına devam ediyor. **B+**

Başarılı bir sanayici: Meral Gezgin Eriş

Söyleşi: GÜLÇİN TAHİROĞLU Fotoğraflar: ERDEM AYDIN

İliklerine kadar işlemiş bir sanayicilik tutkusu, bayrağı gördüğü zaman gözleri yaşaracak kadar bir Cumhuriyet sevdalısı, bir Beşiktaş kentlisi...

Önce sanayinin duayenlerinden Nurullah Gezgin'in kızı olarak tanıdık onu, sonra iş dünyasında kendine özgü bir duruş sergiledi: İstanbul Sanayi Odası'nın erkek egemen meclisinde tek kadın üye olarak gördük. Kararlı, konusuna hakim, kendine güvenli, sözlerinin arkasında duran bir iş kadını olarak dikkat çekti. Meral Gezgin Eriş, bu durumda güçlü iki kadının büyük payı olduğunu söylüyor: Anneanne ve babaannesi. Nurullah Gezgin'in vefatından sonra aile şirketlerinin başına getirildi. Sivil toplum kuruluşlarında da etkin oldu. İktisadi Kalkınma Vakfı'nın başkanlık koltuğuna oturan ilk kadın oldu. Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki uyum yasalarının çıkması aşamasında etkin bir sivil toplum lideri olarak mücadele etti. Ortak hareket eden 200'ün üzerindeki sivil toplum kuruluşunun önderlerinden biri oldu. Şimdi TEMA'nın başkan yardımcısı olarak sivil topluma destek vermeye devam ediyor. Hilal Ambalaj Genel Müdürü Meral Gezgin Eriş özel hayatından Avrupa Birliği'ne, toplumsal uzlaşmadan, anayasa değişikliğine kadar geniş bir yelpazede B+'nın sorularını yanıtladı.

Babaanneniz ve anneanneniz size hangi değerleri kattı?

M.G.E.: Benim için ikisi de aynı ölçüde değerli. Babaannem, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılış döneminde Türk toplumunun yaşadığı acıların şahidiydi. Bulgarlar oranın ileri gelen ailelerinden olan babaasını gözünün önünde öldürüp, cümle aleme ibret olsun diye kafasını kazığa çakıp dolaştırıyorlar. Çok acı çekiyorlar. Türk yerleşim bölgelerinde çok büyük katliam yapılmış. Babaannem Bulgaristan'dan İstanbul'a kaçan bir Osmanlı vatandaşı.

Babaanneniz o zaman kaç yaşındaymış?

M.G.E.: Babaannem o zaman 6 yaşındaymış. Orada görevli olan bir Osmanlı albayı, oranın ileri gelen ailelerinden birinin çocuğu olduğu için, babaannemi İstanbul'a kaçırıyor. Diğerleri ve babaannemin erkek kardeşi Bulgaristan'da kalıyor. Fakat ondan sonra bir daha izleri bulunmuyor. Muhtemelen, katlediliyorlar. Babaannem tek başına kalıyor. Osmanlı albayının ailesi hakikaten hoş insanlar. Onların yanında yetişiyor. Düşünebiliyor musunuz? Altı yaşında bir kız çocuğu ama, hayata inanılmaz bağlı. Müthiş mücadeleci bir insan. Dedemle tanışıyorlar. Onun da ailesi Midilli göçmeni. Üç çocuğunu çok iyi yetiştirdi; bizlere ayaklarımızın üstünde sağlam durmayı öğretti. Tam bir Osmanlı kadınıydı. Babaannem, işte böyle bir karakterdi.

Emirgan'da, Atlı Köşk'ün yanındaki evde yaşayan anneanneniz?

M.G.E.: Anneannem de çok enteresan bir kişilikti. Anneannemin babası,

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Amerika büyükelçisi. Ondan önce de, Osmanlı dönemindeki son Rusya büyükelçisi. Bir süre vekâleten Dışişleri Bakanlığı yapmış. Dolayısıyla babası Dışişleri mensubu olduğu için Avrupa'nın pek çok kentinde yaşamış. Altı-yedi dil bilirdi. Müthiş okurdu. Çok zengin bir kütüphanesi vardı. O da hayata çok bağlı, babaannem gibi son derece mücadeleci, ayaklarının üzerinde duran bir kadındı.

İş dünyasında diplomasi dilini en iyi kullanan kişilerden birisiniz. Genelerinizden gelen özellikler sizi sarmış, ne dersiniz?

M.G.E.: Bunun da bir miktar rolü var. Çünkü ailede çok diplomat var. Ahmet Muhtar Bey'in büyük dedem olmasıyla değil, bunu bir miktar babamdan da öğrenmiş olabilirim. Çünkü babam da dili iyi kullanan bir adamdı. Türkçe'yi çok iyi kullanırdı. Anneannem çok güzel konuşurdu. Okumayı anneannem sevdirdi bize, hepimize. Dünyaya açık olmayı sevdirdi. Kendisi de dünyaya çok açıktı. Dünyaya açıktı derken, sadece yurt dışına açıktı demiyorum. 80 yaşında öldü anneannem, ama vefatından kısa süre öncesine kadar, tek başına yurt dışı seyahatleri yapardı. Yurt içi seyahatleri de yapardı. Onun matrak bir hikâyesini anlatayım: İş kadını olmaya çok hevesliydi. Çok başarılı bir işkadını olduğunu söylemem pek doğru olmayacak, ama müthiş girişimci bir ruhu vardı. Bir gün." Ben bir nakliye şirketi kurmaya karar verdim" dedi.

Gözü karalardandı yani...

M.G.E.: Gözü karalardandı gerçekten. Gitti, bir kamyonet aldı. Bir de şoför tuttu. Onunla Anadolu'ya taşımacılık yapacak. Bu, 5- 6 ay, belki bir seneye yakın sürdü. Anladık ki; anneannem aslında kendisi gitmek istiyor. Sonra bir gün geldi dedi ki: " Ben bu işi biraz abarttım galiba." Sonunda vazgeçti. Fakat düşünebiliyor musunuz? Benim bu söylediğim herhalde altmışların sonu, yetmişlerin başı... Kafasına koyduğunu yapan bir kadındı. Anadolu'nun en ücra köşelerine kadar giderdi. Enteresan bir kadındı. Emirgan'da evin büyük bir bahçesi vardı. O yıllarda İstanbul'a çok fazla turist gelmez, gelenler de genellikle hippiler. Ben hatırlıyorum, anneannem birçok kez kendisine yol sorunları alır eve getirirdi. Gelenler üç ay, dört ay çadır kurarak kalırlardı bizim bahçede. Biz onlarla lisanımızı iletmiş olurduk bu sayede. Bir de yedi sekiz torununu ve mahallenin çocuklarını toplar, otobüse bindirir, müze gezmeye götürürdü. O bakımdan, müthiş şanslıyım. Yani beni hayata çok iyi hazırladı.

Emirgan'da büyüdünüz, şimdi ise eviniz Ulus'ta. Ulus'u seçme nedeninizi öğrenebilir miyim? Neden Ulus?

M.G.E.: En önemli nedeni annemle babamın 1980'den beri Ulus'ta oturuyor olmalarıydı. Ben de 1989'da oturduğum evi satın aldım. Hâlâ aynı evde oturuyorum. Ulus çok güzel bir yer. Her tarafa ulaşımı kolay.

Meral Gezgin Eriş'in
arkasında iki güçlü
kadın vardı:
Anneannesi ve
babaannesi

**“Sanayiciler
hayata para
kazanmak için
değil, bir şeyler
yaratmak için
atılmış
insanlardır”**

“Çok sesli
bir ailede büyüdüm,
demokrasi
kültürünü
onlardan aldım.”

Siz de bir Beşiktaş kentlisiniz. Beşiktaş'ta en çok neler sizi çekiyor?

M.G.E.: Evet. Emirgan'da büyüdüm. Sonra 1969 yılında Gayrettepe'ye taşındım. 81'e kadar Gayrettepe'de oturdum. Sonra da Ulus'a taşındık. Yani ben tam anlamıyla bu mahallenin çocuğuyum. Beşiktaş'ı semt olarak çok severim. Ablam şu anda Gayrettepe'de oturuyor. Beşiktaş Pazarı'na gitmeyi çok sever. Ben de bazen ablamla birlikte Beşiktaş'a, balık almaya gidiyorum. Balığı ailece çok seviyoruz. İnsanın yiyeceği balığı görerek alması çok zevklidir. Sonra da kendiniz pişireceksiniz. Renkli tarafı odur. Beşiktaş'ı seviyorum ben. Bence, “çok İstanbul” bir semt. Herkes var, her türlü insan var. Öyle olmasını da çok hoş buluyorum. Beşiktaş'ta, meydana şöyle bir dolaştığınız zaman, hoş insanlarla karşılaşsınız. Bu şehrin insanlarının bir elektriği olduğunu düşünüyorum.

İşletme ve ekonomi okudunuz. “Kalkınma” konusunda doktora yaptınız. Ama akademisyenliği değil sanayiciliği seçtiniz.

M.G.E.: Bana “Ne iş yapıyorsunuz?” diye sordukları zaman ben iş kadınıyım demiyorum, sanayiciyim diyorum. Çünkü iş kadını olmakla, sanayici olmak arasında bir fark olduğunu düşünüyorum. Bu kadın için de, erkek için de geçerli.

Makine seslerinin arasına giren de bir daha etkisinden kurtulamıyor anlaşılıyor?

M.G.E.: Tabii. Sanayicilik çok farklı bir uğraş. Sanayicilikte müthiş bir yaratıcılık var aslında. Sanayide çok ciddi bir ekip çalışması vardır. Dolayısıyla ekip işi yapmanın hazzını yaşarsınız. İkincisi, bir şeyi yoktan var eder, ortaya çıkarır, yaratır ve üretirsiniz, bunun zevkini yaşarsınız. Sanayici, kendini sürekli yenileyen, kendini geliştiren bir işadamaı tipidir. Sanayicinin çok önemli bir özelliği de uzun vadeli düşünme alışkanlığıdır. Sanayici hiçbir zaman üç gün sonra şu işten kaç para kazanacağını düşünmez. Sanayici üç ay sonrasındaki kazancını da düşünmez. Sanayici hep uzun vadelere icraatını yapar. Dolayısıyla sanayicinin herhangi bir işadamından çok farklı olduğunu düşünüyorum. Hatta şunu düşünüyorum: Sanayiciler hayata para kazanmak için değil, bir şeyler yaratmak için atılmış insanlardır.

1986'da İSO Meclisi'nde tek kadın üyeydiniz, 90'lara kadar da sürdü. Erkekler dünyasında var olmak zor oldu mu?

M.G.E.: Benim açımdan çok zor olmadı, ama bu, işin zor olmadığı anlamına gelmiyor. Kadınlar, iş hayatında etkin mi? Giderek daha etkinler. Girişimci kadın sayısı çoğalıyor. Ama hâlâ sayıları yeterli değil. Öte yandan, kadınların iş hayatında etkin olmalarına rağmen, kadınların temsil organlarında, yani odalarda, derneklerde ve benzer kuruluşlarda temsil görevini üstlenmeleri çok cılız. Girişimci kadınların yanı sıra iş hayatında sayıları çok fazla olmamakla birlikte çalışan kadın var. İş dünyasının temsilcisi olan örgütlerde kadını yönetici olarak çok az görüyorsunuz. Yakın geçmişte durum değişti, mesela TÜSİAD'da iki dönemdir kadın başkan var. Bu çok sevindirici bir gelişme. Çünkü kadınların sadece çalışan kadın olması yetmez. Kadınların çalışmasını teşvik eden ailelerde dahi kadının daha güvenli, tehlikeden daha uzak bir ortamda iş hayatını yürütmesi tercih edilir.

İşte tam bu noktada ilk işiniz neydi? Hangi kademedeymiş, ne yaptınız?

M.G.E.: Ben babama akademik kariyerdan vazgeçtiğimi, iş hayatında olmak istediğimi söylediğimde babam bana, “İyi düşündün mü?” diye sordu. “Evet,” dedim. Bu soruyu üç kere sordu. Üç keresinde de “Evet” dedim. “Peki,” dedi, “O zaman başla.” Bizim o zaman bir plastik ambalaj şirketimizde, bir baskı şirketimiz vardı. Sefaköy'deki fabrikamızın arkasında ayrı bir binaydı o. Orada sabahtan akşama kadar ayakta durarak işi öğrenmeye başladım. Yani öyle tepeden gelip, genel müdür olmadım. İşletmeden başladım. İşletmeyi öğrendikten sonra da kademe kademe yukarı doğru çıktım.

Anneanne ve dede tarafı Demokrat Partili, baba tarafı CHP'li. Böyle bir ailede büyüme neler öğretti size?

M.G.E.: Ooo!.. Müthiş tartışılardı ve bu çok da zevkli olurdu. Çok eğitici olurdu bizim için. Çok sesli bir aileydik. Her şeye rağmen hoşgörüyü de öğrendik. Babam çok kararlı bir CHP'liydi. Ağız çok iyi laf yapan bir adamdı. Annemin ailesi Demokrat Partili. Çok hoş tartışmalar olurdu. Biz çok ciddi bir vizyon edindik bu sayede. Tartışmalar olurdu ama sonra hayat yine dostane ve aynı sevgi dolu haliyle devam ederdi.

Ortak paydaları Cumhuriyet'e olan inançlarıydı değil mi?

M.G.E.: Kesinlikle. Cumhuriyet'e, bayrağa... Ben şunu söyleyeyim size, herhalde bizim jenerasyondaki birçok kişi için de geçerlidir bu. Bayrağı gördüğüm zaman gözlerim dolar benim, ağlamak gelir içimden. Öyle bir memleket sevgisi, Cumhuriyet sevgisi içimize dolmuş ki, neticede konuşulan şeyler onun mu daha iyi, yoksa bunun mu daha iyi yapılacağı tartışmalarıydı. Bu çok eğitici oldu. Sonra babamlar bizim gençliğimizde bizlerin arkadaşları ve torunlarıyla aynı sofrayı paylaşır, gencecik çocuklarla da siyaset tartışılırdı. Siyaset bizim ailemizde hep konuşulan, tartışılan bir konu oldu. Farklı görüşlerin farklı jenerasyonların değişik görüşleri vardı ve bunu dile getirmek son derece makbul bir şeydi. Daha doğrusu, konuşmamak tuhaf kaçardı. Bugün bile bizim ailemizde farklı siyasî görüşler var. Herkes kendi fikrini söyler, zaman zaman sesler yükselir, tartışılır, herkes dilediğini söyler. Şunu öğrenmek lazım. Demokrasi, uzlaşmadır. Uzlaşma olmadan, birbirini hoşgörüyü dinlemeden ve anlamaya çalışmadan, bir düşünceyi kabul etmek ve benimsemek zorunda değilsiniz. Bir birimizi anlamaya çalışmadan demokrat olunabileceğini hayal etmememiz lazım. Bu çok önemli, çok temel bir şey.

Siyaset dünyasından da teklifler aldınız siz, ama çok da sıcak bakmadınız. Bu bakış hâlâ geçerli mi?

M.G.E.: Bakmadım. Bunun iki temel nedeni var: Birincisi, ben bir sanayiciyim. Sanayici olmaktan, sanayici olarak bir şeyler üretmekten ve ülkeye, insanlara bir şey katmaktan çok büyük mutluluk duyuyorum, bu beni müthiş keyiflendiriyor. Siyasete girmek demek, bu keyiften tamamen vazgeçmek demek. Çünkü siyasete girdiğiniz zaman, artık iş hayatınızla olan bütün bağlarınızı koparmanız lazım. Bu büyük bir fedakarlık. Bizim grubumuzdaki faaliyetlerden uzak kalmak benim için çok zor.

İnsanın siyasete girme amacının, ülkesine hizmet etmek olması gerekir. Ben sosyal faaliyetlerimde bunu yapıyorum. İş dünyası örgütlerindeki görevlerimde ülkeme epeyce bir hizmet ettiğimi düşünüyorum. Siyasete ancak buralarda yaptığımdan daha fazla bir katkı sağlayacağıma inanırsam girerim. Siyaset, ancak bir hizmet üretebilecekseniz, ilginçtir. Yoksa siyasetin bana sunacağı herhangi bir şey yok. Bazı insanlar başka nedenlerle siyasete hevesleniyor olabilirler. Ama benim böyle bir nedenim yok.

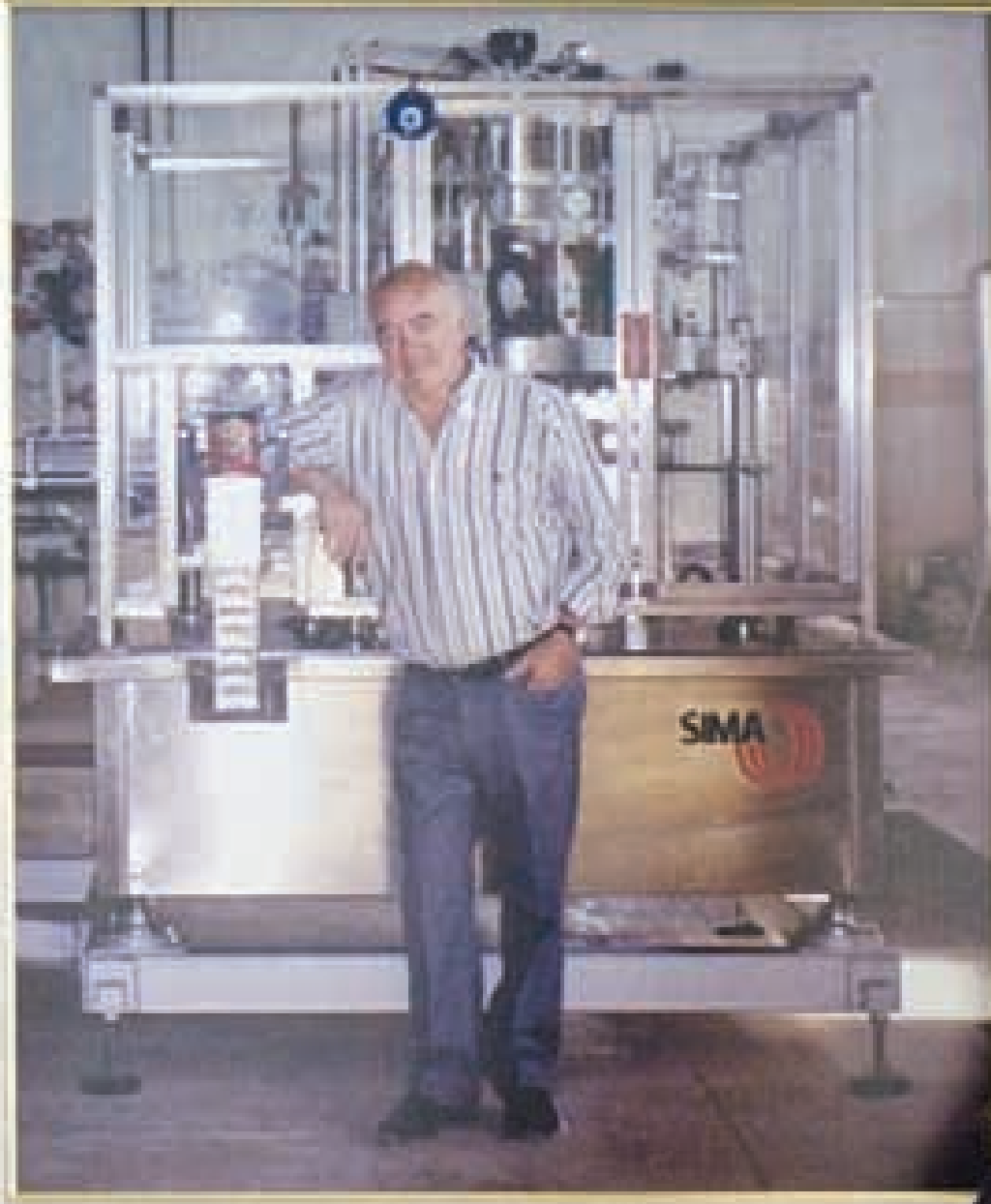
Siz hâlâ Türkiye'nin kesinlikle AB'ye girmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?

M.G.E.: Ben Türkiye'nin AB'ye ait olduğunu söylerken, bugün de inandığım hareket noktam şuydu: Türkiye eğer birinci lig oyuncusu olacaksa, dünyada birinci sınıf bir ülke olacaksa, siyasi yapısıyla, sosyal yapısıyla ve ekonomik yapısıyla, artı, güvenlik teşkilatıyla, Türkiye'nin mutlaka AB'nin bir parçası olması lazım. Biz her şeyden önce siyasi yapımızı, demokrasimizi AB standartlarına getirmeliyiz. Tabii sosyal ve ekonomik yapımızı da... AB'deki bir Türkiye bütün bu konularda müthiş bir kazanım elde edecektir. Ama AB ile Türkiye arasındaki ilişkiler bir türlü istendiği gibi ilerlemediği, bu iş heyecan ve heves erozyonuna uğruyor. Her iki taraf da bu ortaklığın sağlayacağı olumlu katkıları göremez hale geliyor. Bu arada unutmayalım ki, Türkiye'nin ekonomisine AB ile içinde bulunduğu ortaklık ilişkisinin sağladığı kazanımları saymakla bitiremeyiz.

Anayasa değişikliği ile ilgili görüşlerinizi de alalım. Sürekli dayanak gösterilen “Venedik Kriterleri” konusunda ne düşünüyorsunuz?

M.G.E.: “Venedik Kriterleri” lafı biraz yanlış anlaşılıyor ya da yanlış anlatılıyor. “Venedik Kriterleri”, AB'nin kriteri değildir. Yani AB size böyle bir şeyi dikte etmez. Siyasi oluşumlar nasıl olursa doğru olur anlamında bir çeşit yol gösterir. Bunlar niye oluşturuldu? Bu kriterler 1989-1990'dan itibaren Sovyet Bloku çöküp, Doğu Avrupa'da eski Sovyet Bloku ülkeleri de-

Hani “Babasının kızı” derler ya, işte bu tanım Meral Gezgin Eriş için söylenmiş adeta. Babasından aldığı bayrağı daha da ileriye götürmek onun işi

mokratik hayata katılacağı zaman bir çeşit yol haritası olsun diye oluşturulmuş bir kriterler manzumesidir. Ama “Venedik Kriterleri” AB’ye tam üye olmakta, ortaklık ilişkilerinizi geliştirmekte hiçbir noktada size dikte edilen ya da uymanız gereken kriterler değildir. Uymanız gereken birçok kriter var bu noktada. Bu, bir. İkincisi, “Venedik Kriterleri”ne bakarsak, yüzde 10 barajı meselesini de halletmemiz gerek. Böylesine yüksek bir barajın olmaması gerek. Yine siyasi partilerin kendi içindeki demokratikleşmesinin mutlaka sağlanması gerekiyor. Bu kriterleri kendimize yol haritası olarak alırsak, bütün olarak almamız lazım. Birazını alalım, birazını almayalım dediğimiz zaman, “Venedik Kriterleri” konusundaki samimiyetiniz ister istemez sorgulanır.

Bu çerçevede anayasa değişikliği konusuna yaklaşımınız nedir?

M.G.E.: Genelde bakıldığı zaman, anayasa referandumuna gidecekse, bu 30 maddeyle sınırlanamaz. Çünkü referandum bir tek soru sormalıdır halka. Net ve açık; evet mi, hayır mı? Üç madde geldiğinde, ikisine evet, birine hayır... Olur mu, nasıl yapacaksınız? Kaldı ki, eğer 30 madde varsa ve bu 30 maddenin 27’si hiç referandumuna gitmeye gerek olmadan mecliste uzlaşmayla geçirilebilecekse, böyle bir fırsatı kullanmamak demokrasi adına iyi bir şey değil. Demokrasi uzlaşmadır. Demokrasiyi, uzlaşma kültürünü içimize sindirmeden yapamayız.

Son sorum, nasıl bir Türkiye’de yaşamak istersiniz?

M.G.E.: Demokrat bir ülkede. İnsanlarının ekonomik refahının daha iyi dağıtıldığı bir ülkede yaşamak isterim. İnsanlarına eğitimde, sağlıkta ve adalette fırsat eşitliğinin tanındığı bir ülkede yaşamak isterim. Benim hayal ettiğim ülke bu... **B+**

Beşiktaş'a yakışan bir müze: Deniz Müzesi

Söyleşi: AYŞE OKTAY Fotoğraflar: ERDEM AYDIN

Türkiye'deki ilk askeri müze olan Deniz Müzesi'nde 14. yüzyıldan başlayıp günümüze kadar uzanan canlı bir tarih sizleri bekliyor.

Börk ne demek bilir misiniz? Gerdel, mesela? Kırmızı kemer ve çizmenin Orta Asya'da neyin sembolü olduğunu ya da Osmanlı döneminde gemilerde hangi hayvan figürlerinin kullanıldığını? İnebahtı Muharebesi'nde Haçlıların eline geçen sancağın yüzyıllar sonra Türkiye'ye geri dönüş hikâyesini belki de şimdiye kadar hiç duymadınız? Peki, 1800'lerin ilk yarısında Galata Kulesi'ne çıksaydık nasıl bir İstanbul panoraması ile karşılaşırdık?

Beşiktaşlıların ya da gün içinde yolu kentin bu yakasına düşenlerin kimi zaman farkına varmadan önünden geçip gittikleri İstanbul Deniz Müzesi, koleksiyonu açısından zengin çoğu müze gibi, geçmişi anlayarak bugüne bakmanın anahtarlarını elinde tutuyor. Müzenin sunduğu olanaklarla yukarıdaki sorulara yanıt verip bazı kapıları aralayabiliriz.

Börk, Türk Dil Kurumu'nun açıklamasıyla ak çuha ya da keçeden yapılmış yuvarlak biçimli bir başlık. Deniz Müzesi'nde 14. yüzyıldan başlayıp günümüze kadar kullanılan denizci üniformaları sergileniyor ve börk, asker ile sivil halkı birbirinden ayıran ilk giyim parçası olarak tanıtılıyor. Kırmızı kemer ve çizme Orta Asya'da hükümdarlığı, sarı çizme ise yüksek rütbeyi gösteriyor.

Gerdel, gemilerde su taşımaya yarayan kovaya verilen ad. Figürlere gelince: Karakuş-albatros, at, şahin, aslan, kaplan gibi gösterişli hayvanlar Osmanlı İmparatorluğu'nda gemilerin baş figürü olarak kendilerine yer buluyorlar. Sancağın hikâyesine gelince: Müezzinzade Ali Paşa'nın 1571 yılında İnebahtı (Lephanto) Deniz Muharebesi'nde kullandığı sancak, Haçlı armadası (donanma) eline geçer. Bu kırmızı ipek sancağın yani bugün kullandığımız haliyle bayrağın üzerine yeşil ipekli dokumadan ayet ve sureler işlenmiştir ve yüzyıllar sonra, 1964'te Papa VI. Paul tarafından Türkiye Cumhuriyeti'ne bir nezaket göstergesi olarak iade edilmiştir. 19. yüzyıl İstanbul'u mu? "Kimlikli", "sakin" desek tam sıfatını bulamayacak, gidip görmek gerek...

Müzedeki azıcık dolanıp giyim-kuşam tarihine, dile, diğer canlıların üzerimizdeki "güç"lü etkisine, uluslararası ilişkilere baktık bile...

İlk askeri müze

Deniz Müzesi'nin önemli özelliklerinden biri Türkiye'deki ilk askeri müze olması. Ayrıca ülkemizin denizcilik alanındaki en büyük müzesi olma unvanını da taşıyor ve koleksiyonunun çeşitliliğiyle dünyanın sayılı mekânları arasında gösteriliyor. Bugünkü yerine ve adına ulaşmak için bir hayli yol katetmiş ama...

15 binin üzerinde obje ile zengin bir tarih sunuyor Deniz Müzesi

Deniz Müzesi, 1897'de, Padişah II. Abdülhamit'in izni, Bahriye Nazırı Bozcaadalı Hasan Hüsnü Paşa'nın emirleri ve Amiral Hikmet Paşa ile Binbaşı Süleyman Nutki'nin çabaları sonucu, Müze ve Kütüphane İdaresi adıyla Tersane-i Amire'de küçük bir binada kurulur. Müzenin geliştirilmesinde Hikmet Paşa ve müzenin ilk müdürü Süleyman Nutki'nin büyük katkıları olur. Müzecilik anlayışıyla yeniden düzenlenmesi, Bahriye Nazırı Cemal Paşa'nın ünlü ressam Dz. Yzb. Ali Sami Boyar'ı müze müdürlüğüne getirmesiyle başlar. Boyar 1917 yılında müzenin ilk katalogunu yayımlar; Türk gemilerinin tam ve yarım modellerinin yapılması için gemi model atölyeleri ve mankenlerin yapılması içinse mulaj-manken atölyelerini kurar. Boyar'ın imzasını taşıyan resimlerden bazılarını bugün müzede görmek de mümkündür.

1933'te mayın deposuna ihtiyaç duyulması nedeniyle müze Kasımpaşa'daki Nakkaşhane Binası'na taşınır ve Bahriye Müzesi Müdürlüğü adıyla açılır. II. Dünya Savaşı sırasında ise zarar görmemeleri amacıyla eserler, kıymet derecelerine göre Ankara, İzmit ve Niğde'ye aktarılır. 1946'da müzenin tekrar İstanbul'da kurulmasına karar verilir: Eserler bu kez Kasımpaşa'da bulunan Kuzey Deniz Saha Komutanlığı'na depolanır. 1947'de Dolmabahçe Camisi ve bitişiğindeki bina, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na tahsis edilir. Müze olarak tasarlanmamış bu mekân, yeni müze müdürü Haluk Şehsuvaroğlu ve ekibi tarafından iki yıl süreyle yoğun bir restorasyona tabi tutulur; salonlar eserlerin sergilenebilmesine uygun hale getirilir, objelerin bakımı yapılır. 1948'de Deniz Müzesi ve Arşivi Müdürlüğü adı ile açılır.

1956'da Beşiktaş'taki Halayık, Yaverler ve Arabacılar Daireleri, Deniz Müzesi'ne tahsis edilir. 36 bin arşiv defteri ile 15 bin obje buraya yerleştirilir. 1960'ta mahkeme irtibat bürosu Dolmabahçe'ye yerleşince müze kapanma tehlikesi yaşar. Eser ve objeler o sırada boş olan Beşiktaş Maliye Binası'na taşınır, 27 Eylül 1961'de ise müze bu binada hizmet vermeye başlar. Beşiktaş'ın İskele Meydanı'nda, Kaptan-ı Derya Barbaros Hayrettin Paşa'nın türbesi ve anıtının yanında bir anlamda kendini "yeniden bulur".

Deniz Müzesi halen bu binada ziyaretçilerini ağırlıyor ve bir yandan da yenileniyor. 2005'te düzenlenen yarışmayı kazanan proje doğrultusunda mü-

Deniz Müzesi'ndeki Atatürk Odası

zenin yeni binalarının inşaatı devam ediyor. Çalışmalar bittiğinde koleksiyondaki eserler daha iyi sergilenecek, daha iyi algılanır olacak.

400 yıllık kadirga, Ayvazovski'nin tablosu

Deniz Müzesi'nin mevcut ana sergi binası 1500 m²'lik alana sahip, üç katlı... Sergi alanı olarak 4 büyük salon, 17 oda kullanılıyor. Müzenin koleksiyonunda tarihi kayıklardan silahlara, tablolardan seyir aletlerine, gemi modellerinden taş baskılara, saatlerden madalyalara yaklaşık 20 bin eser ve obje var. Bunlardan bazıları dönem dönem bir tema altında buluşturulup "Güncel Sergiler" başlığıyla sergileniyor. Şu anda müzede bu başlık kapsamında düzenlenen sergiler şöyle: Atatürk Odası, Kıyafetler Sergisi, Barbaros va Turgut Reis Odası, İstanbul'un Fethi ve Fatih Sultan Mehmet Odası, İstiklal Harbi'nde Bahriyemiz, Osmanlı Bahriyesi'nde Ahşap Sanatı ile İki Sevdalı: İstanbul Donanma Sergisi.

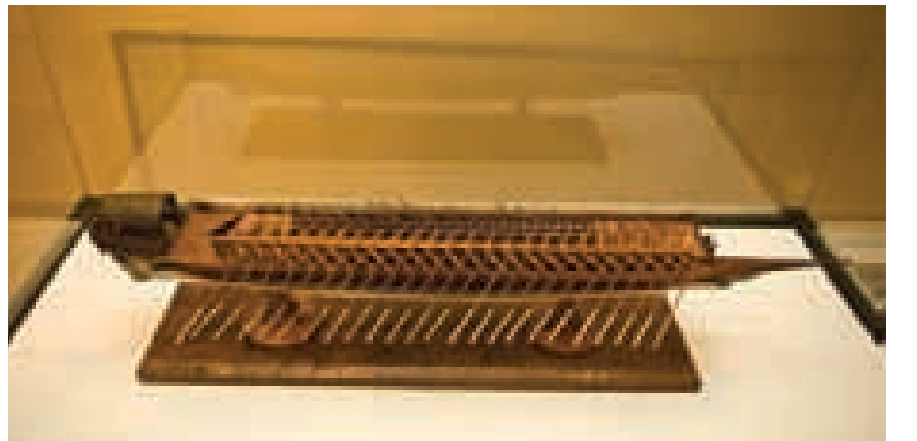
Savarona Yatı'ndaki XVI. Louis tarzı karyola, Mustafa Kemal'in 1925-1937 yılları arasında Ertuğrul Yatı'nda kullandığı Şeref Kamarası, Atatürk Odası'nda ziyaretçileri bekliyor. İstiklal Harbi'nde Bahriyemiz Odası'nda İstiklal Madalyası'nın tarihçesi ve örnekleri, 10. Ağır Top Alayı'na ait sancak var. 1453'te, İstanbul'un kuşatılmasını engellemek için Bizanslılar tarafından Haliç'in ağzına gerilen zincirin bir bölümü ise İstanbul'un Fethi ve Fatih Sultan Mehmet Odası'nda görülebilir. Bu bölümde ziyaretçileri cevap arayan sorular ve ilginç bir pano uygulaması da karşılıyor, hazırlıklı olmalı...

Ünlü ressam İvan Konstantinoviç Ayvazovski'nin "Karadeniz Boğazı'nda Tahlisiyeciler"i (tahlisiye: can kurtarma), Fausto Zonaro'nun Eyüp Mezarlığı'ndan Haliç'i, Deniz Müzesi'nin resim meraklısı gezginlerini memnun edecek eserleri arasında.

40 metre uzunluğunda, iki direkli, 24 çifte kürekli, her bir küreği 3 kişi tarafından çekilen, toplam 144 kürekçinin gücünü isteyen tarihi kadirga, müzenin en çok ilgi gören eserlerinden biri. Yeni bina inşaatı nedeniyle bir süredir müze ziyaretçilerinin gözlerinden uzak kalan kadirganın, dünyada orijinal haliyle bugünlere gelebilmiş tek kadirga olduğu kabul ediliyor.

Ivan Konstantinoviç Ayvazovski'nin "Karadeniz Boğazı'nda Tahlisiyeciler"i

Tarihi kadirga

Barbaros Hayrettin Paşa'nın Kaptanıderya olduğu dönemde kullandığı sancak da Deniz Müzesi'nin kıymetli eserleri arasında yer alıyor. 287x200 cm. boyutlarındaki sancak yeşil ipekten yapılmış, zemini kendinden desenli. Üzerinde Türk-İslam kültürü açısından önemli semboller var: Fetih Suresi, dört İslam halifesinin isimleri, zülfikarlı kılıç (aynı zamanda üçlü teslim), "pençe-i al-i aba" (el şekli) ve altı köşeli yıldız. Sonuncusunun anlamını aktaralım: Hz. Süleyman'ın Mührü, Hz. Davut'un Yıldızı diye de bilinen altı köşeli yıldız, birçok kültür ve inanışta bulunur. İslamiyet öncesi Uzakdoğu ve Ön Asya inanışlarında iyilik-kötülük, tanrı-şeytan, madde-mana gibi zıtlıkları ifade eder. Türk-İslam kültüründe ise kutsal ve kötülöklere karşı koruyucu kabul edilir, birçok alanda kullanılır.

Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferinden ganimet olarak getirdiği, Memlük Sultanı Kayıtbay'a ait zırh; 1678'de Viyana kuşatmasında ele geçirilen kaval, ağızdan dolma, ejder formunda top; 1913'te Osmanlı Devleti Donanma Cemiyeti'nin halktan topladığı yardımlarla İngiltere'ye sipariş edilen fakat I. Dünya Savaşı başlayınca İngiliz donanmasında kalan Sultan Osman-ı Evvel adlı savaş gemisinin modeli; Laz yatağanı, Macar kılıcı gibi kesici silahlar müzede incelenebilecek parçalar arasında bulunuyor.

Dünyanın en büyük arması

Ve İki Sevdalı: İstanbul ve Donanma ile Osmanlı Bahriyesi'nde Ahşap Sanatı sergileri... İlki 31 Ağustos, ikincisi 7 Temmuz 2010'a kadar açık.

İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti etkinliklerinde de yer alan İki Sevdalı'da 35 yağlıboya, 15 suluboya tablo; 30 gravür, 70 kitap ve 50 obje sergileniyor.

Sergilenen objeler arasında İstanbul ve donanma için önemli olan yangın tulumaları ile deniz fenerleri de bulunuyor. İsmail Hakkı, Hikmet Onat, İbrahim Çallı, Feyhaman Duran gibi önemli Türk ressamlarının tabloları da yine bu sergi sayesinde İstanbullularla buluşuyor. Mıgırdiç Melkon'un üç boyutlu çalışmaları da yine İstanbul'un denizle ilişkisini farklı bir yöntemle anlatıyor. Osmanlı Bahriyesi'nde Ahşap Sanatı sergisinin ilk bakışta dikkat çeken yanı ise dünyanın en büyük arması olma özelliğini taşıyan, 14,5 m. uzunluğundaki Orhaniye Fırkateyni'ne ait baş arma. Yüksek oyma-kabartmalı, sancak, kılıç ve kalkandan oluşan armanın alt kısmında eski Türkçe yazı ile Orhaniye yazılı. Sergilenen toplam 142 eser arasında gemi baş figürleri ve isim levhaları, tuğralar, çeşitli ahşap süslemeler de göze çarpıyor.

Bu sergileri de bahane ederek Beşiktaş'taki Deniz Müzesi'ne yol düşürmenin vaktidir. **B+**

Tarihi Kayıklar Galerisi

II. Dünya Savaşı'nın başında emniyet amacıyla eserler Anadolu'daki çeşitli yerlere taşınırken, kadirga ve kayıkların Tersane-i Amire'deki kadirga gözleri içinde muhafaza edilmesi sağlanır. 1948'te müze Dolmabahçe Camisi'nde yeniden açılınca kadirga yalnız köşk kısmıyla teşhire konur. 1956'da Dolmabahçe Caddesi'nin genişletilmesi çalışmalarında garaj ve kayikhane binasının yol alanı içinde kalmasından dolayı kayıklar ve bazı objeler tekrar taşınmak zorunda kalır. Beşiktaş'ta 20. yüzyıl başlarında inşa edilen ve önceleri uçak hangarı, tekne onarım atölyesi, odun-kömür deposu ve garaj olarak kullanılan bir deponun tahsis edilmesi sonucunda teşhirdeki kadirga köşkü ve kayıklar buraya nakledilir. Deponun, kayıkların teşhir edilebileceği uygun bir hale getirilebilmesi maksadıyla çeşitli ilaveler yapılır ve 7 Temmuz 1971'de Tarihi Kayıklar Galerisi adıyla ziyarete açılır. Galerinin uçak hangarı olarak kullanılmak üzere dizayn edilmiş olmasından dolayı eserlerin teşhirinde Uluslararası Müzeler Konseyi kriterlerinin sağlanmasında çeşitli sıkıntılarla karşılaşılır. Gerekli iklimlendirme koşullarının sağlanması, yeterli ve doğru ışıklandırmanın temini, acil durumlarda içerideki ziyaretçilerin uygun biçimde tahliye edilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması ve çok amaçlı teşhir alanlarının oluşturulması gibi konularda istenilen seviyeye ulaşılamaz. Mekânın yeterli büyüklüğe sahip olmamasından dolayı kayıklar birbirine çok yakın olarak yerleştirilmek durumunda kalmıştır, bu durum mekânın bir sergi alanından çok bir depo görünümünde olmasına yol açmış ve eserlerin algılanmasında sıkıntı yaratmıştır. Bu olumsuzlukları giderebilmek maksadıyla mevcut alanda yeni bir müze binasının inşa edilmesine karar verilir ve 2005'te mimari bir proje yarışması açılır. 2008'de yeni müze ihalesi sonuçlanır ve çağdaş müzecilik anlayışına uygun olarak ana teşhir binası, tarihî kayıklar galerisi, kültür sitesi ve açık sergi alanlarından oluşan müze inşaatı başlar. İlk olarak kayıkların inşaat süresince korunabilmesi maksadıyla mevcut kayıklar galerisinin yanında geçici bir depo inşa edilir, Mart 2009'da kayıklar bu depoya taşınır ve eski kayıklar galerisi yıkılır.

"Eğitim paketi"

Deniz Müzesi, müzelerin sınıf dışı etkin eğitim-öğretim mekânları olarak kullanılması gerekliliğinden yola çıkılarak ilköğretim öğretmenleri ve öğrencilerine yönelik bir eğitim paketi hazırlanmıştır. Eğitim paketine internet sitesinden (<http://www.denizmuzeleri.tsk.tr/idmk/>) ulaşılabilir.

Tersane-i Amire

Tersane-i Amire, İstanbul'un fethinin ardından kurulur ve Osmanlı Bahriyesi'nin idari merkezi ve gemi inşa faaliyetlerinin sürdürüldüğü başlıca yer olur. Burada çalışan ve "tersane halkı" tabir edilen marangoz, kumbaracı, kalafatçı, burgucu ve oymacı gibi birçok ustanın arasında bugün İstanbul Deniz Müzesi'nde sergilenen ahşap eserlerin yaratıcısı olan sanatkarlar da yer almaktaydı. 1571'deki İnebahtı Savaşı'ndan sonra Kılıç Ali Paşa Osmanlı Donanması'nı yeniden kurarken donanma gemilerinin azametli ve süslü olmalarına özen göstermiştir. İstanbul Deniz Müzesi'nde örnekleri görülen gemi baş ve kıç armalarının, baş figürlerinin, gemi isim levhalarının ve padişah tuğralarının ilk envanter kayıtları incelendiğinde Tersane-i Amire'deki "tavşan mağazası", "oymacı mağazası" ve "burgucu mağazası" denilen atölyelerde imal edildikleri ve müzeye buralardan getirildikleri görülmektedir.

Yaşam

Ağaçlar, Şairler ve Huzur... Şairler Sofası Parkı

Yazı: RÜYA KALINTAŞ Fotoğraf: SERHAT KESKİN

Neyzen Tevfik'ten Özdemir Asaf'a...
Sanata ölümsüzlüğü katmış sanatçılar, zamana meydan okurcasına
Beşiktaşlılarla buluşuyor Şairler Parkı'nda...

Özdemir Asaf

Eğer bir gün şehirden uzaklaşmadan yemyeşil ağaçların altında sakince oturup kendinizi dinlemek isterseniz Vişnezade'deki Şairler Sofası Parkı'na gitmelisiniz. Beşiktaş'ın en huzurlu semtlerinden biri olan Vişnezade'nin tam merkezinde bulunan parkta sizi Türk şiirinin en önemli şairleri bekliyor olacak.

Beşiktaş Akaretler yokuşunu çıkarken sol tarafta kalan, Beşiktaş kulüp binasının hemen karşısında bulunan parkın etrafındaki yapılar size park hakkında biraz ipucu verecektir. Ağır ve görmüş geçirmiş havaları olan eski İstanbul apartmanlarının arasında bulunan bir parkta ancak huzur bulabilir insan. İçeri girdiğiniz zaman farkedeyeceğiniz gibi, bu mütevazı yapıların ve Vişnezade semtinin güzelliği ve sakinliği Şairler Sofası Parkı'na da sirayet etmiş.

Eski adı Vişnezade Parkı olan Şairler Sofası Parkı 1939 yılında, dönemin İstanbul Belediye Başkanı Lütfi Kırdar'ın girişimiyle kurulmuş. Üç tarafı derzli taş duvarlarla çevrelenerek toprak kaymasının önlendiği parkın üç tane kapısı var. Bu kapılardan ikisi Süleyman Seba Caddesi'ne çıkıyor, diğeri de Taşlık tarafındaki Baba Efendi Sokağı'na... Yani park aslında oldukça merkezi bir yerde, ama içeriye girdiğinizde İstanbul'un bütün keşmekeşinden sıyrılıp, nerede olduğunuzu unutmamız çok olası.

Beşiktaş Belediyesi daha önce Melih Cevdet Anday'ın heykelinin bulunduğu parka 19. ve 20. yüzyıllarda Beşiktaş ve çevresinde yaşayan şairlerin heykellerini yerleştirmeyi planlamış. Neyzen Tevfik, Cahit Sıtkı Tarancı, Orhan Veli, Behçet Necatigil, Özdemir Asaf, Sabahattin Kudret Aksal, Şair Nigar ve Oktay Rifat'ın heykelleri yerleştirildikten sonra Şairler Sofası adını alan parkın açılışı 2 Aralık 1998'de yapılmış. Projenin tasarım ve uygulaması Mimar Erhan İşözen'e ait. Cahit Sıtkı Tarancı'nın, Özdemir Asaf'ın, Behçet Necatigil'in ve Neyzen Tevfik'in heykelleri Namık Denizhan'ın; Sabahattin Kudret Aksal'ın heykeli ise Yunus Tonkuş'un eseri.

Küçük bir canlı bitki müzesini andıran bu parkta birbirinden güzel ağaçlar var; Himalaya servileri, çitlembik ağaçları, manolyalar, akasyalar, dişbudaklar, atkestaneleri ve akağaçlar... Top mazıları, ispirya ve kartopuları da par-

Melih Cevdet Anday

kın diğer güzellikleri... Güneş ışıkları ağaçların arasından süzülüp şairlerin heykellerinde dans ederken insanın içini tuhaf bir duygu kaplıyor. Yazdıkları şiirlerle zamandan sıyrılmış bu şairler, heykel sanatı aracılığıyla mekânın ayrılmaz bir parçası olmuşlar bu parkta. Buraya şu veya bu şekilde yolu düşen herkes onları görüp hatırlıyor, belki de onlarla yeni tanışıyor. Bu park, içindeki heykellerle sanatın değerleri yaşatma, aktarabilme ve yarınlara taşıyabilme gücünü içinde barındırıyor. Şairlerin heykelleriyle şiirselleşen ve sanat taşan bu park şehrin merkezinde sizi bekliyor. Özellikle bir yaz akşamını bu parkta şairlerle geçirmek, onlarla sessizliği paylaşmak size çok iyi gelecek...

Süleyman Seba

Melih Cevdet Anday

“Güzel günlerin şairi” Melih Cevdet Anday, Orhan Veli ve Oktay Rifat ile beraber “Garip” akımının öncülüğünü yapmış, sonradan “İkinci Yeni” akımına katılmıştır. İlk şiiri “Ukde” 1936’da Varlık Dergisi’nde yayımlandı. Şiir ve romanın yanısıra tiyatro oyunları yazan ve önemli eserleri Türkçe’ye kazandıran Anday 28 Kasım 2002’de vefat etti.

Neyzen Tevfik

1879’da Bodrum’da doğan Neyzen Tevfik taşlama türünün en önemli temsilcilerindendir. Eserlerinde toplumdaki haksızlıklar, dini baskı ve çıkarıcılık konularını işlemiştir. 28 Ocak 1953’te vefat eden Tevfik’in cenaze namazı Beşiktaş’ta Sinan Paşa Camii’nde kılınmıştır. Caminin avlusundan taşan kalabalık ana caddeleri, kahveleri, yolun karşısındaki Barbaros Bulvarı’nı doldurmuştur.

Cahit Sıtkı Tarancı

2 Ekim 1910’da Diyarbakır’da doğan Tarancı en çok “35 Yaş” şiiriyle bilinir. Lise son sınıfta öğrenciyken Muhit ve Servet-i Fünun dergilerinde çıkan ilk şiirleri ile tanındı. Karamsar bir havası olan şiirlerinde çoğunlukla ölüm ve acı temalarını işledi. 44 yaşında ağır bir hastalığa yakalandı ve 13 Ekim 1956’da tedavi için gittiği Viyana’da vefat etti.

Orhan Veli

Garip akımının kurucularından biri olan Orhan Veli Kanık felsefe eğitimi almıştır. Her şeyin şiire konu olabileceğini savunmuştur. Duygularını mısralara en samimi şekilde döken şair olarak tanınır. 13 Nisan 1914’de doğan Orhan Veli henüz 36 yaşındayken vefat etti.

Behçet Necatigil

16 Nisan 1916’da İstanbul’da doğan Necatigil edebiyat eğitimi aldı. İlk şi-

iri lise öğrencisi olduğu yıllarda Varlık Dergisi’nde yayınlandı. Beşiktaş’ta bugün Behçet Necatigil Sokağı olan Camgöz Sokağı’ndaki 22 numaralı ahşap evde yaşadı. 1964 yılında Nüzhetiye Caddesi üzerindeki Deniz Apartmanı’nda 23 numaralı daireye taşındı ve ölümüne dek (13 Aralık 1979) burada yaşadı.

Özdemir Asaf

11 Haziran 1923’te Ankara’da doğdu. 28 Ocak 1981’de İstanbul’da öldü. İlk yazısı 1939 yılında Servet-i Fünun dergisinde çıktı. Şiirlerinde çok sık kullandığı kelime oyunları ile en az kelimeyle en çok şeyi anlatan şair olarak tanınır.

Sabahattin Kudret Aksal

1920’de “Akaretler sıraevler”de dünyaya gelen Aksal felsefe eğitimi aldı. İlk şiiri 1938’de Varlık Dergisi’nde, ilk öyküsü 1940’ta Küllük Dergisi’nde yayınlandı. İlk zamanlar “Garip” akımı, daha sonra “İkinci Yeni” akımı içinde şiirler yazdı. 19 Nisan 1993’te, Beşiktaş Şair Leylâ Sokak’taki evinde öldü.

Şair Nigar Hanım

1856 – 1918 yılları arasında yaşamış Servet-i Fünun şairidir. Macar asıllı Osman Paşa’nın kızıdır. Birçok dil bilen Şair Nigar Hanım eserlerinde Nigar Binti Osman adını kullanmıştır. Aks-i Seda, Efsus ve Niran adlı eserler vermiştir.

Oktay Rifat

“Garip” akımının kurucularından olan Oktay Rifat 10 Haziran 1914’de Trabzon’da doğdu. İlk şiirlerini Varlık Dergisi’nde yayınladı. Şiirlerinin yanında romanları ve hikâyeleriyle de Türk edebiyatına yenilik katmış bir edebiyatçı olan Oktay Rifat 18 Nisan 1988’de vefat etti. **B+**

Necati Cumalı

Şairler Sofası Parkı'nın müdavimleri

E. Emre İnanç

Yazın ve ilkbaharda bu parka sık sık geliyorum. Burada, ağaçların altında kitap okumak en sevdiğim şeylerden biri. Buranın merkeziliği de benim için büyük avantaj. Türkali Mahallesi'nde oturuyorum ve buraya yürümek en fazla beş dakikamı alıyor. Buna rağmen parka gelince şehirden çıkmış gibi oluyorsunuz.

N. İbrahim Karahan

Ben Şişli'de oturuyorum. Hafta sonları köpeğimle Demokrasi Parkı'ndan aşağıya inip, İnönü Parkı'ndan geçip bu parka geliyoruz. Bizim için çok güzel ve bulunmaz bir gezi yolu. Burada bir şeyler yiyip gazetemi okuyorum. Bence Beşiktaş'ın parkları ve park düzenlemeleri çok başarılı.

Beşiktaş Kent Konseyi

Yazı: TAYLAN SULAĞLU Fotoğraf: ŞENOL KAŞIKÇI

“Yerel Yönetişim” modelinin merkezinde yer alan Kent Konseyi belediyenin öncülüğünde Beşiktaş’taki yerel paydaşları bir araya getirdi.

Türkiye’deki Yerel Gündem-21 uygulamaları 1997 sonunda Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) desteği ve Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı’nın (UCLG-MEWA) koordinatörlüğünde yürütülen “Türkiye’de YG-21’lerin Teşviki ve Geliştirilmesi Projesi” ile başlamıştır.

Ocak 2000’de başlayan “Türkiye’de Yerel Gündem 21’lerin Uygulanması” ikinci aşama projesi kapsamında çeşitli alt projelerin ortaya çıkması ve proje ortağı yerel yönetimlerin sayısının 50’yi aşması sonrasında, YG-21 uygulamaları “proje” çerçevesinden çıkarılarak, “Türkiye Yerel Gündem 21 Programı”na dönüştürülmüştür. Programın, “Türkiye Yerel Gündem 21 Yönetişim Ağı Yoluyla BM Binyıl Bildirgesi Hedefleri ve Johannesburg Uygulama Planı’nın Yerelleştirilmesi” başlıklı üçüncü aşama projesi, Mayıs 2004’de başlamış ve Kasım 2006’da sona ermiştir.

Türkiye YG-21 Programı’nın yeni (dördüncü) aşama projesi ise, “Türkiye’de Yerel Gündem 21 Yönetişim Ağı Kanalıyla Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedefleri’nin Yerelleştirilmesi” başlığını taşımaktadır. YG-21 süreçlerinin birikimi üzerine temellenen bu proje, yerel düzeyde BM Binyıl Kalkınma Hedefleri’ne en yüksek önceliğin verilmesinin teşviki yoluyla, merkezi yönetimin bu konuda taahhütlerinin yerelleştirilmesini amaçlamaktadır.

Yerel yönetim ve kent konseyleri

“Avrupa kentsel şartı”na göre kent yönetimleri çoğulcu, demokratik, sivil toplum, kamu kurumları, üniversite, özel sektör arasında dayanışmanın esas olduğu, gereksiz bürokrasiden arındırılmış ve şeffaflık ilkelerinin sağlandığı ortamların geliştirilmesi ile yükümlüdür.

Çağdaş yaklaşımıyla “yönetişim” kavramı, bir tarafın diğer tarafı yönettiği bir ilişkiden, “karşılıklı etkileşimin” öne çıktığı bir ilişkiler bütününe dönüşümü ve kurum faaliyetlerini düzenleyen “iç ve dış yetki ve kontrol kuralları” sistemini ifade eder. Kamusal hizmetlerin sunumunda ise yurttaşların beklentilerini dile getirmede, yükümlülüklerini anlamada ve karşılamada, ortaklaşa karar almada ve çatışmaların çözümünde kullandığı politik, ekonomik ve yönetsel irade mekanizmalarını kapsar.

Bu bağlamda “iyi yönetim”, günümüzde temsili demokrasinin zaafalarını kapatmak üzere sivil toplum ile kamu yönetimi arasındaki etkileşimin niteliğine ve sivil toplum inisiyatifinin toplumsal kararların alınmasında seçilmişlerle birlikte rol oynamasına işaret eder.

“Yerel Yönetişim” modelinin merkezinde yer alan kent konseyleri, “kenti ne sahip çıkma”, “aktif katılım” ve “çözümde ortaklık” ilkeleri bütünlüğün-

Soldan Sağa: Zeynep Akın, Zeynep Sinem Konca, Tayfun Kirmanlı, Aysin İzer, İsmail Ünal, Nazan Moroğlu, İhsan Poroy, Selim Ergin, Süheyla Özgirgin, Ersan Öksüz

de kentleri sürdürülebilir geleceğe taşıyan bir ortaklık yapısı olarak şekillenmiştir. Belediyelerin öncülüğünde “yerel paydaşları” bir araya getirerek “ortak akıl” oluşturulmasını sağlayan bu yapı, aynı zamanda Kadın ve Gençlik Meclisleri, engelliler, çocuklar ve yaşlılar için platformlar, mahalle ölçeğinde katılım ve çalışma grupları başta olmak üzere tüm katılımcı yapılar ve süreçler için bir şemsiye işlevini görür.

Türkiye YG-21 Programı'nın en önemli kazanımlarının başında, tüzel kişiliği bulunmayan kent konseylerinin “meşru” katılımcı yapılar olarak 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesinde kendisine yer bulması gelir. Bu maddede yer aldığı üzere “kent konseyi”nde oluşturulan görüşler, Belediye Meclisi'nin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir. Kent konseylerinin çalışma usul ve esaslarını düzenleyen 8 Ekim 2006 tarihli yönetmelik, son gelişmeler doğrultusunda 6 Haziran 2009'da çıkartılan değişiklik yönetmeliği ile güncellenmiştir.

Beşiktaş Kent Konseyi

Beşiktaş Kent Konseyi'nin 2009-2010 dönemi çalışmaları 14 Ekim 2009 tarihli genel kurul ile başladı. Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal'ın oybirliğiyle Kent Konseyi Başkanı seçildiği Yürütme Kurulu Avusturya Liseliler Derneği'nden Aysin İzer (Genel Sekreter), Beşiktaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden Ersan Öksüz, İstanbul Mimarlar Odası'ndan Şirin Bayram, Bebekliler Derneği'nden İhsan Poroy, Robert Koleji Mezunları Derneği'nden Selim Ergin, YÖRET Vakfı'ndan Süheyla Özgirgin, TEMA Vakfı'ndan Güner Açıksoz, Aile Sağlığı Araştırma Derneği'nden İrem Hatat ve Akatlar Mahallesi Muhtarı Tayfun Kirmanlı'dan oluştu.

Konsey, ilk üç aylık dönemde Beşiktaş Belediyesi'nin 2023 erimli stratejik planı hakkında bilgi alarak çalışma gruplarını oluşturdu. Dönemin ikinci olağan genel kurulunu 28 Ocak 2010 tarihinde yapan Konsey, çalışmalarını Balmumcu'da tahsis edilen ofiste sürdürüyor. Bu döneme ait projeler arasında çalışma gruplarının etkinliklerinin yanı sıra “Beşiktaş, BM Bin-yıl Kalkınma Hedeflerini Destekliyor” kampanyasını başlatmak için altyapı çalışmaları yer alıyor.

Çalışma grupları

Beşiktaş Kent Konseyi çatısı altında faaliyet gösteren çalışma grupları, Beşiktaş kenti ve ülke sorunlarına duyarlı, bu konularda söyleyecek sözü, verecek zamanı ve enerjisi olan, iddia sahibi bireylerden oluşuyor. Beşiktaş Kent Konseyi çalışma grupları Afet Bilinçlendirme, Çevre Bilinci ve Çevrenin Korunması, Sağlıklı Kent Beşiktaş, Otopark ve Trafik Sorunları ile Katılımcı Yönetim İçin Beşiktaş Gönüllüleri çalışma gruplarından oluşuyor. Kamu kurumlarından temsilciler, üniversitelerin ilgili bölümlerinden öğretim üyeleri, dernek ve vakıf temsilcilerinden oluşan çalışma grubu üyeleri, Beşiktaş kentine ilişkin sorunları ve geniş katılımlı çözüm önerilerini tartışıyor.

Kadın meclisi

Ülkenin genel temsil yapısının yerel düzeydeki izdüşümü olarak “kenti eşit haklarla birlikte yönetme” boşluğunun doldurulmasında önemli bir işlevi olan kadın meclisleri, kent konseyi'nde kadınların güçlü bir şekilde temsilini sağlayarak, kadınlarla ilgili öncelikli konuların kentin ortak gündemine taşınmasının öncülüğünü yapmaktadır.

Bu genel çerçevede kadın meclisi'nin kadınların toplumsal yaşamın her alanında söz sahibi olması, kent ve kadın sorunları ile kentli hak ve sorumlukları konusunda bilinçlenmesi, kadın bakış açısıyla politikalar oluşturulması, kentsel yaşama katılma ve kente ait olma duygusunun geliştirilmesi, kadınlara karşı yapılan her türlü ayrımcılığa ve aile içi şiddete karşı güç birliği yapılması, kadınların sorunlarından, gereksinimlerinden ve beklentilerinden yola çıkılarak çözüm önerileri ve projeler üretilmesi, bu önerilerin ve projelerin gerçekleştirilmesi için katkıda bulunulması ve genelde yerel hizmetlerin yürütülmesinde daha çok sorumluluk üstlenilmesi gibi çok yönlü ve geniş kapsamlı hedefleri bulunmaktadır.

Beşiktaş Kent Konseyi Kadın Meclisi 2009-2010 dönemi çalışmalarına 25 Aralık 2009 tarihli genel kurul ile başladı. Koordinatörlüğünü aynı zamanda İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü olan Nazan Moroğlu'nun yaptığı Yürütme Kurulu, emekli Hakim Türkan Er, Mimarlar Odası'ndan Serpil Tümer, Çağdaş Eğitim Vakfı'ndan Deniz Banoğlu, Ha-

Beşiktaş Kent Konseyi Ocak 2008'de yapılan geniş katılımlı toplantıyla çalışmalarına başladı

bitat İçin Gençlik Derneği'nden Burcu Kılınc, Kültür Mahallesi Temsilcisi Zümrüt Yılmaz ve Bebek Mahallesi Temsilcisi Aydan Arat'tan oluşuyor. Beşiktaş Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin ilk etkinliği Başkan İsmail Ünal'ın da katıldığı 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü yürüyüşü, basın açıklaması ve o hafta düzenlenen bir dizi etkinlik oldu. “Çağdaş Kent İçin Beşiktaşlı Kadınlar Elele” sloganıyla her perşembe günü düzenledikleri “Açık Kapı Günleri”nde “Bilinçli Alışveriş Bilinçli Beslenme”, “Kadının İnsan Hakları Bilgilendirme Toplantıları” ve “Okuma Günleri” yer alıyor.

Gençlik meclisi

Gençliğin kendi geleceklerini biçimlendiren kararların “mimarı” olması gerekir. Bu anlamda gençlik, birçok çalışma grubunun ilgi alanına “hedef kitle” olarak doğrudan girerken, diğerine de yerel karar alma süreçlerinin “ortağı” sıfatıyla dahil olmaktadır. Bu özel konum, 15-26 yaş grubundaki, gençliğin bakış açısını tüm katılımcı platformlara taşıyacak ve sesini duyuracak Gençlik Meclisleri'nin oluşmasını gerekli kılar.

Gençlik Meclisi'nin temel işlevleri arasında gençliğin kent yönetimlerinin planlama, karar alma ve uygulama süreçlerinde aktif olarak yer alması, gençlikle ilgili programların teşvik edilmesi ve yaşama geçirilmesinin kolaylaştırılması, örgütlenme bilincinin geliştirilmesi, gençler arasında bilgi ve deneyim paylaşımının güçlendirilmesi ve ulusal düzeyde gençlik politikasının oluşturulmasına katkıda bulunulması yer alır.

Beşiktaş Kent Konseyi Gençlik Meclisi 2009-2010 dönemi çalışmalarına 18.12.2009 tarihli genel kurul ile başladı. Koordinatörlüğünü Yıldız Teknik Üniversitesi'nden Zeynep Sinem Konca ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nden Zeynep Akın'ın üstlendiği Yürütme Kurulu, Bahçeşehir Üniversitesi'nden Halil Ünsal, Boğaziçi Üniversitesi'nden Tuğçe Sezer, Beşiktaş Belediyesi Erkek Öğrenci Konukevi'nden Hasan Can Sağır, Kız Öğrenci Yurdu'ndan Sevinç Şahin, ÇEKÜL Vakfı'ndan Emel Sarıgül, Hangar Sanat Derneği'nden İbrahim Öztürkcan, YÖRET Vakfı'ndan Gürbet Akdoğan, CHP Gençlik Kolları'ndan Dilay Çakmak ve Gürkan Bektaş, Gençlik Meclisi Çalışma Grubu'ndan Ertürk Can Erten, Beşiktaş Atatürk Anadolu Lisesi'nden Melisa Menceloğlu, İstek Atanur Oğuz Lisesi'den Maral Karagöz ve Enes Kılıç, Yeni Levent Lisesi'nden Enis Güleray, Akatlar Mahallesi'nden Dilara Kara ve Musa Kara'dan oluşuyor.

Beşiktaş Gençlik Meclisi'nin “üniversiteler kenti” Beşiktaş'ta, kentle ilişkisi olan tüm gençleri ortak akılda buluşturan bir platform olmak amacıyla bu dönem sürdürdüğü projeler arasında “Paramı Yönetebiliyorum”, üniversite öğrencileri ve profesyonelleri alan tercihi yapan lise öğrencileri ile buluşturan “Lise Kariyer Günleri”, 19 Mayıs Gençlik Festivali”, Avrupa Birliği Gençlik Projesi yer alıyor. **B+**

“Beşiktaş Gönüllüleri”

Yazı: YÜKSEL TÜRKİLİ Fotoğraf: ŞENOL KAŞIKÇI

Onlar kent yaşamında, kararlılıkları, iddiaları ve bireysel duyarlılıklarıyla Beşiktaş için el ele verdiler.

Beşiktaş'ın kentsel yaşamında yeni bir olgu var: Beşiktaş Gönüllüleri...

Kent yaşamına sosyal sorumluluk projeleriyle, kararlılıkları, heyecanları ve iddialarıyla damgalarını vuran “gönüllüler.”

Çağdaş toplumların tanımlı örgütlenmeleri; kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarının dışında, bireysel duyarlılıklarıyla bir araya gelen “gönüllüler”.

Yaşadıkları sokakta, sitede, mahallede hak ettiklerine inandıkları yaşam koşullarını yaratmaya kararlı “gönüllüler”.

Her toplumsal düzenin sürekliliğinin sağlanması sürecinde yaşanan iki temel olgu vardır; tanımlanabilen beklentilerin karşılanmasına yönelik iş bölümü ile hizmet sunumunun yeterliliği ve kalitesi sorunsalı. Her iki konuda da iş bölümü ve hizmet sunumunda yeterlilik ve kalite- mükemmelliğe ulaşmanın, toplumsal ilerlemenin sonuna gelindiği anlamını taşıyacağı açık.

Genelde kabul gören bir anlayış olmasına karşın bunun doğru olmadığını biliyoruz. Kamu kesimi toplumsal beklentileri karşılamak konusunda tepki göstermede her zaman yetersiz ve geç kalmakta. Her ne kadar son yıllarda sosyal sorumluluk projelerine kaynak aktarıyor olsalar da, temel amacı “kâr maksimizasyonu” olan özel kesimin toplumsal beklentilerin karşılanmasında sorumluluk almasını beklemek doğru olmaz. Sivil toplum örgütlenmeleri çok farklı biçimlerde ortaya çıkıyor.

Meslek odaları gibi yasalarla kurulanlar, siyasi düşüncelerini dünya çapında yaymak ya da ürettikleri atıkları geri alma zorunlulukları nedeniyle özel kesim tarafından kurulan vakıflar ve sosyal statü göstergesi, sınıfsal çıkar amaçlı dernekler... Öte yandan, çevre duyarlılıkları, ekonomik sömürüye karşı başkaldırılarıyla dünya çapında örgütlenen topluluklar var. Amaç, kapsam,

biçim gibi birçok farklılıklar gösteren sivil toplum kuruluşlarına ortak bir kuramsal çerçeve geliştirmenin zorluğu açık.

Şimdi “Beşiktaş Gönüllüleri” sivil örgütlenme için yeni bir önermeyle geliyorlar: “21. yüzyılda yaşamın yoğunlaştığı kentlerde, ‘insan için, insanca bir çözüm’ ancak ‘insan odaklı’ olabilir!”

İnsanca bir çözüm için yeterlilikleri tartışmalı kamu ve özel kesim örgütlenmelerine karşı, çağdaş insanın çözümü insan odaklı olmalı!

Önermenin açılımı basit ama etkili. Hareket noktası yaşam çevremizden başlamalı; sokağımızdan, sitemizden, mahallemizden...

Başlama noktası; temel sorunlarımız, beklentilerimiz olmalı. “Paylaşılan” ve “ortak” sorunlarımız, beklentilerimiz...

Bu aşamada önemli bir ayrıntı var: Ortak sorun konusunda çözüm için bir araya gelindiğinde her zaman aynı düşüncelerde uzlaşılması mümkün olmayabilir. Örneğin sokak hayvanlarının yarattığı sorunlar konusunda çözüm arayan gönüllüler, konuya çelişik noktalardan yaklaşan iki görüşü de dikkate almak zorundalar; hayvanseverlerin yaklaşımları ile sokak hayvanlarının yarattığı güvenlik ve kirlilik sorunlarından rahatsız olanların görüş ve istekleri... Karşıt görüş ve isteklerin olduğu durumlarda ortak çözüm için iki nokta önem

kazanıyor; uzman görüşü ve ortak çözüm için tarafların özveride bulunması.

“Beşiktaş Gönüllüleri”nin kısa süreli deneyimleri bu konuda başarılı örnekler taşıyor. Kentlilik bilinci ve duyarlılığıyla harekete geçen çağdaş insanlar yaşam kalitelerini artıracak çözümler üretiyorlar.

Bundan sonraki aşama, özellikle yerel yönetimlerden başlayarak kamu ve özel kesimin bu insan odaklı yerel çözüm sürecine uyum göstermeleri. **B+**

Beşiktaş Gönüllüleri mahalle toplantısı sırasında.

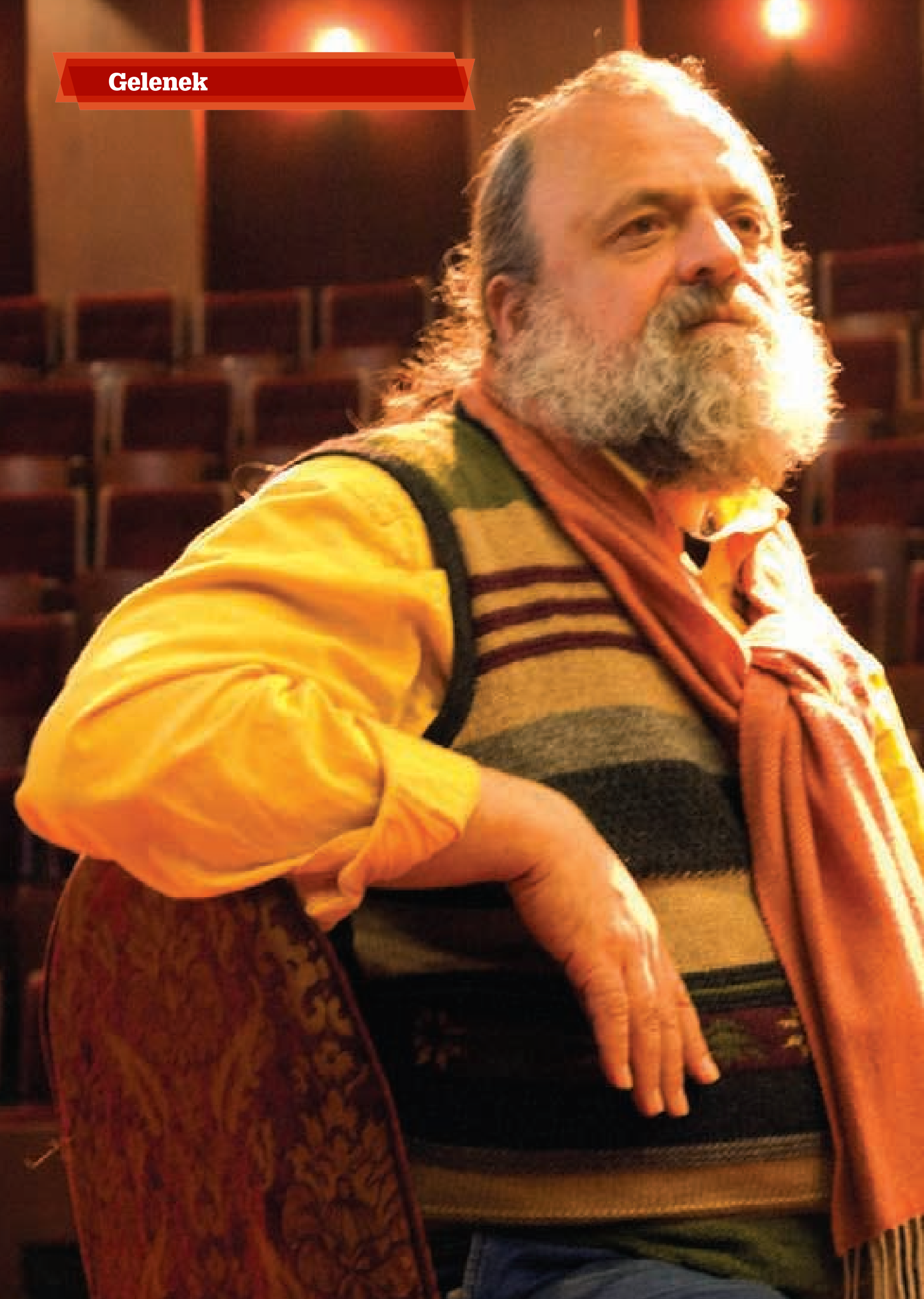

Beşiktaş Gönüllüleri Arnavutköy Çileği'ni yeniden canlandırmak için Bebek'teki fide dikiminde.

Beşiktaş Gönüllüleri kültür turları da düzenliyor.

Gelenek

Ustalara Saygı'nın ustası

Yazı: GÜLÇİN TAHİROĞLU Fotoğraflar: ERDEM AYDIN

Gazeteci-Yazar Faruk Şüyün Beşiktaş Belediyesi için tam 84 kez 'Ustalara Saygı Gecesi' düzenledi. Her biri birbirinden farklı, bir film tadında geceler...

Yer, bu kez Akatlar Kültür Merkezi. "Dünya Tiyatrolar Günü"nde 84 kez 'Ustalara Saygı Gecesi' düzenleyen Faruk Şüyün'la birlikteyiz. "Her 'Ustalara Saygı'yı bir film, bir senaryo gibi düşünün. Hiçbiri birbirine benzemeyen. Hepsi bir film gibi yaratılıp kurgulanan" diyor Faruk Şüyün ve ardından ekliyor: "Beşiktaş Belediyesi çalışanları, benim ve arkadaşlarımin ortak emeğinin sonucunda tam anlamıyla bir prodüksiyon çıkıyor ortaya, bir bütün oluşuyor."

Seçilen konu ve kişiler gözönüne alındığında, bu, bazen gündemin peşinden giden bazen de gündemi kendisi yaratan bir süreç. Bu hızlı süreç için Faruk Şüyün'un yorumu şöyle: "Sekseni aşkın saygı gecesi gerçekleşmesine rağmen hep aynı şeyi tekrarlıyormuşum gibi hissetmedim. Her seferinde farklı bir heyecanı ve coşkuyu yaşadık izleyicilerle."

Evet, gazeteci-yazar Faruk Şüyün edebiyat dünyasının yakından tanıdığı bir isim. Beşiktaş Belediyesi'nin 'Ustalara Saygı Geceleri'nin de ustası. Onunla "Ustalara Saygı Geceleri"nin perde arkasını ve Faruk Şüyün'un bilinmeyen yönlerini sizlerle paylaşmak istedik. Faruk Şüyün, B+'nın sorularını yanıtladı.

Seksen dört kez 'Ustalara Saygı' etkinliği düzenlemiştiniz. Bu etkinliklerin kente anlam kazandıran kültür etkinliklerinden biri olduğu kesin. Beş yıldır sürüyor, daha da sürecek. 'Ustalara Saygı Geceleri'ni hangi duygularla düzenliyorsunuz?

F.Ş: Gerçekleştirdiğim etkinliklerin en önemlilerinden biri 'Ustalara Saygı'. Burada önemli bir nokta var, altını çizmek istiyorum. Bana bunları yapma imkânı veren, bu konuda desteğiyle önümü açan Beşiktaş Belediye Başkanı Sayın İsmail Ünal'dır. O, sanatın, sanatçının, kültür adamının en başından beri yanında yer aldı, onlarla aynı yerden baktı. Rahatlıkla söyleyebilirim ki İstanbul'un kültüre, sanata en çok destek veren başkanıdır.

İlk 'Ustalara Saygı Gecesi' kimin için yapıldı?

F.Ş: İlk Melih Cevdet Anday içindi. Etkinliklerimizi Akatlar Kültür Merkezi'nin Melih Cevdet Anday Sahnesi'nde gerçekleştiriyoruz. İlk ona saygı gecesi ile başladık ve etkinliklerimiz yaz aylarında parklarda sürdü.

Ustaları nasıl seçiyorsunuz?

F.Ş: Etkinliklerimizi düzenlerken halen yaşayan kültür, sanat ve bilim insanlarını seçmeye özen gösteriyoruz. İnsanlar hayattayken onlar için bir şeyler yapılması daha anlamlı diye düşünüyorum. Onları Beşiktaşlılarla, bütün İstanbullularla buluşturuyoruz. Ustalarımız bizleri onurlandırıyor. 'Ustalara Saygı' toplantılarını, bazen de tematik olarak gerçekleştiriyoruz. Dünya Tiyatrolar Günü, Nâzım Hikmet Geceleri, Dünya Kadınlar Günü gibi... Ustaları Beşiktaş Belediyesi yönetiminin bilgisi dahilinde seçiyoruz. Hayatta iseler mutlaka kendileri de katılıyorlar; değilse, aileleri ile ilişkiye geçip des-

teklerini alıyoruz. Gecelerde mümkün olduğunca bütün sanat dallarını biraraya getirmeye çalışıyoruz. Şairse, şiirinden beste varsa çalışıyoruz, öyküsünden film yapılmışsa, o filmde oynayanlar katılıyorlar etkinliğe vs.

Beşiktaşlılar da sahip çıkıyor 'Ustalara Saygı' gecelerine...

F.Ş: Beşiktaşlılara teşekkür etmek istiyorum. Beşiktaşlılar kültüre, sanata sahip çıkıyor. Bunu, Beşiktaş Belediyesi'nin diğer etkinliklerinde de görüyoruz. Dikkat ediyorum, mesela gecelere Kadıköy yakasından gelenler de var. Gece uzarsa, otobüslerine yetişmek için üzümlere kalktıklarını görüyoruz. Yani İstanbul'un değişik semtlerinden de yoğun izleyici katılımı oluyor.

Her çalışmada bambaşka bir dünya ile buluşuyor insan.

Ayrıntıları yakalamaktan hoşlanıyorsunuz.

F.Ş: İyi bir gözlemci olduğumu söyleyebilirim.

Yaşamak bir sanatsa biz neleri atlıyoruz?

F.Ş: 1980'den sonra ne yazık ki bizim insanımızda merak kaybı oldu. Merakı kaybı olduğu için de çok şeyi iskeleyabiliyor. Merak olmayınca bir insan, olayların arka planını göremiyor, olayların nedenini yorumlayamıyor, yeni çıkan bir kitabı almıyor, okumuyor... Yeni bir filmi merak etmediği için izlemiyor. Bu, bence, en önemli sıkıntı bugün. Bu merakı yeniden kazandırmamız lazım. Bunu kaybetmemizde ne yazık ki, ezberci eğitim sisteminin yeri olduğunu düşünüyorum. Bunda çocukların bir kabahati yok. Çünkü, ezberci eğitimde meraka gerek yok, ezberlerseniz zaten başarılı olursunuz. Önce ailelerin evde, sonra öğretmenlerin okulda bir şeyler yapması gerekiyor bu konuda. Eğer merakı tekrar doğurabilirsek, sanırım hayatı iskeleyen insanların sayısı yeniden artacaktır.

Sürekli üretim, sürekli değişim... Hayatın size biçtiği rol bu...

F.Ş: Ben sadece öğrenmeye çalışan meraklı bir insanım. Diğer insanlara göre biraz daha fazla biriktirmiş oluyorum böylece. Ben, böyle bakıyorum.

Evet, Faruk Şüyün sizi daha yakından tanımak istiyoruz.

Gelin çocukluğunuzdan başlayalım. Nasıl bir çocukluk geçirdiniz? Hangi ortamda büyüdünüz?

F.Ş: Ben tek çocuktum. Tek çocuk olmanın çok büyük avantajları vardır. Bir defa kıskanacak kimse olmaz. O zaman da biraz daha rahat hareket etme ve hatta şımarma şansı bulursunuz. Çocukluğum bahçeli, müstakil bir evde geçti. Dayımın binlerce kitabının bulunduğu bir odada büyüdüm. Annem de kitaplara düşkün bir insandı. Coğrafya öğretmeni idi, ama beni doğurunca çalışmayı bırakmıştı. Çocukluğumdan itibaren kitaplar arasında geçen hayatım hayal dünyamı geliştirdi.

Ne zaman tanıştınız kitapla sorusunun da yanıtını almış olduk. Gözünüzü dünyaya açtığınız andan itibaren kitapların dünyasına dalmışsınız.

Ustalara Saygı Geceleri'nin ilki Melih Cevdet Anday için düzenlendi

F.Ş: Kitaplar sayesinde, çok erken yaşlarda hayal gücüm gelişti. Sinemada bir film seyrederken hayal etme şansınız yoktur. Çünkü izlediğiniz Anna Karanina, sizin değil, yönetmenin çizdiği, yarattığı Anna Karanina'dır. Ama okuduğunuzda Anna Karanina'yı siz hayal edersiniz.

Kendi kahramanlarınızı yaratma çabanızda tek çocuk olmanın verdiği bir yalnızlığın payı da var mıydı?

F.Ş: Kitapların arasında büyüyünce pek de yalnız olmuyorsunuz. İtiraf etmeliyim ki ben, özellikle anneme çok düşkündüm. Bir defasında, beş-altı yaşlarındayken beni anneannemlere - ki aynı binada oturuyorduk - bırakıp bir yılbaşı balosuna gitmişlerdi. Beş yıldızlı bir otelde, son derece görkemli bir balo. Ağlamış, zırlamış dedemi gönderip onları daha balonun başındayken eve çağırtmışım da ancak öyle uyuyabilmişim.

Aslında yalnızlık değil mi insanı kalabalık kılan, yalnızlığın bir tadı yok mu hissetmesini bilene? Siz kitaplarla atmışsınız yalnızlık duygusunu üzerinizden, öyle mi?

F.Ş: Oktay Akbal'ın 'Yalnızlık Bana Yasak' adlı bir kitabı vardır. Ben onu okumuş ve çok etkilenmişim. Hemen peşinden de bir öykü yazmışım. Adı 'Yalnızlık Yalnız Benim'di. Yalnızlık, üretkenliği artıran bir duygudur aynı zamanda. Son yıllarda giderek yalnızlaşıyorum. Beni bir kara delik gibi sürekli içine doğru çekiyor. Bundan hoşnutum. Sonuçta evimi de değiştirdim; kentin daha uzak bir köşesine, Sancaktepe'ye taşındım. Birkaç yıl önce, Galata Kulesi'nin dibinde oturuyordum. Şehrin, hayatın tam ortasıydım.

Yalnızlığı seçme nedeniniz daha üretken olmak adına yapılmış bir eylem gibi, ne dersiniz?

F.Ş: Yaşlandıkça üretkenliğim çoğalıyor. Artık dörtnala koşuyorum. Nereye? Daha çok, daha çok üretmeye... Hani Cemal Süreya diyor ya, "Gece-ler çok kısa, dörtnala sevişmek lazım." Benim de dörtnala üretmem lazım. Üretmem ve belki de tüketmem lazım, çünkü önümdeki zaman çok kısa.

Çok fazla karamsar bakmıyor musunuz hayata?

F.Ş: Hayır. Önümde yaşadığım kadar bir zamanın kalmadığı kesin. Bu nedenle hayatımın geri kalan yıllarının nitelikli olması lazım. Bunun için şehirden uzağa taşındım. Yalnızlığımı üretime dönüştürebildiğim için mutluyum. Bunu yapamazsanız eğer, yalnızlık melankoliye, o da hastalığa dönüşür.

Bu haliniz pek de yeni değil anlaşılır. Mesela, Dünya Gazetesi'nde 'Odak' başlığıyla yayınladığınız yazılarınızın birinde, Pink Floyd'un konserine giderken kimseyi yanımda istemedim diyorsunuz...

F.Ş: İşte yaşın ilerlemesinin getirdiği bir şey daha. Hiçbir detayı kaçırmak istemiyorsunuz ve sonuna kadar tadına varmak istiyorsunuz yaşadığınız anın. Birinin herhangi bir sözü, Pink Floyd gibi çok sevdiğiniz bir topluluğun konserinde, bir daha büyük ihtimalle yaşanmayacak o anda bir duraklamaya neden olabilir...

Bir yazınızda “İstanbul seni hiç aldatmayacağım” derken şehir dışında yaşayarak İstanbul’u aldatıyor gibisiniz, ne dersiniz?

F.Ş: İstanbul benim için çok önemli. Aslında büyük kentlerin hepsi çok önemli. Bunların başında New York geliyor. O zaman niye şehrin dışında yaşıyorsun, bu bir çelişki değil mi, denebilir. Çelişki değil, çünkü ben kentin ortasına bir taksi mesafesindeyim. Hayatın ortasında olup da kenarda yaşamak güzel! Gidip de Datça’da, Bodrum’da, kente saatlerce uzakta yaşamak bana göre değil. “İstanbul seni hiç aldatmayacağım” derken bunu anlatmaya çalışmışım. Bana oralarda yaşamak çok cazip gelmiyor. Ben, hayatın ortasında olmak zorundayım. Oradan besleniyorum. Ne kadar yalnız olursam olayım. Onlar olduğu için yalnızlık güzel. Yoksa yalnızlığın da bir anlamı olmuyor. İstanbul, nereye gidersem gideyim, nerede yaşarsam yaşayayım sonuçta geri geldiğim ve hiçbir zaman da bırakamayacağım bir aşk. Evet, hayattaki en büyük aşkı İstanbul’dur diye düşünüyorum. Ama İzmir’in de hakkını yememek lazım. İstanbul’a bir gün döneceğimi bilerek yola çıkmak koşuluyla severek gittiğim bir kent İzmir.

Şair “Gökyüzü gibi bir şey çocukluk, hiçbir yere gitmiyor” diyor. Siz de aslında tek çocuk olduğunuz için yalnızlığı çocukluğunuzda öğrenmişsiniz, şimdi de onun keyfini çıkarıyor gibisiniz...

F.Ş: Edip Cansever söylemiş o dizeyi. Bana çok yakın sözcüklerden oluşuyor. Ben aslında hep yaşlanıyordum, ama büyümüyordum, çocuk kalıyordum diye düşünüyordum. Geçen sene şubat ayında annemi kaybettim. O zaman ilk defa büyüdüğümü düşündüm. Onca sene hep yaşlanırken annemin ölümünden sonra büyüdüm. Büyüdüğüm için de bugün çocukluğumla aramda bulutlar var diyebiliyorum. Çocukluğum gökyüzünde, bulutların ardında, oralarda bir yerlerde duruyor.

Ölümün öğretici bir yanı var, değil mi?

F.Ş: Hastalığını öğrendikten sonra, üç buçuk ay içerisinde annem, o dö-

nüşü olmayan yolculuğa çıktı. Son üç buçuk ayı beraber geçirdik. Annem-siz ne kadar eksik kalacağımı o zaman çok daha iyi anladım. Bugün, o yok! Çok eksiyim... Onu yüreğimde, beynimde yaşıyorum .

Edebiyat dünyasında ayrı bir ağırlığınız var. Çünkü herkes biliyor ki Faruk Şüyün aynı zamanda bir perde arkası üstadı.

F.Ş: Estağfurullah. Üstat, çok iddialı... Ben perde arkasındaki adam olmayı tercih ettim hep.

Geçmişten bu yana editörlük yaptığınız yığınla dergi, kitap, ansiklopedi var. Hâlâ da sürüyor bu süreç. Kaç yıldır çalışıyorsunuz?

F.Ş: Bâbüâli’ye geldiğimde tarihler, 1976 yılını gösteriyordu.

Nereden geldiniz?

F.Ş: Vefa Lisesi’nden sonra, Hukuk Fakültesi’ne girmiştim o sene. Onlarca tercih yazmamıştım üniversite sınavında, yalnızca beş aday okulum vardı. Niye Hukuk Fakültesi dersiniz, o zamanlar Petroçelli diye bir avukatın dizisi vardı televizyonda. Ondandır etkilenmişim. Ancak, daha okulun ilk aylarında dayken anladım ki bizim hukuk sistemimizle Amerika’nınki arasında hiçbir benzerlik yok. İdealimdeki gibi bir avukatlık yapma şansım yoktu. Aktif bir iş olarak ne yapabiliirdim? Gene hayatın içinde geçen gazetecilik aklıma geldi. Toktamış Ateş’in annesi Fikret Hanım, benim edebiyat hocamdı. Evlerine çok gidip gelirdim, Toktamış Ateş ağabeyim gibiydi. “Beni bir gazete-ye gönderir misin?” diye sordum, o da beni Cumhuriyet’e, Sami Karaören’e gönderdi. O da spor servisine, Abdülkadir Yücelman’a... Küçük çeviriler fa-lan, alıştırma uçuşları... Daha sonra, Dünya Gazetesi’ne yani şu anda da çalıştığım gazete-ye başladım. O zamanlar İhsan Altın diye bir işadaminin-di gazete. Mete Akyol gazetenin başındaydı, Selim İleri sanat sayfasını hazırlıyordu. Ben de sanat sayfasında Selim İleri’ye yardım etmeye başladım. Erbil Tuşalp haber müdürüydü, Oktay Pirim istihbarat... İçinde kadın sayfa-sı, işçi sayfası, sanat sayfası olan bir gazete yapıyorduk.

Yıl kaçtı?

F.Ş: 1977'nin sonlarıydı. 1980'de Hürriyet Gösteri çıktı. Doğan Hızlan'la birlikte çalışmaya başladım. Daha sonra da Varlık Dergisi ve yayınları geldi.

Belleklerimize yer eden Varlık Yıllıkları'nı da siz çıkardınız, değil mi?

F.Ş: Orada çalıştığım dönemde yıllıkları ben hazırladım. Varlık Dergisi'ni çıkardık Kemal Özer'le birlikte. Sanatın, kültürün içinde yıllar öyle geçip gitti. Arada Görsel Yayınları'nın ansiklopedileri var. Hilmi Yavuz'un başında olduğu Gelişim, Rekin Teksoy'un yönettiği Arkin ansiklopedileri... Bir de İnkılap gibi, E Yayınları gibi çeşitli yayınevleri var. Sonra Özgür Yayınları'nın Türk yazarları dizisini başlattım. Kimler yoktu ki yazarlarımız arasında? Atilla İlhan, Selim İleri, Salâh Birsell, Çetin Altan, Fazıl Hüsnü Dağlarca, edebiyatımızın neredeyse bütün ustaları...

Yaşar Kemal'in kitaplarını yayına hazırlamanız hangi dönemde oldu?

F.Ş: Yaşar Kemal'in oğlu Raşit Gökçeli, Toros Yayınları'nı kurmuştu ve işin başındaydı. 'Gel' dedi, 'bana yardımcı ol.' Yaşar Kemal'in bütün kitaplarını hazırladık. Yani var olan kitaplarını tekrar gözden geçirdik, yenilerinin ilk okuyucuları olduk. Yaşar Kemal'le konuşmak çok keyifliydi. İlk eşi Tilda sağdı, evde Blondie isimli sarı bir kedisi vardı, Yaşar Kemal'in kucağından inmeyen. Yaşar Kemal'in uzun yürüyüşlerine katıldım, orada kendisiyle söyleşi yaptım, Dünya Kitap Dergisi'nin ilk sayısında da yayınladım. İşte o Dünya Kitap, Kasım ayında 20 yaşına giriyor.

Bu süreçte ayrı bir yeri var değil mi Dünya Kitap'ın?

F.Ş: E tabii. Benim bebeğim...

Elinize doğmuş gibi.

F.Ş: Evet. Bu proje bugün 20 yaşına ulaşıyor. Önemli bir olay. Her ayın ilk cuma günü çıkıyor. Son aylarda uygulamaya geçirdiğimiz bir projemiz daha var. 'Ehlikeyf' isimli bir gastronomi eki.

"Ehlikeyf", tam perhiz yapmanız gerekirken sizi zorlayan bir yayın olmuyor mu? Yazılarınızdan birinde 'Yaşam kaliteni yükseltmen lazım' diye sizi uyaran doktorunuzdan

bahsediyorsunuz. Bakın gözümünden kaçmadı bu...

F.Ş: Geçtiğimiz günlerde, çikolata üreten bir arkadaşımızla beraberdik. Şöyle bir şikâyette bulundu bizim afiyetle yediğimiz muhteşem çikolataları üreten kişi: 'Eve gidiyorum ellerim çikolata kokuyor ve nefret ediyorum bu kokudan, nasıl kurtulacağımı bilemiyorum'. Yani bir şeyi iş olarak yaptığınız anda, zevkini alamıyorsunuz. Benim doktoruma gelince, şeker yeme ölürsün, diyor. Unlu yeme, ölürsün diyor, bu kadar sert konuşuyor. Hasta olmadan tedbirler almaktan yana... Ama ben de şöyle hileler yapmaya başladım: Eğer Antep'te değilsem baklava yememeye çalışıyorum. Yani yalnızca iyi yapılmışsa şekerli ve unlu bir şey, o koşulda azıcık tadına bakıyorum...

Siz rahatça gazete kitap da okuyamazsınız...

Hatalara takılırsınız mutlaka...

F.Ş: Evet, burada tashih var, diyorum, iyi edit edilmemiş diye şikâyet ediyorum. Okuduğumun tadını çıkaramıyorum.

Ama mutlaka dünya mutfağına da hakim biri olarak çok güzel yemekler yapıyorsunuzdur?

F.Ş: Ben yalnızca meraklıyım, öğrenmeye ve anlamaya çalışıyorum. Yemek konusunda da böyle... Yemek yapmayı çok seviyorum, ama yalnız yaşadığım için tek başına yemek yapmayı sevmiyorum. Ben, yemeğin en azından iki kişiyle hazırlanacak bir şey olduğuna inanıyorum.

Paylaşmaktan hoşlanıyorsunuz...

F.Ş: Mutfağın insanların ilişkilerini sürdürebildikleri en önemli mekân olduğunu düşünüyorum. O açıdan mutfaktaki ilişkileri önemsiyorum. İnsanlar orada bütün günü, sorunlarını, sıkıntılarını paylaşabilirler. Büyük şirketler, kimi zaman elemanlarını patronundan odacısına kadar bir mutfığa sokarlar. Yani ciddi bir eğitim sürecidir bu. Birlikte yemek hazırlanır. Oradaki davranışlar, insanların dışarıdaki ilişkilerini de belirler. Ben de buna inanıyorum. Mutfaktaki ilişki iyiye evlilik de iyidir.

Paylaşımın nasıl olduğunu gösteriyor.

F.Ş: Paylaşabiliyor musunuz? Paylaşamıyor musunuz? Ne kadar birbirinizi kiskanıyorsunuz, ne kadar birbirinizin elinden alıyorsunuz ya da birbirinize bırakıyorsunuz. Ya da yapsın deyip kaçıyorsunuz...

Elinize aldığınız işlerle aranızda derin bir bağ hissediyorum. Öyle hemen bırakıp gitmiyorsunuz. Daha da derinleşmesi için bir iğne oyası gibi işliyorsunuz. İlişkilerinizde de böyle misiniz?

F.Ş: Evet. İnsan bir işi yaparken dallanıp budaklanacağına az şey yapıp onu en iyi şekilde gerçekleştirmelidir. Ben, ilgilenilen alanda derinleşmenin çok önemli olduğuna inanan bir insanım ve bunu özel hayatımda da uygulamaya çalışıyorum. O yüzden kolay kolay gitmem. Gidersem hiç dönmem. Hiç kimseye git demem, gidene de kal...

İdealiniz bu...Bir de sizin için 'iflah olmaz bir romantik'tir diyorlar. Katılıyor musunuz bu görüşe?

F.Ş: Nasıl söyleyeyim, evet romantik diyebilirsiniz.

Oğlak Yayınları'ndan çıkan "Beklemek ve Ummak" isimli kitabınızda şiirler ve şairlerle ilgili referanslar gördüm. Başucu rehberi gibi... Onları sıklıkla okuduğunuz ve güne uyarladığınız söylenebilir mi? Şiirle iç içe yaşıyorsunuz değil mi?

F.Ş: Evet, benim esas alanım şiirdir diyebilirim. Yani esas alanım edebiyat. Edebiyatın içinde de şiir, ama yazmıyorum, sadece takip ediyorum, iyi bir okuyucuyum.

Peki hiç mi yazmadınız?

F.Ş: Yazdım, bir şiirim var. Tek bir şiirim var.

Özelliği tek olması mı?

F.Ş: Tabii hayatımda yazılmış tek bir şiir.

'Beklemek Ummak'ın bir yerinde yaşamın diyeti olmaz diyorsunuz. Öyle mi? Sonuna kadar yaşamalıyım... Cesur musunuz bu konuda?

F.Ş: İnsanın yaşı ilerleyince sonuna kadar yaşamak, en iyi şekilde yaşamak istiyor. Ben böyle bir yaşıyım. Şimdi bakın, son bir buçuk yılda Füzûzan kitabım çıktı önce: "Füzûzan Diye Bir Öykü." Tüyap Kitap Fuarı'nın onur yazarıydı Füzûzan. Çok ilgi gördü. Yapı Kredi Yayınları da kitabı bastı. Onun hemen peşinden "Beklemek ve Ummak" geldi. Ertesi sene Cevat Çapan

Tüyap'ın onur yazarıydı. Onun için bir kitap hazırladım: "Uzaktan Yakına Cevat Çapan." Üzerinde çalıştığım yeni bir kitap var, onu da sonbahara hazırlıyorum. Adı henüz belli değil...

Tüyap Kitap Fuarı'nın bu yılki onur yazarı Doğan Kuban. Onun için de bir kitap çalışmam var. Bu yıl Ece Ajandaları 100'üncü yılını kutluyor. Onlara da bir yüzüncü yaş kitabı hazırlıyorum. Dergiler, kitaplar, bütün bunlar çalışma arkadaşlarımla büyük desteği ile ortaya çıkıyor. Onlara buradan teşekkürü bir borç biliyorum.

Peki, şehre bahar geldi...

F.Ş: Ben, ağaçların benim görebileceğim kaç bahar açacağını çok merak ediyorum.

Hem bahar açmalarını istiyorum, ama daha az bahar göreceğimi hatırlattığı için de üzülüyorum. Öyle tuhaf duygular yaşıyorum.

Ama bahar umudun da yeşerdiği mevsimdir.

F.Ş: Ama her gelen bahar, sonbaharı da hatırlatıyor. Selim İleri'nin bir kitabı şöyle biter: 'Artık baharlar açmayacak bir ağacın altında duruyorlardı.' Umut ediyorum ki, benim ağacım bir müddet daha açacaktır. Çok umutlu bir şey söyledim!

Tam bir üretim sürecine girmişsiniz. Çalışmalarınız birbiri ardına geliyor....

F.Ş: Bütün bunları hızlı bir şekilde yapmamın nedeni, demin de söyledim ya, zamanımın az kaldığını bilmem. Şimdi diyet yapacak halim yok. Tamamen 'obur' olmalıyım, gurman olmalıyım, tüketmeliyim, çünkü daha tüketecek çok uzun yıllar yok önümde. Kafam çalışırken bir şeyler yapabilirim. Çok acelem var...

Yazarlığın, editörlüğün yanı sıra çeşitli kentlerde düzenlediğiniz kasaba festivallerini de düşünenecek olursak sürekli bir çalışma temposu içindesiniz.

F.Ş: Demin de söylediğim gibi dörtnala üretmem lazım. Üretmem ve tüketmem lazım. Şimdi zaman çok kısa... Karadelik var önümde beni çeken... **B+**

Cumartesi pazarının ablası Aysel Gürel

Yazı: GÜLÇİN TAHİROĞLU

15 yıldır her cumartesi pazarın yolunu tutardı. Halkla beslenen bir sanatçıydı o. İki Aysel vardı birbirinden farklı: Biri neşeyi sonuna kadar yaşar, diğeri hüznün sınırlarını aşıp giderdi.

Muradiye Muhtarı Cengiz Hacıömeroğlu'nun anlattığına göre, muhtarlığın önüne bir iskemle çekilir, sonra Aysel Gürel sigarasını tütürmeye başlardı. Bu onun sohbet başlama ritüeliydi adeta. Semtteki esnafla sohbet edilir, hal hatır sorulurdu. Yardıma muhtaç birileri varsa, ne yapıp edilir ona yardım eli uzatılırdı. Fakir fukaranın koruyucu meleği o.

Muhtar Cengiz Hacıömeroğlu, "Çok akıllı bir kadındı; hepimizden, herkesten daha akıllıydı diyebilirim. Yüreği insan sevgisiyle doluydu" diyor Aysel Gürel'i anlatırken. Pazar esnafının ablasıydı o. İstese elini kolunu sallaya sallaya dolaşıp "kırk para vermeden" alışveriş yapacak kadar da kredisi vardı onların gözünde. Çünkü onlar bilirlerdi ki Aysel Abla pazarda mutlaka onları bulur, "Sana beş lira borcum kalmıştı" diye ellerine parayı sıkıştırırdı. Onda alacak kalmazdı.

Şimdi o geleneği kızı Mehtap sürdürüyor. O da İstanbul'da olduğu zaman her cumartesi annesi gibi pazarın yolunu tutuyor. Mehtap Ar, "İstanbul'da isem her hafta anneciğimi anmak için gidiyorum. Bir ona, bir kendime çay söylerim. Ben annemin bulutların arasından bizi gördüğüne inanıyorum" diyor.

Evet, "Aysel Gürel gerçekten de aramızdan ayrıldı" demek kızlarına da, pazar esnafına da zor geliyor. Hemşehrimdi diyen 70 yaşındaki Zeynel Şar, şunları söylüyor: "Her cumartesi o bizden önce pazara gelirdi. Düşünün, biz saat yedide geldiğimizde onu pazarda bulurduk." Bir diğeri, "Pazarın rengi, neşesiydi; onu uzaktan görünce içimizi bir neşe kaplardı" diyerek duygularını ifade ediyor.

Mehtap Ar da Aysel Gürel'in hastanede yatarken ablasıyla kendisine, "Ben pazara gitmezsem yaşayamam" dediğini anlatıyor. Konuştuğumuz pazar esnafı onu tanımaktan ne kadar memnunsaydı kaybetmekten de bir o kadar üzgün.

Simit ve çay 15 yıllık pazar ritüeliydi.
Aysel Gürel'in ailesi bu geleneği sürdürüyor.

Özgürlüğüne düşküdü

Dışarıdan bakıldığında özgür, çılgın, hafif delişmen bir kadın portresi çizdi Aysel Gürel. Oysa şarkılarında içli, olgun ve duygusal bir kadınla karşı karşıya gelirdiniz. Adeta iki Aysel vardı birbirinden farklı. Onunla yapılan söyleşilerden birinde bu iki görünümü Aysel sorulduğunda cevabı hazır: "Doğru, iki Aysel Gürel var. Biri perukasını takar, makyajını yapıp delimtrak hareketlerle ilgi çeker, lafı patlatır. Diğeri de öğretmen kimliğinde kültürlü, oturaklı..."Aysel Gürel bu iki kimlik arasında gitti geldi yıllarca, hayata gözlerini kapayınca kadar da sürdü.

Ciddi yönünü babasından aldığı kesindi. Savcı olan babası bir Cumhuriyet aydınıydı, hukuk adamıydı; annesi ise Cumhuriyet'in örnek ailelerinden birinin kızıydı. Cumhuriyet balolarına katılan ailesi din konusunda asla baskıcı olmadı. Babasının namaz kıldığını yıllar sonra annesinden öğrendi. Babasının 78 yaşında bile kızı sigarasını paketinden çıkardığı zaman gelip yakmasını hafif bir gülümsemeyle anlatırdı. Babası, sigara içen benim çocuğum diye düşünmez, bir kadının sigarasının yakılması gerektiğini bilirdi. Ailesinden gördüğü hoşgörü, onun özgür bir birey olarak yetişmesine katkıda bulundu. "Saygı ve namus insanın beynindedir" derdi Aysel Gürel. Birinin elini öpüp başına koymak asla saygı değildi ona göre.

Bilindiği gibi o bir Karadeniz kızıydı. Denizkızı diye takılırlardı küçükken; denize olan merakıydı bu sözlerin nedeni kuşkusuz. Ama Karadeniz bu, hiç şakaya gelir mi? Sekiz kez boğulma tehlikesi geçirirken, suni teneffüsle hayata döndürdüler Aysel Gürel'i. Karadeniz'in lamboz denilen anaforları onu yutamamıştı ama birçok arkadaşını kaybetmesine neden olmuştu. Arkadaşlarından bazılarını daha 14-15 yaşlarında Karadeniz'in suları yuttu. Yıllar yılı sabahları vurgun yemiş gibi uyanması da bu yüzden besbelli. Teneşirlerin üzerinde upuzun saçları arkadan sarkmış yıkılırken seyretti birçok arkadaşını. Geceleri hep "Kebire yaşasaydı kaç yaşında olacaktı şimdi?" diye hesapladı. Şarkılarında sık sık vurgun sözcüğünü kullanmasının nedeni de Karadeniz'de vurgun yiyen arkadaşlarının hayalinden hiç gitmemesiydi.

Elbiselerle denize girmedi hiç. Dünyanın birçok yerinde insanlar suya çıplak giriyordu. Biz sudan geliyorduk. Ana rahminin içindeki amnion sıvı-

sında yüzerek hayata başlamadık mı? Karaya çıkınca örtünmenin alemi neydi? Bu düşüncelerle denize o yıllarda bile mayo ile girmeye kararlıydı. Kararlıydı, dikbaşlıydı. Sözü'nün eriydi. Aşık oldu mu da, tam aşık olurdu. Aşkı, "Grip gibi ya da AIDS gibi düşünebilirsiniz" derdi. Ona göre aşk, virütik bir şeydi. "Seks dürtüsünü, birbirinin üzerine tepişmeyi edepli hale getirmektir aşk.

Ona göre, aşk güzel bir masaldı. Fikirleri açık ve netti. Lafı evelemez gevelemez net ifadeler kullanırdı. Aşk olsaydı eğer genelevler de olmazdı. Gerçek hayattaki aşk çocukluğumuzun masallarındaki gibi değildi.

Aysel Gürel'in kızları, onun kızları olmakla gurur duydular hep. Onu 'Mükemmel bir anneydi' sözleriyle anıyorlar şimdi. Mehtap Ar, "O bizim annemiz, babamız, ağabeyimiz, çocuğumuz, öğretmenimizdi. Bize ayaklarımızın üzerinde durmayı o öğretti" diyor.

Türkçe'yi çok güzel kullanırdı

Şarkı sözü yazarlığıyla ünlü oldu ama oyunculuk yönü de vardı Aysel Gürel'in. İlk kez Romeo ve Juliet'te oynadığında 15 yaşındaydı. Trabzon Halk Evi'nde çok güzel etkinlikler olurdu o yıllarda. Halk Evi'nin kapısına "Oyun oynayacak kız aranıyor" yazısını astıklarında ilk koşan Aysel'di. Ama o kadar zayıftı ki, o zamanın ünlü tiyatro oyuncusu Talat Gözbak, "Çok siskasın" diye geri çevirdi onu. Ama başka müracaat eden olmadığı için Aysel'i kabul etmek zorunda kaldılar. Sahneleri kiliseden bozmadı. Civardaki valiler de katıldılar ilk oyuna. Ertesi gün yerel gazetelerde "Memleketimizin medarı iftiharını bir genç kız neşet etti" diye yazdıklarında babası "Kimmiş bu çocuk, aferin" diyecekti. Haberi yoktu babasının oyuncu olduğundan. O babasını bile uyutmayı bilmişti. Öyle ya babası Hazreti Muhammed'in devesinin sağ arka ayağının bir çivisinin eksik olduğunu bile bilmez miydi? O hem meşhur bir din adamı hem de hukuk fakültesi mezunuydu. Ama kızı Aysel Gürel olunca o bile çaresiz kalabiliyordu. Lise yıllarında klasikleri oynarken İsmet İnönü bile gelip seyretti onu. Babası onunla gurur duydu hep.

Türkçe'yi çok doğru kullanması onu müzik piyasasında da farklı kılan özelliklerinden biri oldu. Ahmet Hamdi Tanpınar hocası oldu. Ondandır çok etki-

lendi. Kimi zaman Faruk Nafiz Çamlıbel, Ahmet Haşim, kimi zaman Pablo Neruda'dan etkilendi. Bu süreç kendi şiirini bulana kadar sürdü. Şiir duvarının çok geç ve güç örüldüğünün farkındaydı. Çok okudu, çok farklı dünyalara daldı. Şiirle, edebiyatla besledi. O kadar ki, insanlar yıllar yılı bir şarkıyı dinlediklerinde "İşte bu Aysel Gürel'in şarkısı" diyebildiler. Akıllardan çıkmayacak Ünzile, Firuze gibi şarkılar üretti.

Ünlü olmak ya da ününü korumak isteyen şarkıcılar onun kapısına koştu- lar yıllarca. Ama o karşısındaki kişi okuyabilecek yapıda ve seste değil- se "Sen bunu okuyamazsın" der yapıtını asla vermezdi. Kimse de ona gü- cenmezdi. Zira o Aysel Gürel'di.

Dört yatak odası ve çok büyük salonu olan üç yüz metrekarelik bir evde yalnız yaşadı hayatının son günlerine kadar. Bu bir tercihti. "Ben hiç yalnızlık hissetmiyorum. Aslında tek başıma çok kalabalığım" sözleriyle ifa- de ederdi duygularını.

Kızları her zaman yanındaydılar ama o yalnızlığı da seviyordu. Evine gele- celer için birtakım kuralları vardı. Bir röportajında sevgilisinin o eve her- hangi bir ziyaretçi gibi takım elbisesini giymeden, kravatını takmadan ge- lemeyeceğini anlatıyordu. Bir fincan kahve içtikleri zaman o bardağı yı- kamadan da gidemezlerdi. Yalnızlık onun tercihiydi ve kuralları o koyardı. Bazıları için dayanılmaz olan yalnızlık onunla vazgeçilmez bir yaşam biçimi- mine dönüşmüştü.

Evet, Aysel Gürel'i anlatmaya sayfalar yetmez. Renkli kişiliğiyle sanat dün- yasına damgasını vuran Aysel Gürel bu dünyadan geçti gitti. Ardında tüm içtenliğiyle yazdığı, "Senin İçin Sana Değil" adlı kitabını bıraktı.

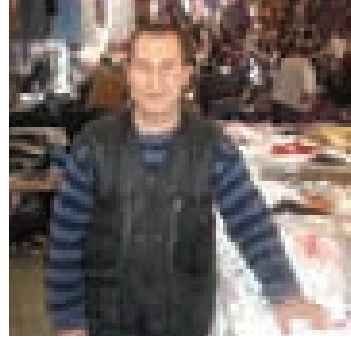
Kitaplara sığmayan bir hayatı dolu dolu yaşadı o.

Aysel Gürel hayranlarıyla

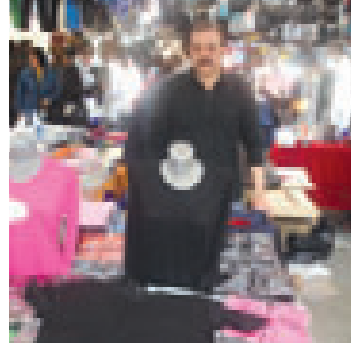

Pazar esnafı onu özlüyor

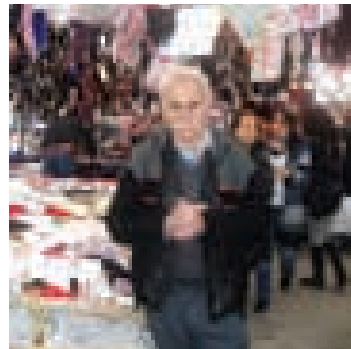
Zeynel Çar

Ben 70 yaşındayım. Biz de Erzincanlı- yız. Hemşehrimizdi bizim, çok severdik onu. Biz pazara geldiğimizde kendisini burada bulurduk. Bizden önce pazara gelirdi. Düşünün ki, biz yedide geliyoruz her cumartesi. Onun saat altıda bura- ya geldiğini öğrendik. Alışveriş yapardı. Pazarcıları çok korurdu. Erzincan'dan konuşur, sohbet ederdik onunla.

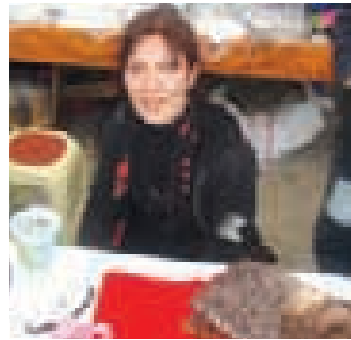
Şakir Aksoy

Her cumartesi gelirdi. Hepimizle ayrı ayrı konuşurdu. Otururdu sigarasını ya- kardı, biz de çay söyledik ona. Sohbe- tinden geçilmezdi.

Mustafa Çar

Çok erken gelirdi. Muhabbet ederdik. Erzincan'dan konuşurduk. İlk ben de Erzincanlıyım deyince inanmamıştım. Bana nüfus kağıdını gösterdi. Yalnızbağ Köyü'nden olduğunu gördüm orada. Sohbet ederdik, köyden, Erzincan'dan. Bestelerini sorardık ona. Allah vergisi bir yeteneği vardı. Pazarın renkli bir si- masıydı. Ne kadar ilginç, orijinal şey var- sa bulurdu. Mavi çorap giyer, yeşil etek bulur üstüne, kırmızı fular takardı. Renk- li bir kişiliğe sahipti. Çok zekiymiş. Hiçbir şeyi unutmazdı.

Gül Sevim

Hayırlı işler, derdi. Hep bakardı, bir şey- ler almaya çalışırdı. Alışveriş olsun, des- tek olsun diye. Aysel Hanım pazara gi- rince neşemiz yerine gelirdi. Canlanırdık onu görünce. Gülerdi, güldürürdü. İnsa- na moral verirdi. Genç kız gibiydi. Paza- rımızın rengi kayboldu.

Belgin Işık

Ölmeden birkaç hafta önce onu pazar- da ayaklarını havaya dikmiş dinlenirken gördüm. "Aysel Hanım, ne oldu?" de- dim. "Dinleniyorum" dedi. Öylece soh- bet ettik. Yorgun görünüyordu. Vefat ettiğini duyunca çok üzüldük.

Ergün Karakış

Konuşurdu, genel olarak bütün insanla- rı severdi. İnsanlara yardım etmesini se- verdi. Fakir fukarayı korurdu. Çok iyi bi- riydi. Kendisini seviyoruz ve çok saygı duyuyoruz.

Yalnızbağlar'da başlayan bir hayat

Cumartesi pazarını çok severdi anneniz, pazar esnafı da onu. Pazar onun için ne anlam ifade ederdi?

Mehtap Ar.: Annem hastanedeyken 'Ben pazara gitmezsem yaşayamam' derdi. Pazar onun için çok şey ifade ediyordu.

Siz de o geleneği devam ettiriyormuşsunuz

Mehtap Ar.: İstanbul'daysam mutlaka giderim. Bir anneciğime bir kendime çay söylerim. Onun bulutların üzerinden bizi gördüğüne inanırım. Biz ablamları onu hastanede 'Pazar seni bekliyor, esnaf seni bekliyor' diye motive ettik uzun süre.

Nasıl bir anneydi?

Mehtap Ar.: Mükemmel bir anneydi. O bizim hem annemiz, hem babamız, hem ağabeyimiz, hem de çocuğumuzdu. Her şeyimizdi o bizim. O bize ayaklarımızın üzerinde dimdik durmayı öğretti. İyi ki Aysel Gürel'in kızlarıyız. İyi ki annemiz Aysel Gürel'di. Çok şanslıyız.

Size kattığı en önemli değer ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Mehtap Ar.: Bize dürüst olmayı, yalan söylememeyi öğretti. O aynı zamanda bir öğretmendi. 2 ay 10 gün süren hastalığı boyunca bir gün isyanı olmadı. Bizi üzmemek için hastalığından konuşmadı, 'Anneciğim, bir yerin mi ağrıyor?' deyince 'Niye olsun?' diye cevap verdi. Çok güçlü bir kadındı.

Şu anda Anadolu turnesindesiniz, nereleri kapsıyor bu turne?

Mehtap Ar.: Bu turneye anneciğimin doğduğu toprakları da kattım. Erzincan'dayım. Annemlerin Yalnızbağ Köyü'ne de gideceğim mutlaka. Anneannem buralardan 1910 senesinde at üstünde doğuma gidermiş Erzincan'a. Belediyenin ebelerindenmiş. Annem de Osman Hoca'nın talebesiymiş. O güçlü kadınların evlatları olmak şansına sahip olduk biz.

Müjde Ar: "Aysel bir ozandı"

Aysel Gürel halktan beslenen bir sanatçıydı. Cumartesi pazarına tutkuluydu. Otobüs de çarpsa, kar da yağsa pazarın yolunu tutardı. Müjde Ar annesinin acısını derinden hissediyor. Onun belleğinde mücadeleci, hiçbir şeyden yılmayan bir anne ve hasta yatağında bile elleri titreyerek şiir yazan bir Aysel var. Müjde Ar, "Aysel bir ozandı" sözleriyle ona olan saygısını ifade ediyor. O bu dünyadan gitse de kızı her gün onunla olmayı sürdürüyor. Müjde Ar, duygularını B+ ile paylaştı.

Zamanın koşullarına göre, birçok karakteri sinemaya aktarırken cesurdunuz. Bu duruşta annenizin rolü var mıydı?

Müjde Ar: Olmaz mı? Aysel 60'lı yılların zor koşullarında babasız iki çocuk

büyüttü. Çok güzel bir kadındı. Bize kimseye muhtaç olmadan yaşamayı, mücadeleci olmayı ve inanılan şeyin peşinden gitmeyi öğretti.

Bir anı var mı o günlere dair?

M.A.: O parasız günlerimizde bile sanki hiç öyle bir şey yokmuş, hayat çok normalmiş gibi davranırdı. Mesela okula giderken ayakkabım delikti. Bunu söylediğim zaman, 'Ne güzel, içinde bir de balık var mı?' derdi. Her olayın esprili bir yanını bulurdu. Mücadeleciydi, hiçbir şeyden yılmazdı.

O zor koşullarda bile böyle davranmasıyla kim bilir ona ne kadar güven duyuyordunuz?

M.A.: Hem de nasıl. Her koşulda ona güven duyuyorduk biz. Hiçbir şey bulamasam size parmaklarımı yediririm derdi. Komikti, onun her şeyi halledeceğini bilirdik.

Nasıl bir çocukluk geçirdiniz bu sıra dışı anneye?

M.A.: Annem okula geldiği zaman sınıfa, tuvalete saklanırdık Mehtap'la. Kılığı, kıyafeti, makyajı, elinde sigarasıyla diğer annelere hiç benzemezdi. Yalvarırdık, 'Gelme Aysel' derdik. Dinlemezdi, gelirdi. O utanma duygusu daha sonraki yıllarda onunla gurur duymaya doğru değişti. Farklıydı o, sıra dışıydı.

Aysel Gürel'i değişik halleriyle nasıl tanımlarsınız? Önce bir anne olarak...

M.A.: Anne olarak endişeliydi de aynı zamanda. Sürekli felaket senaryoları üretirdi. Bir şeyin tüm ayrıntılarını düşünürdü. Koruma içgüdüsüyle yapardı bunu. Korumacıydı.

Peki, söz yazarı Aysel Gürel olarak neler söylersiniz?

M.A.: İnanılmaz çalışkan ve titizdi. Bir şarkı sözü yazdığı zaman beğendi-rene kadar arardı, beş kez üst üste telefon açardı. Yeter ama, dedirtene kadar da uğraşır. Ölünceye kadar da sürdü bu. Kemoterapiden 37 kiloya indiği hasta yatağında bile tir tir titreyerek hâlâ şiir yazıyordu. Çalışkandı, entelektüel birikimi tamdı.

En çok hangi şarkısından etkilendiniz?

M.A.: Ünzile. Türkiye'de ezilmiş kadınların en güzel hikayesidir. hâlâ töre cinayetlerini konuşuyoruz, her gün başka bir olay duyuyoruz. Düşünün o, Ünzile'yi 70'li yıllarda yazmış. Her gün Ünzile'yi içimde duyuyorum. Aysel bir ozandı. Firuze de öyledir. Onu da çok severim.

Halktan beslenen bir sanatçıydı. Pazarcıların ablasıydı. Beşiktaş'ın onun hayatındaki yeri neydi?

M.A.: Söz'ün doğduğu 91'den beri Beşiktaş'ta oturuyor. Daha önce de Samanyolu Sokak'ta oturmuştu ama pazara gidiş gelişi 78'lerde başlamıştı. Beşiktaş'ın her yerini iyi bilirdi. Kim ne iş yapar, kimde en iyisi bulunur bilirdi. Her cumartesi pazar açılmadan arkadaşlarıyla kahvaltıya giderdi. Hangi pazarcının çocuğu var, adı ne, kimin borcu var, kirası kaç? O her şeyi bilirdi.

Hayata karşı duruşuyla da bir rol modeldi. Annenizin ardından son olarak neler söylemek istersiniz?

M.A.: Aysel iyi ki benim, bizim annemiz olmuş. Aysel yalnız bizim için değil, bütün kadınlar için bir ışık ve hiç sönmeyecek. **B+**

Bir anne ve kızları... Onlar hayatı paylaştılar

Kazanım

Kamusal alanın ayrılmaz parçası: Heykel...

Yazı: RÜYA KALINTAŞ Fotograf: ERDEM AYDIN

Heykel kendisini bir sanat eseri olarak kamusal alana ve kente entegre edebilen, kentin en önemli unsurlarından biridir. Kentin dokusunun bir parçası haline gelip kenti kent yapar heykel. Kentteki yaşantıya dair bir iz, bir göstergedir. Bunun bilincinde olan Beşiktaş Belediyesi de heykel sanatının daha fazla ilgi görmesine destek olmak amacıyla 2008'den beri Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Heykel Bölümü ile birlikte "Heykel Sempozyumu" düzenliyor.

Sempozyuma Üniversitesinin heykel bölümü tarafından oluşturulan jürinin seçtiği beşi Türk, dördü yabancı dokuz heykeltıraş katılıyor. Heykeltıraşlar Dünya Barış Parkı'nda temmuz ayı boyunca, pazar hariç her gün çalışmalarını sürdürüyor. Sempozyum sonunda ortaya çıkan eserler ise sanatçıların gözetiminde Beşiktaş Belediyesi'nce önerilen mekânlara yerleştiriliyor. Böylece heykeltıraşların bir ay boyunca uğraşıp ortaya çıkardığı sanat eserleri kamusal alanın birer parçası haline getiriliyor.

2008'de sempozyuma katılan sanatçılardan Corrado Marchese'nin eseri Ortaköy'de Palanga Yokuşu refüjüne, Tolga Yurtözveri'nin eseri Konaklar Mahallesi'ne, Mustafa Yılmaz'ın eseri Akatlar Kültür Merkezi kavşağına, Ömer Emre Yavuz'un eseri Levent Çamlık Caddesi'ne, Mustafa Akkaya'nın eseri Akmaz Çeşme Sokağı'na, Derya Yılmaz Özşen'in ve Hünkar Yılmaz'ın eserleri Akatlar'daki Sanatçılar Parkı'na, Reijiro Wada'nın eseri İhlamur'daki Azerbaycan Parkı'na ve Ercan Yılmaz'ın eseri Beşiktaş Belediye Binası'nın önüne yerleştirildi.

Mustafa Akkaya
Akmaz Çeşme Sokak, Sinanpaşa

2009'daki heykel sempozyumuna katılan sanatçılardan Roberto Manzano'nun yaptığı heykel İhlamur Kasrı'nın yanına, Valerian Jikia'nın eseri Kültür Mahallesi'ndeki Arnavutköy Yolu'na, Tolga Yurtözveri'nin eseri Gayrettepe Cemil Aslan Güder Sokağı'na, Kamen Tanev'in eseri Ebulula Caddesi'ne, Cemil Güç'ün eseri Bebek'te İnsihar Caddesi'ne, Canan Sönmezdağ'ın eseri Akaretler Süleyman Seba Caddesi'ndeki W Otel'in önüne, Songül Telek'in eseri Levent'te Aytar Caddesi'ne, Ayla Turan Tan'ın ve Giorgie Cpajak'ın eserleri Uğur Mumcu Caddesi'ne yerleştirildi. Heykeli sevdirmek ve bu sanatın kent için gerekliliğini vurgulamak amacıyla düzenlenen sempozyumların ürünleri olan eserler, Beşiktaş'ın dokusuna dahil edildiler bile. Böylece bu değerli sanat eserleri Beşiktaş kenti için bir kazanıma dönüştürüldü ve kentin ayrılmaz bir parçası oldu. Emegi geçenlere, özellikle de sempozyuma katılan sanatçılara teşekkürler...

Beşiktaş Belediyesi'nin Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'yle bu konudaki işbirliği 2010'da da sürecek. Bu da İstanbul'un kültür-sanat başkenti Beşiktaş'ı yeni sanat eserlerinin beklediği anlamına geliyor...

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü Başkanı Doç. Dr. Fatma Akyürek, Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Neslihan Pala, Uzman Derya Yılmaz Özşen, araştırma görevlileri Ferit Yazıcı ve Ömer Emre Yavuz'la heykel sempozyumu ve heykel-kent ilişkisi hakkında konuştuk.

Heykel Sempozyumu'nda belediye ile yaptığımız işbirliğinin önemi nedir?

Fatma Akyürek: Eğer kent içinde yer alacak heykeller için iki kurum ortak bir etkinlik düzenleyecekse bu etkinliğin üniversite ve yerel yönetim işbirliğiyle yapılması en ideali. Bunun çok verimli sonuçlar alınabilecek bir ortaklık olduğunu düşünüyorum. Kent-heykel arasındaki ilişki açısından da, etkinliğin sonucunu belirlemek, heykelin karakterini belirlemek açısından da en iyi işbirliğinin bu olduğunu düşünüyorum. Anıtlar dışında tasarımda sanatçının tamamen özgür bırakıldığı böyle bir organizasyon demokratik ve özgürlükçü bir ilişkiyi işaret ediyor.

Biz Fındıklı'da yedi senedir bir heykel etkinliği düzenliyoruz. Bu heykeller çok ilgi görüyor ve çok konuşuluyor. Bu sempozyumları iki senedir sanata önem veren bir belediye olan Beşiktaş Belediyesi ile ortaklaşa yapıyoruz. Bizim açımızdan bu sempozyumların en iyi yanı, sanatın kentin bir parçası haline gelmesinin yanı sıra öğrencilerimiz için bir çalışma ortamı yaratılması ve dolayısıyla sanat eğitimine yapılan katkı.

Bu sempozyumların gelenekselleşmesi için başka neler yapılabilir?

F.A.: İlk sempozyumlarda tecrübesizlikten kaynaklanan birtakım problemler yaşadık. Mesela en ideal olabilecek durum mekanın heykellerin yapımından sonra değil, önce belirlenmesi ve bunun sanatçıya söylenmesi olur. Mekan sanatçının eserini tasarlama sürecinde çok önemli. Heykel mekanla ilişkisi içinde düşünülmeli, mekana göre yapılmalı. Heykelin konulacağı yeri önceden bilmek bu nedenle sanatçı için çok önemli. Yani belirlenen yere göre üretilmeli heykel.

Neslihan Pala: Belediye sempozyumdan hemen sonra heykelleri alıp semtin çeşitli köşelerine yerleştiriyor iki senedir. Belediyeye işbirliği yapmasak bu mümkün olmazdı. Beş senenin sonunda elli tane heykel olacak. Bu sanat eserlerini kentin farklı noktalarına yerleştirme işi ancak belediyenin yapabileceği bir iş. Bu işbirliğinin sürekliliğini sağlanarak sempozyumların gelenekselleşmesi iki taraf açısından da önemli. Dolayısıyla önceki sempozyumlarda karşılaşılan aksaklıkların bir daha yaşanmaması için daha dikkatli olunabilir. Örneğin etkinliklerde karşılaşılan problemleri aşmak için belediyede heykeli bilen bir ekip oluşturulabilir.

Ayla Turan Tan
Uğur Mumcu Caddesi, Akatlar

Kamen Tanev
Ebulula Caddesi, Akatlar

Canan Sönmezdağ
Süleyman Seba Caddesi, Akaretler

Giorgie Cpajak
Uğur Mumcu Caddesi, Akatlar

Songül Telek
Aytar Caddesi, Levent

Valerian Jikia
Arnavutköy Yolu

Ömer Emre Yavuz
Çamlık Caddesi, Levent

Corrado Marchese
Palanga Yokuşu, Mecidiye

Mustafa Yılmaz
Zeytinoğlu Caddesi, Akatlar

Sanatçı gözüyle

Yılmaz bir aydın

Söyleşi: GÜLÇİN TAHIROĞLU Fotoğraflar: ERDEM AYDIN

Hayata karşı dik duruşunu hiç değiştirmeyen bir sanatçı.
Nüfus kütüğü Ihlamur'da olan Tark Akan'la
çocukluk yıllarından bugünlere doğru uzandık.

Çoğumuz onun duvarları süsleyen posterlerine bakarak büyüdük. Yeşil gözlü, dalyan gibi bir delikanlıydı Tarık Akan. Türk sinemasının yakışıklı jönüydü. Sonra tam bir dönüşüm yaşadı, onu bu kez toplumsal içerikli filmlerle sevdik.

12 Eylül darbesinin estiği günlerden o da nasibini aldı. Sonrasında "Anne Kafamda Bit Var" kitabını cesurca kaleme aldı ve darbe döneminde yaşadıklarını anlattı. Hayata karşı her zaman dik duruşuyla dikkat çekti. Aydınlar Dilekçesi'nin mimarları arasında yer aldı. Dilekçeyi önce imzalayanlar, sonra imzalarını sildirmeye çalışanlar hafızasından silinmedi.

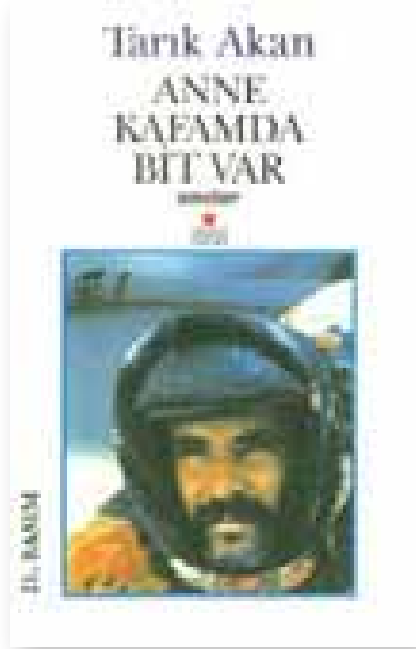
Sivas olaylarından sonra fundamentalizm konusunda toplumu uyardı. Nazım Hikmet Vakfı'nın kurucu üyeleri arasında bulunan Tarık Akan, Türkiye'nin gidişatından hâlâ endişeli. Anayasa değişikliğini onaylamıyor. Büyük bir aldatmacanın içinde olduğumuzu düşünüyor çünkü. "İkinci Cumhuriyetçi"lere de kızgın. Tarık Akan, ülkesini tutkuyula seven bir aydın. Sorumluluklarının bilincinde. Sahibi olduğu Taş İlköğretim Okulu'nda her şeyden önce iyi insanlar yetiştirmeyi hedefliyor. Geçen yıl okulun kütüphanesinde öğrencilerin 1 milyon 587 bin sayfa kitap okumasını gururla anlatıyor. Tarık Akan B+'nın sorularını yanıtladı.

Sizi yakışıklı jön olarak tanıdık önce, sonra hızlı bir dönüşüm yaşadınız. Tam olarak nasıl oldu bu değişim. Bizimle paylaşır mısınız?

T.A.: Orta ikiye kadar çocukluğum Anadolu'da geçti. Babam subaydı. Erzurum, Sivas, Güneydoğu, İç Anadolu, Kayseri'de geçti. Bakırköy'de de

"Yakışıklı Jön"den Devrimci Abi"ye...

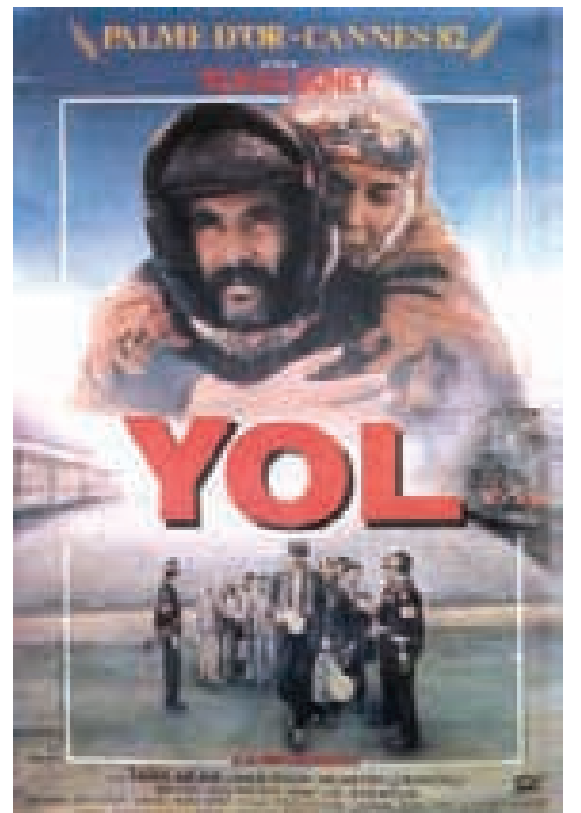
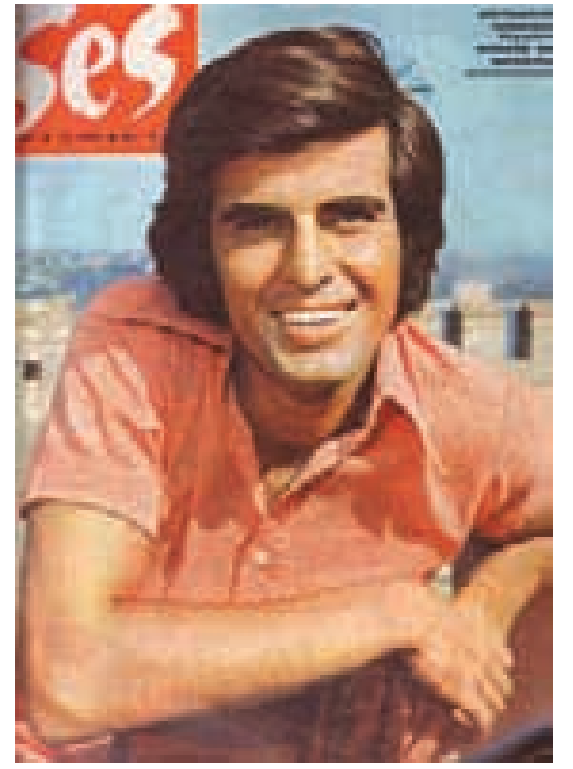
garibanlık dönemi başladı. Orada, sefillik, ser-serilik dönemlerim geçti. Aynı zamanda üniversite dönemlerimdi. Gece makine mühendisliğinde okuyor, gündüz de işportacılık yapıyordum. Sonra birdenbire bir resimle hayatım değişti. Artist olduğun an fiziğinin de getirdiği avantajları kullanıyorsun, iyi de para kazanıyorsun. Ama bir süre sonra daha ciddi, daha doğru filmler çekmek istiyorsun. Başlangıçta bu yalnızca fikirde kalıyor. Bunu yapmak için nelerin yapılması gerektiğine dair bilgiler de toplamaya başlıyorsun bir yandan. İşte bu noktada kendini eğitime ile birlikte dünya görüşünün kökleşmesi başlıyor. Bu arada devam mecburiyeti olmayan Gazetecilik Yüksek Okulu'na geçtim. Hem sinema hem okul idare edebilirdim. Bu dönemde kitap okumalar, araştırmalar başladı. Bir yandan da, hocam diyebileceğim insanlar karşıma çıktı.

Hocam dediğiniz kimler vardı?

T.A.: Onlardan biri Türkiye'nin en büyük isimlerinden biriydi; Vasıf Öngören. Beni ben yapan bir dostumdur. Gecelerim gündüzlerim beraber geçti onunla. Kendisi Türkiye'de gelmiş, geçmiş en büyük tiyatro yazarları arasında. Brecht'i Türkiye'de ve dünyada ondan daha iyi yorumlayabilen bir beyin yok. Bir tiyatrocun olmamama rağmen beni bir tiyatrocun gibi yetiştirdi. Hem oyun anlayışım, dünyaya bakışım, algılamalarım ve üstüne benim kattıklarım müthiş bir pencere açtı bana. Ondan sonra da bir daha salon filmleri yapmama kararı aldım. O zaman da her türlü zorlukla karşılaşırırsun. Bir kere ekonomik olarak o parlaklık bitiyor.

Sizin için verilmesi zor bir karar mıydı o yıllarda?

T.A.: Evet ama bunu da bilerek yapıyorsun zaten. Taviz vermeden yaşamak mecburiyetindedir. Bu da senin bilincinin kökünün ne kadar sağlam olduğuna bağlıdır. Yoksa gerçekten taviz vermeden, düşüncelerin doğrultusunda hayatı götürmek değil; Ona çok direndim hâlâ şu yaşımda da direnmeye devam ediyorum. Kendine sorduğun şöyle sorular oluyor: Ben kimim? Sanatımı kime, nasıl yapıyorum? Niçin yapıyorum? Görevlerim nelerdir? Neler yapmam gerekir? Topluma karşı neleri vermem gerekir? İşte bu soruların cevaplarını doğru koyduğun zaman mücadelen de başka bir yola oturuyor. O bilinç oluştuktan sonra dönüp fark etmeye başlıyorsun. O zaman ülke adına 'eyvah' diyorsun. Çünkü aynı şeyleri sen de yaşamışsın. 'Eyvah' dediğin şeyleri yapmaman gerekir. O zaman onları nasıl doğru çizgiye çekebilirsin, onların mücadelesini veriyorsun. Benim çizgi değiştirmem buradan kaynaklanmıştır.

Siz aydın olmanın sorumluluğuyla hareket ediyorsunuz. Bu konuda samimisiniz, halk da bunu biliyor, anlıyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

T.A: Konuşmamın başında da söylediğim gibi şayet gelişim sürecinde insanların bilinçleri yerine doğru oturmamışsa, kaymalar hep olur, olacaktır da. Burada biraz da yapı meselesi var. Bakın isterse profesör olsun, isterse en büyük kariyer unvanı taşısın, onun ergenlik çağındaki algılamaları doğru ise dünyaya doğru bakar ancak. Yarım yamalak bir oluşum sürecinde hep kaymalar başlar, satışlar başlar. Hep satmaya başlar.

Aydınlar Dilekçesi'nde de başınıza bunlar gelmişti. O günlerden bugünlere çok şey değişti mi Türkiye'de?

T.A: Hayır hiçbir şey değişmedi. Daha da kaypaklaştı. Zemin daha da oynak hale gelmeye başladı ve en kötüsü de hâlâ farkında değiller. Her şey çıkar meselesi olarak bakılıyor. Hiçbir zaman toplummuş, ülkeymiş umurunda değil bu insanların. Bir dönem o düşüncede olanlar da dönüp kendi çıkarları doğrultusunda bakmaya başlıyorlar. O zaman da dönemlikler yaşanıyor. Şu son zamanlarda çok daha fazla, ülkenin üstünde 1947'den beri oynanan emperyalizmin oyunlarının su yüzüne çıkmış olmasına rağmen bu böyle. Bu gidişin gelecek 30- 40 yıl içerisinde hangi noktalara kayacağını bilmelerine rağmen, hâlâ düşünce olarak emperyalizme hizmet ediyorlar. Acı tarafı bu.

Sivas olaylarından sonra yaklaşan tehlikeye dikkat çekmişsiniz. Bugün neler düşünüyorsunuz bu konuda?

T.A: Geriye doğru bakıldığı zaman ABD ve AB'nin Türkiye Cumhuriyeti üzerinde oynamak istedikleri oyunlar çok açık, net ortada. Bunu bütün solcular yıllardır bağırarak söylemelerine rağmen böl, parçala, yönet mantığı ile şu anda yapacakları her şeye ulaşmışlar. O kadar rahat at koşuyorlar ve her istediklerini de elde ediyorlar ki... Oynanan oyunlara bakıldığı zaman, adalet üstündeki oyunlar, emniyet üstündeki oyunlar, or-

dunun üstündeki oyunlar apaçık ortadadır. Şimdi "İkinci Cumhuriyetçiler" başka gözle bakıyorlar. 'İki kere hata yapmış ordu' desen, buna da sınırlanıyorlar çünkü onlara göre dört hatası var ordunun. Tutup da Türkiye Cumhuriyeti'nin ordusunu yok etme pahasına, şu andaki düşüncenin yanında olursanız bu ülkede Atatürk'ün getirdiği her şey yok olacaktır, parparça olacaktır. İstedikleri Anayasa gerçekleştiği andan itibaren emin olsunlar ki; 1980 darbesinden çok daha acı günler yaşayacak bu ülke. Farkında değiller. Darbeden çok daha kötü bir darbe yapılıyor farkında değiller. Aslında farkındalar da işlerine gelmiyor.

Demokrasiye sahip çıkma adına Anayasa değişikliğini onaylayanların önemli bir sorumluluğu da var mı bu ülkeye?

T.A: Ben onlara "İkinci Cumhuriyetçi"ler diyorum. "İkinci Cumhuriyetçi"lerin mantığına uyuyor. Demokrasi kılıfının içine sokuluyor oyunlar. Bu oyunların hepsinin altında tamamen ABD var. Türkiye Cumhuriyeti sistemi her ne olursa olsun umurlarında değil. Şeriat olmuş, faşist bir idare olmuş, her türlü demokrasiden vazgeçilmiş, umurlarında değil. Ama şu anda ülkemizde yapmak istedikleri her şeyi yüzde yüz başardılar. Ve karşılarında duracak hiçbir güç ve kitle kalmamış gibi görünüyor. Bir ara çok umutlanmıştım. Cumhuriyet mitingleri bana bir umut vermişti fakat bundan korkan dış güçler meseleyi hallettiler. Her şeyi Ergenekon'a bağladılar, bitirdiler. Bu ülke Atatürk'ün ülkesidir. Ne zaman birleşip, sesimizi yükselteceğiz bilmiyorum.

Darbeler döneminin acılarını yaşayanlardan birisiniz. 'Anne Kafamda Bit Var' kitabı ile yaşadıklarınızı anlattınız. Ve siz bugün bu duruşunuzla ordunun yıpratılmasına tamamen karşı çıkıyorsunuz. Bir tezat oluşturuyor mu bu durum?

T.A: Evet ordunun yıpratılmasına tamamen karşıyım. Bugün ülkemizin üzerine oynanan oyunları görmek istemeyenler bunu anlayamaz. Ülkemin yaşadığı en büyük acılardan biri 1971 ve 1980 darbeleridir. Bunlar da durup dururken yapılmış değildir. Bunları yaptıran güçlere bakmak lazım. Yap-

tiran güçler şimdi hangi oyunu oynuyorlar. Bu oyunu çok iyi bilmelerine rağmen dönüp orduyu eleştirmeleri bana mantıksız geliyor. Yanlış geliyor. Bugün ülkemizde demokrasiyi ve Cumhuriyet'i koruyan ve kollayan birinci güç ordudur. İkinci güç yargıdır, sonra, bürokrasidir. Ondan sonra aydınlar ve halk gelir. Bu kadar basittir. Hatta ordunun bir kademe altı polis gücü gelir ki, içinde milli istihbarat teşkilatı da vardır. Türkiye'de Atatürk'ün kurduğu demokratik anlayışın yıpratılma nedenlerini ve bu saydığım güçleri hangi yola oturtmak istediklerine bakıldığı zaman geleceğimizin ne olacağını okumaları gerekir.

Halk sizce bu gelişmeleri yeterince doğru değerlendiriyor mu?

T.A: Halkın gelişmeleri fark etmesi için, toplumun kitle örgütlerinin ölmesi gerekirdi. Bunların hepsini hallettiler. Hiçbir demokratik güç denilen şey kalmadı ortada. Bu halkı ancak onların tepkileri kendine getirirdi.. O da yok. Aslıyan demokratik kitle örgütlerinin tavırlarını koymasındır ki halk uyansın, farkına varsın. Ama onların da hepsi yasak.

Batı'dan 400 yıl sonra kitapla tanışmanın, kitabın yerini gazetenin, onun da yerini televizyonun almasının etkileri neler oldu bu toplumda?

T.A: Dış güçler bir ülke için oynamaya başlarsa her şeyiyle oynar. Bütün ekonomisinin, kültürünün içine kadar her şeye sızmışlardır ve bunlarla oynarlar. Yatılı ilköğretim okulları Anadolu için çok önemli bir düşünceydi, iyi bir uygulamaydı. Şimdi bunun da cılızını çıkarmaya başlıyorlar. Eğitimin oralarda sifira inmesini isteyen birileri var. Köy Enstitüleri muhteşemdi mesela. Ona da karşı geldiler ve onları da ortadan yok ettiler. İşine ne gelmiyorsa anında tavrını net olarak koyuyor Amerika. Gittikçe zavallı bir ülke haline geldik.

Okulunuzda önemli bir misyonu yerine getiriyorsunuz. Üniversitelere konuşmacı olarak katılıyorsunuz. Nelerle karşılaşıyorsunuz, gençleri nasıl buluyorsunuz?

T.A: Hiçbir üniversiteye gitmedim bu yıl. Geçen yıl Anadolu'daki birkaç üniversiteye gittiğimde üzüldüm. Binlerce genç toplanıyor karşınızda. Sordukları soruların çoğu magazin. Hiç okumadıklarını görüyorum. Ben yalnızca konuşmakla kalıyorum. Konuştukça da sinirleniyorum. Laflarım keskinleşiyor. Karar aldım, bu yıl hiçbir üniversiteye gitmedim.. Ama ODTÜ'ye ve İTÜ'ye gitmeye niyetim var. Oralarda da bir koklamak istiyorum.

Nazım Hikmet Vakfı'nın da kurucu üyeleri arasındasınız. Mezarı hâlâ gelmedi, gelmeyecek de sanırım. Son gelişmeler ne bu konuda?

T.A: Ben gelmesine karşıyım. Vakıf olarak da istemiyoruz. Aydın olan insanlar da istemez. Onun kaldığı yer çok güzel. Oraya gidişini incelemeleri lazım, onu oraya gönderen sistemi incelemeleri lazım. Vatandaşlığını kaldırsalar ne olur, kaldırmazlar ne olur. Hiçbir şey ifade etmez. O hiçbir zaman buraya gelmesin, doğrusu bu.

Beşiktaş Belediyesi'nin etkinliklerinden birinde de Nazım Hikmet'i anlattınız. "Ustalara Saygı" etkinliğine de destek verdiniz. Halkla buluşma açısından etkinlikleri nasıl buluyorsunuz?

T.A: Ben oyumu CHP'ye veren biriyim ama düşünce olarak CHP'li değilim. Ama CHP'yi yakından takip eden, onu destekleyen bir insanım. Diğer belediyelerle mukayese ettiğim zaman İsmail Ünal Başkan içlerinde bu işi en iyi götüren kişi. Çünkü bölgesinin içine kültürünü çok iyi sokmayı başarmış bir başkan. Benim kütüğüm Beşiktaş'tadır. İhlamluyum. Bütün sülalem Beşiktaşlıdır. Anadolu'dan ilk defa geldiğim zaman İhlamur'da amcamların evinde kalmıştım. Denizi de ilk orada gördüm. Beşiktaş'ı çok severim. İsmail Başkan'ı çok seviyorum. Yaptığı bütün işleri takip ediyorum. Ve onu destekliyorum, yardımcı olmaya çalışıyorum.

Sizce yerel yönetimlerin sanat ve kültür açısından sorumlulukları nelerdir?

T.A: Bir kere, bir yörenin CHP'li başkanı isen sanat ve kültüre daha fazla önem vereceksin. Sosyal demokrasinin temelini kültür, sanat oluşturur. Sosyalizmde de, komünizmde de bu böyledir. Demokrasiden ayrılmıca, kültür ve sanat düşmandır. Bin yıl öncesinin anlayışını topluma sanat diye sunmaktır, toplumu uyandırmamak, ışık tutmamaktır. Gördüğüm kadarıyla da bütün CHP'li başkanlar sorumluluklarının bilinciyle hareket ediyorlar. Anadolu'ya gidince CHP'den başka bir partiye kaymış bir şehirde çok açık ve net şunu görüyorsunuz; tiyatro müsaadesi yok, sinema için bin bir zorluk çıkartıyorlar, eğlence yerleri yok. Günah derler, yasak derler, bakış açıları hemen açığa çıkar. CHP'nin kaybettiği yerlerde yaşayan insanlar bunun farkında da değillerdir maalesef. **B+**

Tarık Akan okuluyla gurur duyuyor. Öğrencileri geçen yıl 1 milyon 587 bin sayfa kitap okumuş. Sevgi ve mutlulukla anlatıyor bunu...

Türkan Saylan Heykeli açıldı

Beşiktaş Belediyesi'nin katkılarıyla Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Ferit Özşen'in yaptığı Türkan Saylan heykeli, kendi adını taşıyan parkta açıldı. Bronz heykelde Türkan Saylan, üç kız öğrenci ile birlikte görülüyor. Açılışa CHP'nin eski lideri Deniz Baykal, CHP milletvekilleri Bihlun Tamay, Mehmet Sevigen, Algan Hacaloğlu, Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Başkanı Aysel Çelikel ve vatandaşlar katıldı.

Açılışta bir konuşma yapan ÇYDD Başkanı Aysel Çelikel, heykelin Türkan Saylan'ı ve burs verdiği binlerce çocuğu birlikte anlatan bir eser olduğunu söyledi.

Çelikel'in ardından konuşan Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal ise "Zor günlerden geçiyoruz. Şairin 'Ateşi ve ihaneti gördüm' dediği günleri yaşıyoruz" dedi.

Daha sonra kürsüye CHP Lideri Deniz Baykal geldi. Baykal, Tür-

kan Saylan'ın bir insan, bir aydın, bir kadın olarak toplumsal sorumluluğunu her zaman yerine getiren biri olduğunu söyledi. Baykal şöyle devam etti: "Başka anlamlarda kullanılan misyoner sözcüğünü kullanmak istemiyorum. Türkan Saylan amacına kendini adanmış bir insandı."

Saylan'ın Cumhuriyet devrimlerini her türlü tehdide karşı savunmak amacıyla ağlamak ve sızlanmak değil kendini sorguladığını belirtti. Baykal şunları söyledi: "Türkiye'nin doğru eğitime ihtiyacı vardır. Türkan Saylan bunun için konuşmakla kalmamıştır, örgütlenmiştir ve toplumu uyarmıştır. Projeler ortaya koymuştur.

Bir şeyler yapmak isteyen insanlara neler yapması gerektiğini göstermiştir. Bununla da birdenbire yıldırımları üzerine çekmeye başlamıştır. Toplumu eğitime tekelinin kendinde olduğuna inanan insanlar bunu içlerine sindirememişlerdir. Bütün yönleriyle hiç kuşku duymuyorum Saylan, Türkiye'nin örnek alınması gereken insanıdır."

95 yıllık çınar aramızdan ayrıldı

Türkiye'nin ilk kadın öğretmenlerinden olan Refet Angın'ı uğurladık. Refet Angın'a ilk tören üç yıldır yaşlılığa bağlı rahatsızlıkları nedeniyle tedavi gördüğü Böbrek Vakfı'na ait Hizmet Hastanesi'nde yapıldı. Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu, Bakanlar Kurulu toplantılarını gerekçe göstererek cenaze törenine katılmadı. Tören, Angın'ın Türk bayrağına sarılı tabutunun salona getirilmesinin ardından saygı duruşuyla başladı. Törende konuşan İstanbul Valisi Muammer Güler, Angın'ın Cumhuriyet'e ışık tutan öğretmenlerden biri olduğunu söyledi. Angın'ın Atatürk'ten öğütler alıp onu hayata geçiren, ona verdiği sözleri tutan biri olduğunu söyleyerek, Kaybının burukluğu ile birlikte Refet Angın gibi bir zenginliğe sahip olmanın kıvancını da yaşıyoruz" dedi. Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürü Ömer Balıbey de İstanbul İl Millî Eğitim Müdürü olduğu dönemde Angın ile ana-oğul gibi çalıştıklarını belirterek, şunları söyledi: "Annemi kaybettikten sonra onu annemin yerine koydum. Hep tenkit etti bizleri. İyi şeyler gösterdi bize. Onu çok arayacağız."

İstanbul İl Müdürü Muammer Yıldız da Angın'ın öğrencileri sadece sınıf içinde değil sınıf dışında da eğittiğini, hayatının bir rol model olduğunu söyledi. Böbrek Vakfı Başkanı Timur Erk ise Refet Angın'ın müthiş bir insan olduğunu açıklayarak, "Yakın zamana kadar günde 3-4 gazete okur, çağdaş ve laik Cumhuriyet ekseninde yönlendirmeler yapardı."

Refet Angın son nefesine kadar çağdaş Atatürk ilkelerini savunmaya devam etti. Mücadelesi gelecek kuşaklara örnek olsun şeklinde konuştu.

Spor camiası bir centilmeni kaybetti

Galatasaray eski başkanlarından Özhan Canaydın 67 yaşında kansere yenik düştü. Bursa'da dünyaya gelen ve Galatasaray'da 2002, 2004 ve 2006 yıllarında üç dönem başkanlık yapan Özhan Canaydın görevden ayrıldıktan sonra 8 Kasım 2008 tarihinde başkanlık yaptığı dönemde birlikte çalıştığı arkadaşlarını, dostlarını ve sevenlerini Uludağ'da ağırladı. Özhan Canaydın yalnızca Galatasaray camiası değil diğer takımların yönetici ve taraftarlarının kalbinde de sakın üslubu ve uzlaşmacı tavrıyla taht kurmayı başarmıştı.

Özhan Canaydın 23 Ocak 1943'te Bursa'da dünyaya geldi. 1957 yılında Galatasaray Kulübü üyesi oldu. Daha 14 yaşında o dönemde kulübün en küçük üyesiydi. Canaydın ertelediği yıl basketbol oynamaya başladı. Avrupa Gençler Şampiyonası'na katılan takımda yer aldı. Galatasaray Basketbol Takımı'nın Türkiye birinciliğinde de takımın önemli oyuncularından biriydi. 1960 yılında tekstil sektöründe faaliyet gösteren babasının yanında çalışma hayatına başladı. Bursa'da 20 bin metrekarelik bir alana kurulu fabrikasında ünlü markaların üretimini gerçekleştirdi.

Leyla Gencer'in heykeli dikilecek

Beşiktaş Belediyesi'nin Leyla Gencer anısına düzenlediği "Leyla Gencer Heykeli Tasarım Yarışması" sonuçlandı. Dereceye girenlere ödülleri Beşiktaş Sanat Galerisi'nde düzenlenen törenle takdim edildi.

Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal yarışmanın ödül töreninde amaçlarının sadece Türkiye değil, tüm dünya müziği için büyük bir değer olan Leyla Gencer'in anısını yaşatmak ve gelecek kuşaklara aktarmak olduğunu belirtti. Ünal, dünyanın La Diva Turca unvanını vererek ayakta alkışladığı Leyla Gencer'in anısına düzenlenen heykel yarışmasının büyük ilgi gördüğünü açıkladı.

Yarışmaya başvuran eserleri uzman jürinin titizlikle incelediğini belirten İsmail Ünal, her birinin birbirinden başarılı bulunduğu tasarımlar arasında karar vermekte zorlandığını belirtti. Törende sanatçılara ödülleri İsmail Ünal takdim etti. Birinci olan heykeli tasarlayan Önder Büyükerman Leyla Gencer'i uzun yıllar pek çok eseri seslendirdiği La Scala sahnesinde tasvir etmek istediğini vurguladı. Birinciliğe layık görülerek 22 bin TL'lik para ödülünün de sahibi olan Önder Büyükerman'ın eseri Fulya'da BJK Plaza önündeki yeşil alana dikilecek.

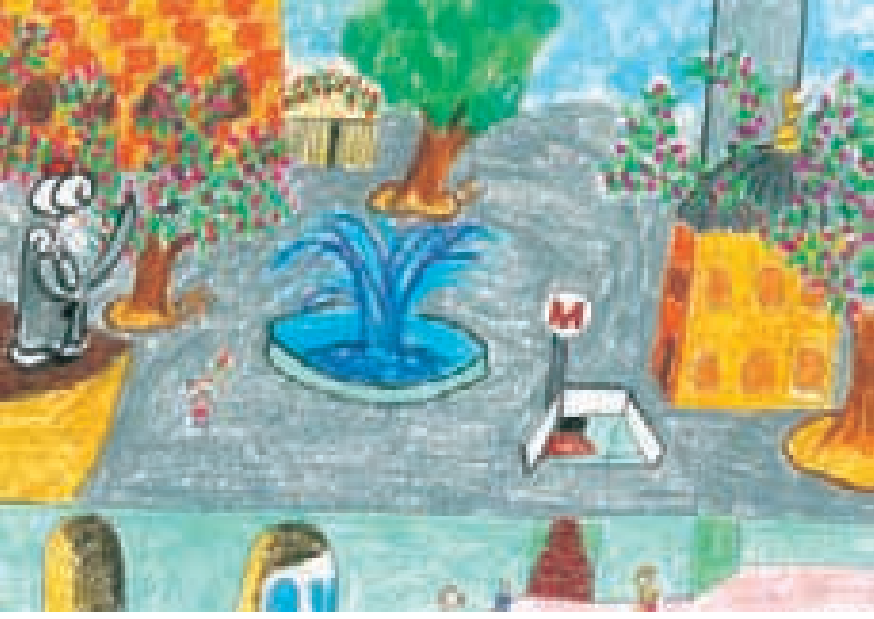
Afet toplanma alanları

Beşiktaş Belediyesi'nce afet toplanma alanları belirlendi. Buna göre vatandaşlar afet günlerinde 23 mahalledeki alanlarda biraraya gelerek korunabilecekler. Afet toplanma alanları harf sırasına göre şöyle: Abbasağa Mahallesi, Akat Mahallesi, Arnavutköy Mahallesi, Balmumcu Mahallesi, Bebek Mahallesi, Cihannüma Mahallesi, Dikilitaş Mahallesi, Etiler Mahallesi, Gayrettepe Mahallesi, Konaklar Mahallesi, Kuruçeşme Mahallesi, Kültür Mahallesi, Levazım Mahallesi, Levent Mahallesi, Mecidiye Mahallesi, Muradiye Mahallesi, Nispetiye Mahallesi, Ortaköy Mahallesi, Sinanpaşa Mahallesi, Türkali Mahallesi, Ulus Mahallesi, Vişnezade Mahallesi ve Yıldız Mahallesi.

“2023 Yılında Nasıl Bir Beşiktaş Hayal Ediyorum?”

23 Nisan Resim Yarışması'nın ödülleri dağıtıldı

Beşiktaş Belediyesi'nin, ASUS'un sponsorluğunda gerçekleştirdiği “2023 Yılında Nasıl Bir Beşiktaş hayal ediyorum?” konulu resim yarışmasının ödül törenini 23 Nisan Cuma günü, Çocuk Karnavalı'nda yaptı. İki kategoride, ilk üçe girenlere Asus'tan bilgisayar hediye edilirken, mansiyon alanlara ise Philips'ten mp3 çalar verildi.

“23 Nisan Çocuk Karnavalı” gerçekleşti

Katılan çocuklara karnaval alanına girişte, dağıtılan kuponlarla yapılan çekilişlerde, çeşitli hediyeler verildi. Ayşe Özyılmazel, Gönen, Nazlı, Murat Pirpiri, Onur Kiriş sahne performansları ile katılımcılara zevkli dakikalar yaşattı. Yıldız Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Hikmet Altınkaynak “Atatürk'ü Seviyorum” dizisinin kitaplarını çocuklarımız için imzaladı.

Beşiktaş Belediyesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk

Bayramı'nı 5 bine yakın çocuğun katıldığı büyük bir etkinlikte kutladı. Beşiktaş Belediyesi Çilekli Spor Tesisleri'nde gerçekleştirilen “23 Nisan Çocuk Karnavalı”nda çocuklar birbirinden eğlenceli etkinlikler ve canlı müzik performansları ile coştular. Saat 13.00'de başlayan karnaval boyunca, saha içine kurulan şişme oyun gruplarında animatörler eşliğinde gönüllerince eğlendiler, tesisin futbol sahasına kurulan oyun alanlarından zıpla yapış, tırmanma duvarı, denge oyunu, olimpik parkur, canlı bowling ve penaltı atma turnuvalarında yarıştılar

“Bağımsızlık İçin İlk Adım” şenlikleri

Mustafa Kemal Paşa Beşiktaş Sinan Paşa Camii’nde Padişah Vahdetin ile son görüşmesini yaptıktan sonra Akaretler’de oturan annesi Zübeyde Hanım’a gider. Annesinin elini öper, kız kardeşi Makbule ile vedalaşır. Ve karargâh heyetinde yer alan asker arkadaşları ile Beşiktaş’tan bir istimbota binerek açıkta bekleyen Bandırma Vapuru’na çıkar. 16.30 sularında vapurun çarkları döner. 16 Mayıs 1919’da Beşiktaş’ta “Bağımsızlık İçin İlk Adım” atılmıştır. Bandırma Vapuru; bağımsızlığa, özgürlüğe ve Cumhuriyet’e giden bir yolculuktur. 16 Mayıs 1919 bağımsızlık savaşımızın başlangıç günüdür.

Beşiktaş kenti, bu başlangıcın tarihsel mekânı olmaktan kıvançlıdır. Her 16 Mayıs günü Beşiktaş kenti için, Beşiktaşlılar için bir “onur günü”dür; kutlu bir gündür. Bu nedenle her yıl 16-19 Mayıs tarihleri “Bağımsızlık İçin İlk Adım Şenlikleri” olarak kutlanmaktadır.

2010 yılı etkinlikleri bu yıl yine 16 Mayıs saat 16:00’da Atatürk’ün annesi ve kardeşinin oturduğu Akaretler’deki evin önünden iskeleye kadar süre-

cek sembolik yürüyüşle başladı. Ardından Beşiktaş Meydanı’nda Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal, Beşiktaş kentlilerinin katılımıyla, “Bağımsızlık İçin İlk Adım”ı atan Mustafa Kemal ve silah arkadaşlarını tanıtan açık hava sergisini açtı. Etkinliklerin ikinci gününde Levent Kültür Merkezi’nde yüksek mimar Oktay Ekinci’nin ka-

tilacağı bir konferans düzenlendi. Konferansın başlığı “Cumhuriyet Devrimi Anadolu’nun Devrimi”ydi. Konferansın ardından Muhsin Ertuğrul’un yönetmenliğini yaptığı 1932 yılında yapılan “Bir Millet Uyanıyor” isimli film gösterildi. 19 Mayıs akşamı Levent Kültür Merkezi’nde Bir Belgesel Bir Gazeteci, Çay ve Simit belgeselinin konusu bu kez; “Dolmabahçe ve Atatürk”tü. Saat 19:30’da ise, tüm Beşiktaşlılar yine Akaretler’de Atatürk’ün annesinin evinin önünde buluştular ve ellerinde meşalelerle Atatürk’ü anma yürüyüşüne katıldılar. Etkinlikler Beşiktaş Belediyesi’nin bağımsızlık için ilk adım konseri”yle son buldu..

Bir karikatür sanatçısının adına düzenlenen ülkemizdeki ilk ve tek karikatür yarışması

Beşiktaş Belediyesi ile Karikatürcüler Derneği’nin ortaklaşa düzenlediği 15. Nehar Tüblek Karikatür Yarışması’nın Ödül Töreni 6 Mart Cumartesi günü Beşiktaş Belediyesi Akatlar Kültür Merkezi’nde yapıldı.

Ödül törenini sunan mizah yazarı ve karikatürist Cihan Demirci, 15 yıldır kesintisiz sürdürülen yarışmanın önemini şu sözlerle ifade etti: “Bu yarışma bir karikatür sanatçısının adına düzenlenen, bu denli uzun süre sürdürülen, ülkemizdeki ilk ve tek karikatür yarışmasıdır.”

Demirci konuşmasında Nehar Tüblek’in mizahının yoksul insandan yana olduğunu ve günlük basında editöryal karikatürist geleneğinin belki de son önemli temsilcisi olduğunu anımsattı. Bu yılın yarışma konusu yitirdiğimiz komşuluk ilişkilerine yönelikti. Gecede Nehar Tüblek aramızdan ayrılışının 15. yılında da anılmış oldu. Gecede ödül verdikten sonra bir konuşma yapan Beşiktaş Belediyesi Başkan Vekili Kemal Çiloğlu da bu yarışmanın artık uluslararası bir yarışma olmasının zamanının geldiğini belirtti.

Gecenin birincilik ödülü Oktay Bingöl’e, ikincilik ödülü Sadık Pala’ya ve üçüncülük ödülü ise Serdar Günbilen’e verildi.

Engelli Kariyer Günü

Beşiktaş Belediyesi, Omurluk Felçileri Derneği Galatasaray Rotaract Kulübü'nün ortaklaşa Türkiye'de ilk defa düzenlediği Engelli Çalışanlar İçin Kariyer Günleri ilgi ile karşılandı. Türkiye'nin çeşitli şehirlerinden gelen engelliler bilgilendirildi ve başarılı engellilerin iş tecrübelerini dinlediler. İş başvurusunun nasıl yapılması gerektiği konusunda bilgilenen engelliler çeşitli firma temsilcileriyle de tanışma olanağı buldular. Engelliler Kariyer Günü'nü pek çok engellinin iş yaşa-

mına atılması için önemli bir kapı açtı. İş arayışında olan engelli vatandaşlarımız işveren kurumundaki kurum kuruluşlar ile dernek ve vakıf temsilcileriyle buluştu. Aralarında Arçelik, Hewlett Packard, Genesis, ADK, Soyak, Adeco, ING Bank, Global Bilgi, CMC Çağrı Merkezi ve Hey Tekstil'in yer aldığı firmaların standları Beşiktaş Belediyesi Evlendirme Dairesi'nde ziyarete açıldı. Etkinlik için iki adet servis aracı ve iki minibüs engellilere tahsis edildi.

“Aile Danışmanlığı Hizmeti”

Sağlıklı, huzurlu, kendisi ve çevresiyle barışık insanlardan oluşan bir kent hedefleyen Beşiktaş Belediyesi, sorun yaşayan ailelere yönelik ücretsiz 'Aile Danışmanlığı Hizmeti'ni başlattı. Böylece toplumun çeşitli kesimlerine yönelik etkinlikleriyle Beşiktaşlıları kucaklayan Beşiktaş Belediyesi, insan odaklı projelerine bir yenisini daha eklemiş oldu. Danışmanlık hizmetleri, Dikilitaş Semt Evi başta olmak üzere, belediyenin Levent'te bulunan ana binasında ve Çırağan hizmet binasında oluşturulan birimlerde dönüşümlü olarak verilecek. “Aile Danışmanlığı Hizmeti”ne başvuran tüm Beşiktaşlılara; bayram ve resmi tatil günleri hariç, mesai gün ve saatleri içinde danışmanların kapısı açık olacak.

Günümüzün yoğun ve yorucu kent yaşamı, ekonomik sorunların da ağırlığı ile aile içi ilişkilerin bozulmasına neden oluyor. Bireyler aile oluşturma aşamasında ve sonrasında birçok sorunla karşılaşabiliyor. Örneğin; evlilik öncesi ve evliliğe hazırlık sürecinde yaşanan sorunlar, eşler arası uyumsuzluk ve iletişim eksikliğinden kaynaklanan sıkıntılar, anne, baba ve çocuk iletişimsizliği, öncesi ve sonrası ile boşanma süreci, boşanma sürecinde çocuklara yaklaşım, aile içi şiddet, çocukluk ve ergenlik sorunları, tamamen destek almayı gerektirecek boyutlarda yaşanabiliyor.

Çağdaş toplum yaşamının temel ilkesi olarak bireysel mahremiyete büyük önem veren Beşiktaş Belediyesi, Aile Danışmanlığı Hizmeti'ni de bu kap-

Herkesin sorunlarını paylaşacağı birilerine ihtiyacı vardır.

Aile Danışmanlarımız sorunlarınızı dinliyor!

samda ele alıyor. Danışmanlar, kişisel bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlü olduklarını kabul ediyor ve bunu uyguluyorlar.

Bu arada maddi olanağı bulunmayanların, ihtiyaç duymaları halinde huku-ki destek amacıyla İstanbul Barosu'na bağlı en yakın adli yardım bürosu ile iletişim kurmaları da sağlanabilecek.

Belge ve bilgilerin ışığında Meclis-i Mebusan

Meclis-i Mebusan Reisi Ahmet Rıza Bey'in verdiği ziyafette hazır bulunan vükelâ ve süferâ

'Belge ve Fotoğraflarla Meclis-i Mebusan 1877-1920 Sergisi' ilk Osmanlı Meclisi'nin 133. açılış yıldönümü olan 19 Mart'ta Dolmabahçe Sarayı Camlı Köşk Galerisi'nde açıldı.

Sergi Türk demokrasisinin geçirdiği aşamaları göstermesi açısından son derece önemliydi. Milli Saraylar Daire Başkanı Yasin Yıldız, 19 Mart 1877'de ilk Osmanlı Parlamentosu'nun Dolmabahçe Sarayı'nda açıldığını, bu serginin bu olayı anma sergisi olduğunu açıkladı.

Milli Saraylar Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen serginin açılış konuşmasını Ali Osman Seda yaptı. Seda şunları söyledi: "Demokratikleşme sürecinin bu günlere gelişinin ilk temelleri bu mecliste atılmıştır. İlk Osmanlı Parlamentosu bu sarayda açıldı. Osmanlı Mebusan Meclisi incelendiğinde bugünkü meclisle paralellik arz etmektedir. Geçmişin günümüze ve geleceğe etkileri gözükmemektedir."

Camlı Köşk'te sergilenen 1877 ve 1920 yıllarına ait belgeler ilk kez araştırmacılara açıldı. Bu arşiv belgeleri Türk demokrasisinin geçtiği aşamaları göstermesi açısından son derece önemliydi. Sergide ilk defa gösterilen belgeler arasında, milletvekillerinin mazbataları, sicil dosyaları, başkanlara ait belgeler, ilk seçim sandığı vardı.

Serginin gezilmesinden sonra 'Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Demokratikleşme Süreci' isimli panele geçildi. Panelde oturum başkanlığını Prof. Dr. Zekeriya Kurşun yaptı.

Prof. Kurşun; "Meclisler, bina ya da içindeki insanlardan dolayı değil temsil ettiği değerlerden dolayı kutsaldır" dedi. Türk ulusundaki değişimin 1. Meşrutiyet'le başladığını vurgulayan Prof. Kurşun; "Bu Meclisten daha özgür konuşmanın yapıldığı başka bir meclis de olmamıştır" saptamasında bulundu. Gazeteci- Yazar Orhan Koloğlu ise, "Bu sergiyi hazırlayanlara teşekkür ediyorum. Sergiyi gezerken notlar almaya başladım. Bu sergi beni yeniden bilgi sahibi yaptı" dedi.

1876 Anayasası'nı "muazzam bir hareket" olarak niteleyen Orhan Koloğlu, şunları söyledi: "Kanuni yükselme dönemi'nde iktidardaydı, Abdülhamit ise, çöküş döneminde. O nedenle de onun döneminde işler çok daha zordu. Osmanlı Meclis-i Mebusan'ı dünyanın en büyük meclisiydi. Temsili dağılım açısından Avusturya - Macaristan'la aynı olduğu düşünülebilir. 1876 Anayasası muazzam bir harekettir. Bu anayasanın yapılmasının asıl ama-

cı Rusların saldırılarına karşı Batı'nın yardımını almaktı. Ama alamadılar. Bir anayasa yapıyorsunuz, Batı buna karşı çıkıyor. Bu anayasayı açan da kapatan da Abdülhamit'tir."

Kenan Olgun ise 1876 Anayasası'nın kendi başına yeterli olmadığını belirtti. Olgun, "1902 Meclisi'nde ilk fesih yaşandı, ilk güvenoylaması yapıldı, ilk iktidar kavgası, ilk anayasanın reddi... Bunlar çok önemli aşamaları. Dünyaya hakimiyet-i milliye esasına dayalı olduğumuzu göstermek açısından önemliydi" dedi.

Mustafa Budak'ın vurguladığı konuların özeti ise şöyleydi: "Hiçbir millet yerden bitmez. Süreklilik kavramları üzerinde durmak tarihi anlamak bakımından önemlidir. Doksan yıl önce Cumhuriyet'in ilanı, Misak-ı Milli'nin kabulü gerçekleşmiştir. Doksan yıl önce TBMM'nin hedef projesi Misak-ı Milli'ydi."

Panelin son sözü ise şöyleydi: "Şu anki Cumhuriyet'in temelleri 1877 yılında Meşrutiyet'in ilanı ile atılmıştır. O dönemin şartlarına göre son derece modern bir anayasa yapılmıştır. Bütün ayrılıkçı akımların temsil edildiği, kadınlara seçme hakkının verilmesinin ilk kez konuşulduğu bir meclistir. Birinci ve İkinci Meşrutiyet dönemlerindeki demokratikleşme sürecinin kurtuluş mücadelesi vermek için alınan kararlarda etkisi vardır. O günden günümüze demokratikleşme süreci devam etmektedir."

Beşiktaş'ta Yaşam Rehberi

Her konu için arayın... 7 gün 24 saat

444 44 55

ACIL NUMARALAR

- 110 Yangın İhbar
- 112 Sıhhi İmdat
- 121 Telefon Arıza
- 122 Ankesör Arıza
- 126 Kablo TV Arıza
- 154 Alo Trafik
- 155 Polis İmdat
- 156 Jandarma İmdat
- 158 Alo Sahil Güvenlik
- 175 Alo Tüketici
- 177 Orman Yangın İhbarı
- 182 Ruhsal Bunalım Danışma
- 184 Sağlık Danışma
- 185 Su Arıza
- 186 Elektrik Arıza
- 187 Gaz Arıza
- 188 Cenaze Hizmetleri

BEŞİKTAŞ BELEDİYESİ

- Beşiktaş Belediye Başkanlığı**
Nispetiye Mah. Aydar Cad. Beşiktaş
Tel: 0212 319 42 42 Faks: 0212 319 42 70
İletişim: 444 44 55 www.besiktas.bel.tr
- Beşiktaş Belediye Başkanlığı**
(Eski Bina) Çırağan Cad. No: 77 Yıldız Mah.
Tel: 0212 236 10 20 (10 Hat)
Faks: 0212 259 16 83
- Özel Kalem Müdürlüğü**
Tel: 0212 280 48 03
- Emlak ve İstimlak Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 54
- Teftiş Kurulu Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 94
- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 96
- Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 42
- Plan ve Proje Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 75
- Fen İşleri Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 63
- Park ve Bahçeler Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 64

- Temizlik İşleri Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 65
- Yazı İşleri Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 26
- Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 92
- Mali Hizmetler Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 41 23
- Hukuk İşleri Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 28
- Sağlık İşleri Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 04
- Destek Hizmetler Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 34
- İmar ve Şehircilik Müdürlüğü**
Tel: 0212 319 42 53
- Zabıta Müdürlüğü**
Tel: 0212 260 60 05
- Beşiktaş Evlendirme Dairesi**
Nüzhetiye Cad. No: 68 Türkalı Mah.
Tel: 0212 260 64 97
- Ortaköy Zabıta Karakolu**
Tel: 0212 260 54 53
- Beşiktaş Çarşı Zabıta Karakolu**
Tel: 0212 258 16 73

- Arnavutköy Zabıta Karakolu**
Tel: 0212 265 12 66
- Levent Zabıta Karakolu**
Tel: 0212 269 53 08
- Gayrettepe Zabıta Karakolu**
Tel: 0212 272 37 89
- Dikilitaş Semt Evi**
Emirhan Cad. Dilek Sok. No:2 Beşiktaş
Tel: 0212 2612926
- Etiler Yaşam Evi**
Etiler Mah. Ahular Sok. No:19 Beşiktaş
Tel: 0212 2634369
- Ulus Yaşam Evi**
Nispetiye Mah. Iğın Sokak No:3
Ulus-Beşiktaş Tel: 0212 269 81 98
- Ulus Yaşam Evi**
Ulus Mah. Yol Sokak No: 2 Ulus-Beşiktaş
Tel: 0212 2872715
- Ortaköy Yaşam Evi**
Ambarlıdere Yolu Sk. No: 4 Ortaköy
Tel: 0212 227 33 94
- Gençlik Merkezi**
Sinanpaşa Mah. Hasfırın Cad. No: 3 Kat: 5
Beşiktaş Tel: 0212 259 06 73
- Kız Öğrenci Yurdu**
Çitlenbik Sok. No: 29 Yıldız-Beşiktaş
Tel: 0212 236 10 24-25
- Erkek Konukevi**
Prof. Dr. Bülent Tarcan Sok. No: 25/A
Gayrettepe-Beşiktaş Tel: 0212 274 07 30,
0212 274 00 87

- İlçe Emniyet Müdürlüğü**
Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 81 Beşiktaş
Tel: 0212 327 50 01 Faks: 0212 260 99 99
- 2. Şube Emniyet Müdürlüğü**
Gayrettepe Mah. Prof. Dr. Bülent Tarcan Sok.
No: 7 Beşiktaş
Tel: 0212 214 40 18 Faks: 0212 214 45 00
- 3. Kolordu Komutanlığı**
Konaklar Mah. Org. İzzettin Aksalur Cad. No: 1
Beşiktaş
Tel: 0212 285 06 46 Faks: 0212 285 03 23
- Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü**
Gayrettepe Mah. Barbaros Bulvarı No: 137
Beşiktaş Tel: 0212 274 64 80
- Beşiktaş Kadastro Müdürlüğü**
Cihannuma Mah. Yıldız Cad. No: 42 Beşiktaş
Tel: 0212 261 33 97 Faks: 0212 236 34 98
- Darphane**
Dikilitaş Mah. Yenidoğan Sok. No: 55
Beşiktaş
Tel: 0212 275 09 50 Faks: 0212 274 90 94
- Deniz Müzesi Komutanlığı**
Sinanpaşa Mah. Cezayir Cad. No: 2
Beşiktaş
Tel: 0212 327 43 45 Faks: 0212 236 68 93
- Devlet İstatistik Enstitüsü Bölge Müdürlüğü**
Cihannuma Mah. Barbaros Bulvarı No: 53
Beşiktaş
Tel: 0212 258 92 96 Faks: 0212 258 36 76
- Halk Eğitimi Merkezi**
Dikilitaş Mah. Leylak Sok. No:10 Beşiktaş
Tel: 0212 260 31 30 Faks: 0212 236 91 02
- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü**
Nispetiye Mah. Okul Sok. No: 4 Beşiktaş
Tel: 0212 325 50 01 Faks: 0212 325 91 20
- İlçe Özel İdare Müdürlüğü**
Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 77 Beşiktaş
Tel: 0212 261 02 72 Faks: 0212 259 67 63
- İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı**
Nispetiye Cad. Başlık Sok. No:1 Beşiktaş
Tel: 0212 269 15 41 Faks: 0212 269 15 41
- Jandarma Bölge Komutanlığı**
Balmumcu Mah. Şakir Kesebir Cad. No: 1
Beşiktaş Tel: 0212 213 44 00
- Kaymakamlık**
Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 77 Beşiktaş
Tel: 0212 327 33 10 Faks: 0212 327 33 11

RESMİ DAİRELER

- BEDAŞ**
Bedaş Genel Müdürlük
Tel: 0212 347 74 10
Faks: 0212 347 75 03
- Bedaş Beyoğlu İşletme Şefliği**
Tel: 0212 237 23 50
Faks: 0212 297 63 04
- Harp Akademileri Komutanlığı**
Konaklar Mah. Org. İzzettin Aksalur Cad.
Beşiktaş Tel: 0212 284 80 65
- İstanbul Merkez Komutanlığı**
Mecidiye Mah. Palanga Cad. No: 62 Beşiktaş
Tel: 0212 258 99 60 Faks: 0212 258 60 65

Nüfus Müdürlüğü

Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 77 Beşiktaş
Tel: 0212 259 84 44 Faks: 0212 327 33 15

Milli Saraylar Daire Başkanlığı

Vişnezade Mah. Dolmabahçe Cad. No: 11
Beşiktaş
Tel: 0212 236 90 00 Faks: 0212 259 32 92

Muhtuluk

Sinanpaşa Mah. Beşiktaş Cad. No: 37
Beşiktaş
Tel: 0212 261 00 84 Faks: 0212 260 33 10

Polis Eğitim Müdürlüğü

Akat Mah. Selçuklar Sok. No: 24 Beşiktaş
Tel: 0212 352 36 93 Faks: 0212 352 36 92

1. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü

Cihannuma Mah. Yıldız Cad. No: 42 Beşiktaş
Tel: 0212 261 73 90 Faks: 0212 258 32 51

2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü

Cihannuma Mah. Yıldız Cad. No: 42 Beşiktaş
Tel: 0212 260 20 02 Faks: 0212 236 51 65

TRT İstanbul Televizyonu

Kuruçesme Mah. Ahmet Adnan Saygun Cad.
No: 83 Beşiktaş
Tel: 0212 259 72 75 Faks: 0212 227 61 16

Türk Telekom Müdürlüğü

Gayrettepe Mah. Yıldız Posta Cad. No: 40
Beşiktaş
Tel: 0212 288 24 00 Faks: 0212 212 42 42

Beşiktaş İlçe Afet Merkezi

Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 83 Beşiktaş
Tel: 0212 261 46 46 - 0212 327 33 13

Arnavutköy Polis Merkezi

1.Cadde No: 52 Arnavutköy-Beşiktaş
Tel: 0212 263 60 07

Beşiktaş Polis Merkezi

Yıldız Parkı girişi Çırağan-Beşiktaş
Tel: 0212 327 52 80

Etiler Şehit Naci Soydan Polis Merkezi

Nispetiye Caddesi Dilhayat Sok. No: 1
Etiler-Beşiktaş Tel: 0212 263 17 67

Levent Polis Merkezi

Hacı Adil Caddesi No:1 Levent-Beşiktaş
Tel: 0212 264 18 00 Faks: 0212 236 96 63

İ.E.T.T. Beşiktaş 1. Hareket Amirliği

Tel: 0212 268 35 38

İ.E.T.T. Beşiktaş Boğaz Hareket Amirliği

Tel: 0212 259 56 30

İ.E.T.T. Beşiktaş İşletme Şefliği

Tel: 0212 259 33 57

İ.E.T.T. Dereboyu Hareket Amirliği

Tel: 0212 347 79 50

İ.E.T.T. 4. Levent Aktarma Merkez Amirliği

Tel: 0212 268 35 38

İGDAŞ Genel Müdürlüğü

Tel: 0212 626 46 46
Faks: 0212 626 46 86

İGDAŞ İstanbul Bölge Müdürlüğü

Tel: 0212 534 37 73 Faks: 0212 534 44 10

İGDAŞ Etiler Şefliği

Tel: 0212 358 51 62 Faks: 0212 358 51 63

İGDAŞ Fulya İşletme Şefliği

Tel: 0212 212 52 87 Faks: 0212 212 52 88

İSKİ Beşiktaş Şube Müdürlüğü

Tel: 0212 285 94 19-20

İSKİ Müşteri Hizmetleri

Tel: 0212 328 17 55 Faks: 0212 328 17 61

İSKİ Beşiktaş Şefliği

Tel: 0212 328 17 58 Faks: 0212 328 17 59

İTFAİYE

Tel: 0212 261 75 00 - 0212 261 75 01
0212 227 81 19 - 0212 227 14 79
0212 258 75 34
Faks: 0212 227 81 19

Abbasağa Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Yüksel Sağat
Cihannuma Mah. Çömezler Sok. No: 1
Beşiktaş
Tel: 0212 227 83 27 Faks: 0212 259 39 57

Akat Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Murat Tayfun Kirmanlı
Akat Mah. Haydar Aliyev Cad. No: 3 Beşiktaş
Tel: 0212 351 21 69 Faks: 0212 351 12 84

Arnavutköy Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Sedef İrteş
Arnavutköy Mah. Satış Meydanı Sok. No: 27
Beşiktaş
Tel: 0212 265 67 95 Faks: 0212 265 67 95

Balmumcu Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Cüneyt Doğan
Balmumcu Mah. Zincirlikuyu Sok. No: 21
Beşiktaş
Tel: 0212 274 58 75 - 347 75 05
Faks: 0212 347 75 05

Bebek Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Aydın Onar
Bebek Mah. Bebek Hamamı Sok. No: 8B
Beşiktaş
Tel: 0212 263 33 00 Faks: 0212 263 33 00

Cihannuma Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Ertan Kurtlutepe
Cihannuma Mah. Mazharpaşa Sok. No: 15
D: 1 Beşiktaş
Tel: 0212 258 79 61 Faks: 0212 259 99 62

Dikilitaş Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Abdullah Sızmaz
Dikilitaş Mah. Cami Meydanı Sok. No: 12A
Beşiktaş
Tel: 0212 261 57 33 Faks: 0212 261 57 33

Etiler Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Seçil Eşki
Etiler Mah. Ahular Sok. No: 19 Beşiktaş
Tel: 0212 287 53 83 Faks: 0212 263 69 28

Gayrettepe Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Necla Başar
Gayrettepe Mah. Fahri Gizden Sok. No: 26
Beşiktaş
Tel: 0212 288 20 16 Faks: 0212 288 20 16

Konaklar Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Mehmet Rifat Akyüz
Konaklar Mah. Faruk Nafiz Çamlıbel Sok.
No: 1 Beşiktaş
Tel: 0212 282 42 12 Faks: 0212 282 33 99

Kuruçesme Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Adnan Soysal, Kuruçesme Mah.
Kırbaç Sok. No: 40 Beşiktaş
Tel: 0212 287 06 38 Faks: 0212 287 06 38

Konaklar Mahallesi Muhtarlığı

Kültür Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Dursun Gül
Kültür Mah. Sekbanlar Sok. No: 88 Beşiktaş
Tel: 0212 263 35 37 Faks: 0212 263 35 37

Levazım Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Ziya Uygur
Levazım Mah. Kuru Sok. No: 7 Beşiktaş
Tel: 0212 288 93 21 Faks: 0212 288 93 21

Levent Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Muzaffer Türk
Levent Mah. Gonca Sok. No: 12 Beşiktaş
Tel: 0212 264 75 31

Mecidiye Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Sabit Akgün
Mecidiye Mah. Ambarlıdere Sok. No: 5
Beşiktaş Tel: 0212 261 73 30

Muradiye Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Cengiz Hacıomeroglu
Muradiye Mah. Muradiye Deresi Sok. No: 2
Beşiktaş Tel: 0212 260 41 25

Nispetiye Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Hatice Ayşe Şirinler
Nispetiye Mah. Ahmet Adnan Saygun Cad.
No: 30 Beşiktaş Tel: 0212 281 71 61

Ortaköy Mahalle Muhtarlığı

Gürcü Kızı Sokak. No: 4
Beşiktaş Tel: 0212 261 65 21

Sinanpaşa Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Zeki Bölükbaşı
Sinanpaşa Mah. Hasfırın Cad. No: 5
Beşiktaş Tel: 0212 258 75 74

Türkali Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Y. Ahmet Bayraktar
Türkali Mah. İhlamurdere Cad. No: 136
Beşiktaş
Tel: 0212 261 58 34

Ulus Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Kadir Gedik
Ulus Mah. Öztöpus Cad. Yol Sok. No: 2
Beşiktaş
Tel: 0212 287 27 15
Faks: 0212 263 42 12

Vişnezade Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Reyhan Cinyusuf
Vişnezade Mah. Şair Nedim Cad. No: 53
Beşiktaş
Tel: 0212 261 15 94 Faks: 0212 258 24 23

Yıldız Mahalle Muhtarlığı

Muhtar: Şevki Yıldırım
Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 17/1
Beşiktaş
Tel: 0212 260 45 17

Dentistanbul Diş Hastanesi

Abbasağa Mah. Yıldız Cad. No: 71
Beşiktaş
Tel: 0212 327 40 20

Dünya Göz Hastanesi

Nispetiye Mah. Saydam Sok. No: 1 Beşiktaş
Tel: 0212 281 11 11

Hattat Hastanesi

Levent Mah. Yeni Sülün Sok. No: 13
Beşiktaş
Tel: 0212 282 36 48

Metropolitan Florence Nightingale Hastanesi

Gayrettepe Mah. Cemil Arslan Güder Sok.
No: 8 Beşiktaş
Tel: 0212 283 34 00

Levent Semt Polikliniği

Levent Mah. Binbir Çiçek Sok. No: 2
Beşiktaş
Tel: 0212 268 35 45

Şaban Gündes Semt Polikliniği

Kültür Mah. İETT Blokları Yolu No: 21
Beşiktaş
Tel: 0212 257 01 16

Ege Polikliniği

Nispetiye Mah. Nispetiye Cad. No: 26/16
Beşiktaş
Tel: 0212 325 40 46

Beşiktaş Polikliniği

Sinanpaşa Mah. Şair Leyla Sok. No: 2
Beşiktaş
Tel: 0212 261 00 81

Sefa Polikliniği

Muradiye Mah. Nüzhetiye Cad. No: 15/2
Beşiktaş
Tel: 0212 227 24 97

Transmed Polikliniği

Levent Mah. Fulyalı Sok. No: 7
Beşiktaş
Tel: 0212 281 10 94

Cosmed Polikliniği

Levent Mah. Yeni Sülün Sok. No: 17
Beşiktaş
Tel: 0212 283 91 81

Yaşasın Hayat Polikliniği

Vişnezade Mah. Süleyman Seba Cad. No: 39
Beşiktaş
Tel: 0212 236 73 00

Medis Polikliniği

Konaklar Mah. Akasyalı Sok. No: 10
Beşiktaş
Tel: 0212 269 66 66

Clinika Gayrettepe Polikliniği

Gayrettepe Mah. Yıldız Posta Cad. No: 34
Beşiktaş
Tel: 0212 347 55 77

Micromed Polikliniği

Levent Cad. Sümbül Sok. No: 34/A Levent
Tel: 0212 280 10 87

Etiler Kardiyoloji Polikliniği

Akat Mah. Nispetiye Cad. No: 41/25 Beşiktaş
Tel: 0212 352 52 51

Kranioplast Polikliniği

Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 40: 7 Beşiktaş
Tel: 0212 283 92 92

Refresh Polikliniği

Levent Mah. Krizantem Sok. No: 19 Beşiktaş
Tel: 0212 324 74 54

Tunc Polikliniği

Kültür Mah. Esra Sok. No: 2A D: 3 Beşiktaş
Tel: 0212 287 01 00

Güzel Günler Polikliniği

Levent Mah. Güllü Sok. No: 4 Beşiktaş
Tel: 0212 278 27 71

Beşiktaş Dikilitaş Sağlık Ocağı

Dikilitaş Mah. Bestekâr Aralığı Sok. No: 4
Beşiktaş
Tel: 0212 327 17 89

Beşiktaş Sağlık Grup Başkanlığı

Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 77
Beşiktaş
Tel: 0212 327 17 86

Beşiktaş Verem Savaş Dispanseri

Sinanpaşa Mah. Sinanpaşa Köprüsü Sok.
No: 13 Beşiktaş
Tel: 0212 327 79 86 Faks: 0212 327 79 86

Merkez Sağlık Ocağı

Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 77 Beşiktaş
Tel: 0212 327 33 14
Faks: 0212 327 33 14

Ana Çocuk Sağlığı Dispanseri

Mecidiye Mah. Müverrih Saadetin Sok.
No: 20 Beşiktaş
Tel: 0212 261 44 00

SSK Dispanseri

Cihannuma Mah. Bostancı Veli Sok. No: 3
Beşiktaş
Tel: 0212 227 04 41

Sait Çiftçi Kamu Sağlığı Merkezi

Dikilitaş Mah. Barbaros Bulvarı No: 109
Beşiktaş
Tel: 0212 236 77 62

Ortaköy Beltaş Sağlık Ocağı

Mecidiye Mah. Müverrih Saadettin Sok.
No: 20 Beşiktaş
Tel: 0212 259 56 18

Levent Sağlık Ocağı

Nispetiye Mah. Yücel Sok. No: 15 Beşiktaş
Tel: 0212 279 58 26

Karanfilköy Sağlık Ocağı

Akat Mah. Zeytinoglu Cad. No: 121 Beşiktaş
Tel: 0212 351 25 53

Baykent Tıp Merkezi

Nispetiye Mah. Aydın Sok. No: 8 Beşiktaş
Tel: 0212 284 00 90

Boğaziçi Tıp Merkezi

Dikilitaş Mah. Yenidoğan Sok. No: 7 Beşiktaş
Tel: 0212 227 00 00

Çebi Tıp Merkezi

Ortaköy Mah. Dereboyu Cad. No: 58
Beşiktaş
Tel: 0212 227 55 55

Ota Tıp Merkezi

Sinanpaşa Mah. Beşiktaş Cad. No: 23
Beşiktaş
Tel: 0212 227 84 50

Jinemed Tıp Merkezi

Muradiye Mah. Deryadil Sok. No: 1 Beşiktaş
Tel: 0212 283 92 70

Dikilitaş Tıp Merkezi

Dikilitaş Mah. Karakol Çıkma Sok. No: 1A
Beşiktaş
Tel: 0212 327 19 12

Acıbadem Etiler Tıp Merkezi

Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 40/8
Beşiktaş
Tel: 0212 283 03 33

International Etiler Tıp Merkezi

Levent Mah. Nispetiye Cad. No: 19 Beşiktaş
Tel: 0212 280 40 30

Ortaköy Tıp Merkezi

Balmumcu Mah. Varnalı Sok. No: 3
Beşiktaş
Tel: 0212 347 11 30

Otim Med Diyaliz Merkezi

Dikilitaş Mah. Yeşilçimen Sok. No: 9 Beşiktaş
Tel: 0212 327 87 47

Renmed Diyaliz Merkezi

Levent Mah. Begonya Sok. No: 10 Beşiktaş
Tel: 0212 269 47 31

K.S.V. Onkoloji Merkezi

Nispetiye Mah. Yücel Sok. No: 6-8 Beşiktaş
Tel: 0212 278 83 41

Cosmed Estetik ve Plastik Cerrahi Merkezi

Levent Mah. Yeni Sülün Sok. No: 17
Beşiktaş
Tel: 0212 283 91 81

Levent Genel Cerrahi Merkezi

Levent Mah. Yasemin Sok. No: 2/1
Beşiktaş
Tel: 0212 324 01 50

İstanbul Anestezi Merkezi

Levent Mah. Çamlık Cad. No: 31 Beşiktaş
Tel: 0212 324 01 48

İstanbul Ortopedi Merkezi

Levent Mah. Çilekli Cad. No: 32 Beşiktaş
Tel: 0212 324 03 24

Onep Estetik ve Plastik Cerrahi Merkezi

Levent Mah. Manolyalı Sok. No: 15 Beşiktaş
Tel: 0212 283 92 70

Novita Cerrahi Merkezi

Levent Mah. Manolyalı Sok. No: 5 Beşiktaş
Tel: 0212 284 97 03

Özel Acıbadem Göz Sağlığı Merkezi

Etiler Mah. Yıldız Çiçeği Sok. No: 7
Beşiktaş
Tel: 0212 284 90 90

Özel Dünya Göz Sağlığı Merkezi

Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 38/7-9-10
Beşiktaş
Tel: 0212 324 73 73

Beşiktaş Belediyesi Kütüphanesi/Ortaköy

Sevgi Kadın Sağlığı Merkezi

Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 38/11 Beşiktaş
Tel: 0212 324 99 99

Özel Gastro Med Merkezi

Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 38 Kat: 2
Beşiktaş
Tel: 0212 324 73 73

Fertijin Kadın Sağlığı ve Tüp Bebek Mrk.

Bebek Mah. Bebek Dağı Sok. No: 99
Beşiktaş
Tel: 0212 287 57 75

Natal Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi

Nispetiye Cad. Erdölen İş Merkezi No: 38 / 13
Etiler-Beşiktaş
Tel: 0212 324 30 10

Jinapol Kadın Sağlığı Kliniği

Aytar Cad. Başlık Sok 1/B Levent
Tel: 0212 264 18 28 Faks: 0212 264 18 80

Animalia Hayvan Hastanesi

Levent Mah. Yeni Sülün Sok. No: 1
Beşiktaş
Tel: 0212 280 92 77 (4 Hat)

OTELLER

Bebek Otel

Bebek Mah. Cevdetpaşa Cad. No: 34
Beşiktaş
Tel: 0212 358 20 00
Faks: 0212 263 26 36

Conrad International

Yıldız Mah. Yıldız Cad. No: 79 Beşiktaş
Tel: 0212 227 30 00
Faks: 0212 259 66 67

Çırağan Palace Kempinski

Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 32 Beşiktaş
Tel: 0212 258 33 77
Faks: 0212 259 66 87

Dedeman Otel

Gayrettepe Mah. Yıldız Posta Cad. No: 50
Beşiktaş
Tel: 0212 227 42 63
Faks: 0212 275 11 00

La Maison Hotel

Yıldız Mah. Müvezzi Cad. No: 43
Beşiktaş
Tel: 0212 227 42 63
Faks: 0212 227 42 78

Ortaköy Princess Hotel

Ortaköy Mah. Dereboyu Cad. No: 10
Beşiktaş
Tel: 0212 227 60 10
Faks: 0212 260 21 48

Parksa Hilton

Vişnezade Mah. Bayıldım Cad. No: 12
Beşiktaş
Tel: 0212 310 12 00
Faks: 0212 227 91 85

Radisson Sas Bosphorus Hotel

Yıldız Mah. Ortaköy Salhanesi Sok. No: 9
Beşiktaş
Tel: 0212 260 57 57
Faks: 0212 257 65 55

Sürmeli Hotel

Gayrettepe Mah. Prof. Dr. Bülent Tarcan Sok.
No: 3 Beşiktaş
Tel: 0212 272 11 60
Faks: 0212 272 75 32

The Plaza Otel

Gayrettepe Mah. Barbaros Bulvarı No: 165
Beşiktaş
Tel: 0212 274 13 13
Faks: 0212 273 15 90

Hotel Les Ottomans

Kuruçeşme Mah. Muallim Naci Cad. No: 68
Beşiktaş
Tel: 0212 359 15 00
Faks: 0212 359 15 40

Swissôtel The Bosphorus, İstanbul

Bayıldım Caddesi No: 2 Maçka-Beşiktaş
Tel: 0212 326 11 00
Faks: 0212 326 11 22

W Hotel

Süleyman Seba Cad. No: 22
Beşiktaş
Tel: 0212 381 21 21
Faks: 0212 381 21 81

SİNEMALAR

Akmerkez AFM

Kültür Mah. Nispetiye Cad. No: 56
Beşiktaş
Tel: 0212 282 05 05

Peugeot Cine City (Alkent Sitesi)

Akat Mah. Tepecik Yolu Kaktüs Sok. No: 3
Beşiktaş
Tel: 0212 352 16 66

Mayadrom AFM

Akat Mah. Orkide Sok. No: 1 Beşiktaş
Tel: 0212 352 23 51

Movieplex Sinemaları

Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 11 Beşiktaş
Tel: 0212 296 42 60

Ortaköy Feriye Sinemaları

Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 42 Beşiktaş
Tel: 0212 236 28 64

Sinematik

Levent Mah. Çalkuşu Sok. No: 2-4
Beşiktaş
Tel: 0212 325 73 71

KÜLTÜR MERKEZLERİ

Akatlar Kültür Merkezi

Melih Cevdet Anday Sahnesi
Akat Mah. Zeytinoglu Cad. No: 16
Beşiktaş
Tel: 0212 351 93 82-84

Mustafa Kemal Merkezi

Atilla İlhan Sahnesi
Akat Mah. Uğur Mumcu Cad. No: 8 Beşiktaş
Tel: 0212 351 24 56

Levent Kültür Merkezi

Onat Kutlar Sinema Salonu
Levent Mah. Çalkuşu Sok. No: 2-4 Beşiktaş
Tel: 0212 325 73 71

Ortaköy Kültür Merkezi

Afife Jale Sahnesi
Ortaköy Mah. Ortaköy Dere Çıkma Sok. No: 1
Beşiktaş
Tel: 0212 236 10 27

Beşiktaş Kültür Merkezi

Sinanpaşa Mah. Hasfırın Cad. No: 7 Beşiktaş
Tel: 0212 227 54 92 - 0212 236 18 18

MÜZELER

Aşıyan Müzesi

Bebek Mah. Aşıyan Yolu No: 15 Beşiktaş
Tel: 0212 263 69 86

Deniz Müzesi

Sinanpaşa Mah. Cezayir Cad. No: 2
Beşiktaş
Tel: 0212 327 43 45

Beşiktaş cumartesi pazarı

Mimar Sinan Üniversitesi
Resim Heykel Müzesi
Vişnezade Mah. Dolmabahçe Cad. No: 4
Beşiktaş
Tel: 0212 261 42 98

Şehir Müzesi
Yıldız Mah. Serencebey Yokuşu
Yıldız Sarayı Beşiktaş
Tel: 0212 258 53 44

Yıldız Sarayı Müzesi
Yıldız Mah. Serencebey Yokuşu Beşiktaş
Tel: 0212 258 30 80

ÜNİVERSİTELER

Bahçeşehir Üniversitesi
Yıldız Mah. Osmanpaşa Mektebi Sok. No: 4-6
Beşiktaş
Tel: 0212 236 54 90

Boğaziçi Üniversitesi
Bebek Mah. Şehitlik Dergâhı Sok. No: 2 Beşiktaş
Bebek Mah. Cevdetpaşa Cad. No: 115 Beşiktaş
Tel: 0212 359 54 00

Galatasaray Üniversitesi
Yıldız Mah. Çırağan Cad. No: 36 Beşiktaş
Tel: 0212 227 44 80

İstanbul Teknik Üniversitesi
Vişnezade Mah. Süleyman Seba Cad. No: 90
Beşiktaş
Tel: 0212 293 13 00

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yıldız Mah. Çiğdem Sok. No: 1
Beşiktaş
Tel: 0212 236 69 35

Yıldız Teknik Üniversitesi
Yıldız Mah. Hamam Sok. No: 2
Beşiktaş
Tel: 0212 259 70 70

TAKSİ DURAKLARI

- Abbasağa Mahallesi

Yıldız Taksi
Tel: 0212 260 06 06

Conrad Taksi
Tel: 0212 260 55 40

Çırağan Taksi
Tel: 0212 227 72 66

- Akat Mahallesi

Karanfil Taksi
Tel: 0212 651 97 68

Akattlar Taksi
Tel: 0212 351 65 25

Site Taksi
Tel: 0212 268 42 85

Mayadrom Taksi
Tel: 0212 325 81 69

- Arnavutköy Mahallesi

İskele Taksi
Tel: 0212 265 94 33

Sizin Taksi
Tel: 0212 263 38 50

Kültür Taksi
Tel: 0212 265 94 33

Bebek Taksi
Tel: 0212 263 72 45

- Balmumcu Mahallesi

Merkez Taksi
Tel: 0212 263 72 45

Dolmabahçe yolu

Levazım Taksi
Tel: 0212 267 17 29

- Bebek Mahallesi

Çınar Taksi
Tel: 0212 265 22 37

İkiler Bizim Taksi
Tel: 0212 263 53 15

İskele Taksi
Tel: 0212 263 72 45

- Dikilitaş Mahallesi

Güven Taksi
Tel: 0212 261 65 27

Dikilitaş Merkez Taksi
Tel: 0212 261 56 26

Emirhan Taksi
Tel: 0212 260 75 35

Dikilitaş Taksi
Tel: 0212 258 05 41

Öner Taksi
Tel: 0212 211 66 63

Koza Taksi
Tel: 0212 267 17 00

- Etiler Mahallesi

Doğan Taksi
Tel: 0212 265 32 71

Günaydın Taksi
Tel: 0212 265 32 17

Özen Taksi
Tel: 0212 287 04 02

Bahar Taksi
Tel: 0212 351 19 03

- Gayrettepe Mahallesi

Esentepe Taksi
Tel: 0212 266 23 80

İdil Taksi
Tel: 0212 266 05 30

Cihan Taksi
Tel: 0212 272 03 07

Esen Taksi
Tel: 0212 272 29 07

Öz Ulaş Taksi
Tel: 0212 266 18 17

- Konak Mahallesi

Oyak Site Taksi
Tel: 0212 264 16 58

Yeni Levent Taksi
Tel: 0212 268 12 10

4. Levent Merkez Taksi
Tel: 0212 264 19 64

Konaklar Taksi
Tel: 0212 281 56 19

Köşk Taksi
Tel: 0212 264 44 23

- Kuruçeşme Mahallesi

Çeşme Taksi
Tel: 0212 265 88 22

Park Taksi
Tel: 0212 287 61 56

Sahil Taksi
Tel: 0212 265 88 22

- Kültür Mahallesi

Bulut Taksi
Tel: 0212 265 77 11

- Levent Mahallesi

Sevgi Taksi
Tel: 0212 282 43 77

Basın Taksi
Tel: 0212 264 69 89

Levent Taksi
Tel: 0212 264 16 17

Site Taksi
Tel: 0212 268 42 85

Levent Merkez Taksi
Tel: 0212 264 19 64

Uygun Taksi
Tel: 0212 269 22 65

Birlik Taksi
Tel: 0212 269 01 87

- Nispetiye Mahallesi

Birlik Taksi
Tel: 0212 269 01 87

Nispetiye Taksi
Tel: 0212 264 22 31

Öz Turizm Taksi
Tel: 0212 269 90 99

- Ortaköy Mahallesi

Öz Ortaköy Taksi
Tel: 0212 260 06 95

Aile Taksi
Tel: 0212 261 48 55

- Ulus Mahallesi

Merkez Taksi
Tel: 0212 269 59 81

Ulus Vadi Taksi
Tel: 0212 287 69 19

Öz Ulus Taksi
Tel: 0212 263 05 06

Ulus Taksi
Tel: 0212 263 69 84

2. Ulus Turizm Taksi
Tel: 0212 264 70 79

Turizm Taksi
Tel: 0212 264 70 91

- Vişnezade Mahallesi

Öz Valide Çeşme Taksi
Tel: 0212 259 41 52

Valide Çeşme Taksi
Tel: 0212 260 36 24

Merkez Taksi
Tel: 0212 327 33 60

İSKELELER

Arnavutköy İskelesi
Arnavutköy Mah. Bebek-Arnavutköy Cad.
Beşiktaş Tel: 0212 263 56 25

Bebek İskelesi
Bebek Mah. Cevdetpaşa Cad. Beşiktaş
Tel: 0212 263 60 23

Beşiktaş İskelesi
Sinanpaşa Mah. Cezayir Cad. Beşiktaş
Tel: 0212 261 96 15

Ortaköy İskelesi
Mecidiye Mah. Vapur İskelesi Sok. Beşiktaş
Tel: 0212 227 88 19

“2023 Yılında Nasıl Bir Beşiktaş Hayal Ediyorum?” konulu resim yarışması birincileri

23 Nisan 2010

Mehmet Mert Karatağ
Burak Reis İlköğretim Okulu 4/A

Harun Ege Altınışık
Hasan Ali Yücel İlköğretim Okulu 8/B